

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
OSNOVNA ŠKOLA**

Predmet: ENGLESKI JEZIK (I STRANI JEZIK)

Sarajevo, juni 2018.

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj.35/5), u skladu sa čl. 25 i 26. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 10/04, 21/06, 26/08, 31/11, 15/13 i 1/16 i čl. 35. i 36. Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 23/10 i 1/16, ministar za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo je imenovao Komisiju za izmjenu nastavnih programa za osnovnu i srednju školu iz predmeta Engleski jezik.

ČLANOVI KOMISIJE ZA OSNOVNU ŠKOLU:

Sabina Piknjač, prof. „Porodice ef. Ramić“

Sadžida Musakadić, prof. „Mula Mustafa Bašeskija“

Amila Islamović, prof. „Meša Selimović“

SADRŽAJ

NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA PRVI RAZRED	4
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA DRUGI RAZRED	27
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA TREĆI RAZRED	51
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA ČETVRTI RAZRED.....	62
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA PETI RAZRED.....	72
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA ŠESTI RAZRED.....	84
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA SEDMI RAZRED.....	95
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA OSMI RAZRED.....	107
NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA DEVETI RAZRED.....	120
LITERATURA	133

1. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, PRVA GODINA UČENJA
(1 sat sedmično/tjedno – 34 sata godišnje)

UVOD

Uvođenje učenja engleskog jezika u I i II razred osnovne škole temelji se na rezultatima naučnih istraživanja iz oblasti *Usvajanje maternjeg jezika i Usvajanje drugog/stranog jezika* (engl. *First Language Acquisition, Second/Foreign Language Acquisition – SLA*).

Svako dijete koje je rođeno i koje odrasta u normalnim uslovima usvaja maternji jezik relativno brzo (ako uzmemu u obzir kompleksnost ljudskog jezika) i na manje-više sličan način. Razvoj jezika kod djeteta ima ustaljen redoslijed i prolazi kroz jasno definirane faze – od gugutanja i brbljanja, preko faze „jedne riječi“ u toku prve godine života, u kojoj djeca komuniciraju iskazima koji se sastoje od jedne riječi ali imaju mnogo veću komunikativnu vrijednost, preko faze „dvije riječi“ u toku druge godine života, faze telegrafskog govora između druge i treće godine (iskazi se sastoje od niza leksičkih morfema, bez upotrebe funkcionalnih riječi pa se zato ta faza naziva „telegrafski“ govor) do faze u kojoj se usložnjava sintaksička struktura upotrebom funkcionalnih riječi.

Smatra se da dijete u potpunosti usvoji sistem maternjeg jezika do pete godine života kad je najpogodnije doba da se počne učiti drugi odnosno strani jezik. Naravno, dijete nastavlja da uči maternji jezik i nakon tog perioda, ali radi se o usavršavanju već dobro usvojenog fonetsko-fonološkog, morfološkog, sintaksičkog, semantičkog i pragmatičkog sistema.

Djeca u dobi od 5 ili 6 godina naročito dobro mogu savladati fonetsko-fonološki sistem stranog jezika, čak do nivoa kompetencije izvornog govornika. To podrazumijeva da djeca u tom uzrastu prilično jednostavno ovladavaju izgovorom glasova stranog jezika, intonacijom i melodijom tog jezika. Djeca u tom uzrastu također s lakoćom usvajaju i jednostavniji vokabular stranog jezika kao i učestale fraze i jednostavnije iskaze.

Međutim, u tom uzrastu djeca nisu u stanju da razmišljaju analitički niti da prepoznaju sintaksičke strukture, tako da naglasak u ovom ranom školskom uzrastu treba da bude na slušanju i izgovaranju, ponavljanju ciljanog vokabulara i učestalih fraza. Input kojem su djeca izložena treba da bude jasan i razumljiv djeci, a usvajanje ili učenje se dešava kada se postepeno uvode novi sadržaji i strukture na one koji su već usvojeni – to se u literaturi naziva $i + 1$, odnosno input koji je već dobro poznat na koji se postepeno nadovezuje novi input.

Nastavni plan i program za predmet *Engleski jezik* temelji se na savremenim principima učenja i podučavanja stranih jezika. On je organiziran u tri domene, a temelji se na definiranju odgojno-obrazovnih ishoda usmjerenih na učenika. Na ovaj način, NPP odgovara na zahtjev savremenih odgojnih i obrazovnih nauka da učenik preuzme centralnu ulogu u procesu učenja i podučavanja.

Tri domene u okviru kojih je organiziran NPP za predmet Engleski jezik jesu sljedeće:

Komunikacijska jezična kompetencija,

Interkulturnalna jezična kompetencija i

Samostalnost u ovladavanju jezikom.

Domene su polazište odgojno-obrazovnih ishoda koji jasno iskazuju šta učenici znaju, šta mogu učiniti i koje stavove razvijaju u određenoj godini učenja, a formulirani su u skladu s učenikovim razvojnim karakteristikama. Određene su razine usvojenosti svakog ishoda kako bi nastavnik znao šta se od učenika očekuje te prilagodio podučavanje potrebama učenika.

Ishodi proizašli iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* temelje se na sticanju znanja o stranom jeziku i ovladavanju vještinama za upotrebu tog znanja u samoj komunikaciji.

Ishodi proizašli iz domene *Interkulturnalna jezična kompetencija* vode ka sposobljenosti za uočavanje i interpretaciju sličnosti i razlika među kulturama, kao i učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju s govornicima stranog jezika. Na taj način se potiče izgradnja skladnih interkulturnih odnosa i spoznaja da drugo i drugačije ne znači loše ili gore od onoga što je „naše“. Ovladavanje ovim ishodima podiže svijest učenika da razlike među kulturama postoje i da se one trebaju poštovati. Interkulturnalna jezična kompetencija omogućava uspješniju komunikaciju s ljudima uopće kao i bolje razumijevanje svijeta i konteksta u kojem živimo.

Ishodi proizašli iz domene *Samostalnost u ovladavanju jezikom* dovode do samostalne i kritičke upotrebe različitih izvora znanja i primjene učinkovitih strategija učenja jezika kao prepostavke cjeloživotnog učenja.

Budući da se novi i revidirani NPP za predmet *Engleski jezik* temelji na odgojno-obrazovnim ishodima, nastavniku se pruža mogućnost izbora nastavnih sadržaja i načina podučavanja, kao i sloboda u organizaciji vremena posvećenog ostvarivanju pojedinog odgojno-obrazovnog ishoda. Na taj način se potiče autonomija i kreativnost nastavnika.

I OPIS PREDMETA *ENGLESKI JEZIK*

Svrha učenja i podučavanja predmeta

Učenje i podučavanje engleskog jezika potiče i osigurava razvoj komunikacijske i interkulturne kompetencije, doprinosi cijelovitom razvoju učenika te se pozitivno odražava na razvoj svih temeljnih kompetencija.

Komunikacija na stranom jeziku podrazumijeva sposobljenost za usmeno i pisano razumijevanje, tumačenje i izražavanje informacija, ideja, misli, osjećaja, stavova, vrijednosti u različitim kulturnim i društvenim situacijama. Time se učeniku pruža mogućnost interakcije s ljudima s kojima ne dijeli maternji jezik. Takva interakcija doprinosi razumijevanju i otkrivanju svijeta koji učenika okružuje, stjecanju znanja o različitim zemljama i ljudima koji govore engleski jezik. Time se doprinosi interkulturnoj osviještenosti.

Učenje stranog jezika potiče sistematski način razvijanja kreativnog i kritičkog mišljenja te jača intelektualni kapacitet pojedinca. Ovladavanje engleskim jezikom povoljno utiče na učenikovu sliku o sebi, utiče na donošenje odgovornih i neovisnih odluka te stvara preduvjet za nastavak obrazovanja i profesionalno usmjerjenje. Mogućnost veće lične mobilnosti u svijetu izravno i pozitivno potiče razvitak budućeg aktivnog člana demokratskog i pluralističkog društva.

Interkulturna osviještenost ima primjetan učinak na odgovorno ponašanje.

Principi učenja i podučavanja engleskog jezika

Osnovni principi podučavanja su izbor sadržaja i primjena metoda učenja i podučavanja primjerenih razvojnoj dobi učenika uz uvažavanje individualnih razlika u predznanju, sposobnostima, motivaciji, stilu i strategijama učenja, zatim princip poticanja odgovornosti za vlastito učenje te princip propagiranja višejezičnosti i sposobljavanja za suživot u evropskom kontekstu i šire.

Pristup je komunikacijski, učenik je u centru nastavnog procesa, naglašena je učenikova uključenost u nastavni proces. Učenje se prevashodno odvija pomoću interakcije s drugima te se potiču metode saradničkog učenja u fizičkom i digitalnom okruženju.

Potiče se ovladavanje engleskim jezikom i izvan škole i primjena naučenog u stvarnim životnim situacijama, čime se u učenju i podučavanju otvaraju mogućnosti za autentičnu komunikaciju na engleskom jeziku.

U nastavi engleskog jezika posebno je važno poticanje saradnje i kreativnosti, kao i uvažavanje kulturnih različitosti.

II ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA *ENGLESKI JEZIK*

Učenje i podučavanje engleskog jezika usmjereni su na razvijanje interesa i motiviranje učenika za ovladavanje engleskim jezikom. Učenici postižu razinu jezične kompetencije koja im omogućava samostalnu komunikaciju na engleskom jeziku u različitim situacijama i usvajaju vještine potrebne za samostalno učenje kao temelj za cjeloživotno obrazovanje.

Osnovni ciljevi učenja i podučavanja engleskog jezika jesu sposobiti učenika za:

1. samostalnu i tačnu upotrebu jezika u govoru i pisanju u različitim kontekstima školske, lokalne i šire zajednice, uključujući i digitalno okruženje;
2. razumijevanje i uvažavanje drugih kultura i društvenih normi te sagledavanje vlastite kulture u širem kontekstu;
3. samostalnu i kritičku upotrebu različitih izvora znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja jezika;
4. prihvatanje odgovornosti za lični razvoj, vlastite postupke i njihove rezultate;
5. cjeloživotno učenje i rad u globaliziranom društvu.

Polazeći od spoznaje da je jezik sredstvo za komunikaciju, učenici razvijaju sposobnost razumijevanja, izražavanja i upotrebe strategija za usvajanje znanja o jeziku i razvijaju okvirnu predstavu o jeziku kao sistemu.

Također, ovladavaju jezičnim vještinama potrebnim u komunikaciji s izvornim i neizvornim govornicima. Komunicirajući, uče prepoznavati i uvažavati jedinstvenost drugih kultura, razvijaju kulturnu svjesnost, interkulturnu kompetenciju i višekulturalnost te izgrađuju vlastite pozicije i uloge u različitim komunikacijskim odnosima.

Time se razvijaju kompetencije potrebne za cjeloživotno učenje i razvoj.

III DOMENE U ORGANIZACIJI PREDMETA *ENGLESKI JEZIK*

Kao što je već rečeno u Uvodu, tri su domene NPP-a predmeta *Engleski jezik: Komunikacijska jezična kompetencija, Interkulturnalna jezična kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom*.

Navedene domene proizlaze iz temeljnih kompetencija, konceptualizacije jezično-komunikacijskog područja i svrhe predmeta. Njihova neodvojivost proizlazi iz međuovisnosti engleskog jezika i anglofonih kultura te samostalnosti u učenju kao predušlova cjeloživotnom razvoju komunikacijske i interkulturnalne kompetencije.

Sve tri domene predstavljaju polazište odgojno-obrazovnih ishoda za sve odgojno-obrazovne cikluse unutar predmeta.

Komunikacijska jezična kompetencija

Komunikacijska jezična kompetencija podrazumijeva učinkovito služenje vlastitim jezičnim repertoarom u skladu s kontekstom i svrhom komunikacijske situacije. Preduslov takve komunikacije jeste sposobnost razumijevanja te usmenog i pisanog izražavanja informacija, ideja, misli, stavova i vrijednosti u skladu s različitim kulturnim i društvenim kontekstima.

Odgojno-obrazovni ishodi proizašli iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* temelje se na:

- stjecanju znanja o engleskom jeziku (vokabular, gramatika, izgovor i pravopis; stilovi i registri govornog i pisanog engleskog jezika; obilježja verbalne i neverbalne komunikacije);
- ovladavanju vještinama za upotrebu jezičnog znanja u komunikacijskom činu (vještina slušanja i razumijevanja poruka u govornom jeziku; vještina govorenja; vještina čitanja, razumijevanja i pisanja tekstova; vještina posredovanja).

Razvojem komunikacijske kompetencije potiče se socijalizacija i cjelokupan razvoj svestrane ličnosti učenika. Sticanjem navedene kompetencije kod učenika se potiče razvoj metajezičnih i metakognitivnih sposobnosti, intelektualna znatiželja, kreativnost i interes učenika za učenjem jezika.

Interkulturnalna jezična kompetencija

Život u višejezičnom i višekulturalnom svijetu obavezuje obrazovne ustanove na uključivanje razvoja interkulturnalnosti u program učenja i podučavanja engleskog jezika na svim razinama i vrstama obrazovanja kako bi se naglasila važnost razvoja učenikove svijesti o sebi kao pojedincu i društvenom biću zainteresiranom za upoznavanje različitosti i učenje o njima.

Interkulturnost podrazumijeva razumijevanje i komuniciranje među govornicima engleskog jezika različitog kulturološkog porijekla.

Ostvarivanjem odgojno-obrazovnih ishoda unutar ove domene učenik postaje interkulturno kompetentan, što znači da je:

- sposoban uočiti i interpretirati sličnosti i razlike među kulturama;
- empatičan, prilagodljiv i otvoren za razumijevanje, prihvatanje i uvažavanje govornika engleskog jezika i njihovih kultura;
- sposoban učinkovito i kontekstu primjereno komunicirati s izvornim i neizvornim govornicima engleskog jezika što dovodi do izgrađivanja skladnih interkulturnih odnosa.

Razvoj interkulturnosti pomaže učeniku da odbaci predrasude i daje mu sposobnost da sprečava diskriminaciju i da rješava sukobe na nenasilan način, te doprinosi razumijevanju, proširivanju i produbljivanju učenikovog pogleda na svijet što mu omogućava uspješno sudjelovanje u užoj i široj zajednici, u fizičkom i digitalnom okruženju, te povećava mogućnosti za mobilnost i zapošljivost.

Samostalnost u ovladavanju jezikom

Učenikovo preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje ključ je uspješnog ovladavanja komunikacijskom kompetencijom u engleskom jeziku i preduslov njegovog cjeloživotnog razvoja.

Odgojno-obrazovnim ishodima proizašlim iz domene *Samostalnost u ovladavanju jezikom* se naglašava:

- učenikov afektivni i kognitivni razvoj;
- razvoj kritičkog mišljenja, kreativnog izražavanja i metakognitivnih sposobnosti;
- razvoj medijske pismenosti.

Samostalan učenik planira, organizira, prati i vrednuje svoje učenje, razvija motivaciju i ustrajan je i pozitivan u učenju i radu što mu omogućava uspješno ostvarivanje ciljeva. On ujedno pronalazi, izabire, vrednuje i učinkovito se koristi informacijama iz različitih izvora i medija te stalno unapređuje svoje komunikacijske i prezentacijske vještine. Preuzimanjem aktivne uloge u procesu učenja, učenik razvija samopouzdanje i samopoštovanje te stvara temelje za cjeloživotno učenje.

IV ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI, RAZRADA ISHODA I RAZINE USVOJENOSTI PO DOMENAMA

Domene *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Interkulturnala jezična kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom* sastavni su dijelovi NPP-a za predmet *Engleski jezik* i čine jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu čiji se odgojno-obrazovni ishodi međusobno prožimaju i dopunjaju.

U svakoj se domeni uz odgojno-obrazovne ishode navodi i razrada ishoda. Ishodi se kumulativno razvijaju po razredima i ciklusima: viši razredi uključuju i ishode iz prethodnih razreda. Nastavnik dopunjava razradu ishoda u skladu sa sposobnostima, potrebama i interesima svojih učenika. U svim domenama, razredima i ciklusima razrada ishoda je primjerena dobi učenika.

U okviru domene *Komunikacijska jezična kompetencija* razvija se recepcija, produkcija i interakcija pomoću vještina slušanja, čitanja, govorenja, pisanja i jezičnog posredovanja na engleskom jeziku. Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične upotrebe – govorni, pisani, vizualni i multimodalni. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sistemima komuniciranja kao što su printani ili digitalni tekst, vizualna pomagala te zvučna ili govorna riječ.

Ovisno o godini učenja i podučavanja ishoda, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definira dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim vještinama.

U vještinama slušanja i čitanja (receptivne vještine) vrlo kratak tekst ima do 100 riječi, kratak tekst između 100 i 300 riječi, srednje dug tekst ima između 300 i 600 riječi, dok dug tekst ima više od 600 riječi.

U vještinama govorenja i pisanja (produktivne vještine) vrlo kratak tekst ima do 40 riječi, kratak između 40 i 80 riječi, srednje dug tekst ima između 80 i 200 riječi, a dug tekst više od 200 riječi.

Složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i o učenikovom poznavanju teme teksta.

Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput dužine, učestalosti i složenosti konstrukcije, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost iznesenih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i prezentiran.

Budući da su učenikova predznanja o temi treći faktor o kojem ovisi složenost teksta, procjena složenosti u konačnici ovisi o ličnoj procjeni nastavnika.

Uz odgojno-obrazovne ishode navedene su i preporuke za ostvarivanje ishoda koje obuhvaćaju leksičke strukture, ključne gramatičke strukture i metodičke preporuke za svaku godinu učenja i podučavanja.

Pod ključnim gramatičkim strukturama naveden je samo dio struktura te se ne radi o iscrpnom popisu gramatičkih sadržaja. Strukture su navedene u onom razredu u kojem se očekuje ovladavanje na razini upotrebe, što ne znači da se one neće pojaviti ranije na razini prepoznavanja ili da se kasnije neće proširivati njihova funkcija. Naprotiv, gramatičke strukture bi se trebale reciklirati tokom godina učenja.

U okviru domene *Interkulturalna jezična kompetencija* potiče se interkulturalna znatiželja i susreti u kojima se stiču znanja i razvijaju vještine interkulturalnog ophođenja te svijest i stavovi o različitostima unutar vlastite i drugih kultura čime se potiče uvažavanje drugih i drugačijih.

U okviru domene *Samostalnost u ovladavanju jezikom* razvija se interes, pozitivan stav i samopouzdanje učenika u učenju engleskog jezika, njihovo kreativno izražavanje, kritičko mišljenje i medijska pismenost. Učenici postepeno upoznaju i primjenjuju različite strategije za samoregulaciju učenja jezika. Navode se i opisuju kognitivne strategije koje služe usvajanju jezičnog sadržaja. U ove strategije uključene su i strategije memorisanja, posebno u ranijim ciklusima učenja, te kompenzacijске strategije koje pomažu učeniku održati komunikaciju kada ona zastaje.

Također, navode se i indirektne strategije učenja jezika koje uključuju metakognitivne i društveno-afektivne strategije. Pomoću metakognitivnih strategija učenik prepoznaje vlastite potrebe i stilove učenja, prati i vrednuje vlastiti napredak. Pomoću društveno-afektivnih strategija učenik prepoznaje svoja raspoloženja i osjećaje te u učenju sarađuje s drugima.

Kombiniranje i primjenu različitih strategija potiče nastavnik koji odabire odnosno nadopunjuje razradu ishoda primjerenog potrebama svojih učenika.

I RAZRED

KOMUNIKACIJSKA JEZIČNA KOMPETENCIJA					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
A.1.1. UČENIK NEVERBALNO I VERBALNO REAGIRA NA IZGOVORENE RIJEČI TE VRLO KRATKE I JEDNOSTAVNE UPUTE I PITANJA	- povezuje izgovorene riječi ili zvučni zapis riječi sa slikovnim prikazima i predmetima - povezuje izgovorene upute ili zvučni zapis uputa s radnjama - imenuje nazive na temelju uputa ili pitanja	Učenik češće reagira neverbalno nego verbalno; uz pomoć reagira na učestale riječi i upute.	Učenik češće reagira neverbalno nego verbalno; uz čestu pomoć reagira na učestale riječi i upute.	Učenik neverbalno i verbalno reagira na više poznatih riječi i na različite upute uz povremenu pomoć.	Učenik samostalno neverbalno i verbalno reagira na većinu poznatih riječi i uputa.
A.1.2. UČENIK PREPOZNAJE GRAFIJSKE SLIKE JEDNOSTAVNIH RIJEČI	- povezuje grafijsku sliku riječi (čiji je izgovor jednak ili vrlo sličan pisanom obliku) sa slikovnim prikazom - povezuje grafijsku sliku riječi s njenim izgovorom	Učenik češće reagira neverbalno nego verbalno; uz pomoć reagira na učestale riječi.	Učenik češće reagira neverbalno nego verbalno; uz čestu pomoć reagira na učestale riječi.	Učenik neverbalno i verbalno reagira na više poznatih zapisanih riječi uz povremenu pomoć.	Učenik samostalno neverbalno i verbalno reagira na većinu poznatih zapisanih riječi.

A.1.3. UČENIK PONAVLJA RIJEČI I VRLO KRATKE I JEDNOSTAVNE REČENICE OPONAŠAJUĆI ENGLESKI GLASOVNI SISTEM	- ponavlja izgovor riječi i nekoliko riječi u nizu prema slušnom modelu	Učenik uz pomoć ponavlja izgovor manje zahtjevnih glasova u učestalim riječima i rečenicama.	Učenik uz čestu pomoć ponavlja izgovor manje zahtjevnih glasova u učestalim riječima i rečenicama.	Učenik uz povremenu pomoć ponavlja izgovor većine glasova u više poznatih riječi i rečenica.	Učenik samostalno ponavlja izgovor većine glasova u većini poznatih riječi i rečenica.
A.1.4. UČENIK UPOTREBLJAVA UČESTALE RIJEČI OPONAŠAJUĆI ENGLESKI GLASOVNI SISTEM	- izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) na temelju slikovnog i slušnog poticaja	Učenik uz pomoć izgovara vrlo učestale riječi i pravilno izgovara manje zahtjevne glasove.	Učenik uz čestu pomoć izgovara neke učestale riječi i pravilno izgovara manje zahtjevne glasove.	Učenik uz povremenu pomoć izgovara više učestalih riječi i pravilno izgovara većinu glasova.	Učenik samostalno izgovara većinu učestalih riječi i pravilno izgovara većinu glasova.
A.1.5. UČENIK RAZGOVARA S DRUGOM OSOBOM TE S NJOM RAZMJENJUJE NAUČENE VRLO KRATKE I JEDNOSTAVNE REČENICE	- upotrebljava osnovne komunikacijske obrusce - pozdravlja, predstavlja se, pita za ime -čestita rođendan i praznike, zahvaljuje	Učenik uz pomoć upotrebljava dio osnovnih komunikacijskih obrazaca.	Učenik uz čestu pomoć upotrebljava dio osnovnih komunikacijskih obrazaca.	Učenik uz povremenu pomoć upotrebljava većinu osnovnih komunikacijskih obrazaca.	Učenik samostalno upotrebljava osnovne komunikacijske obrusce.
A.1.6. UČENIK PRESLIKAVA SLOVA ENGLESKE ABECEDA	- preslikava slova engleske abecede prema predlošku (posebno <i>q</i> , <i>w</i> , <i>x</i> i <i>y</i>)	Učenik uz pomoć tačno i uredno preslikava većinu jednostavnijih slova engleske abecede.	Učenik uz čestu pomoć tačno i uredno preslikava većinu jednostavnijih i neka složenija slova engleske abecede.	Učenik uz povremenu pomoć tačno i uredno preslikava većinu slova engleske abecede.	Učenik samostalno tačno i uredno preslikava sva slova engleske abecede.

A.1.7. UČENIK PRESLIKAVA JEDNOSTAVNE UČESTALE RIJEČI	- preslikava ključne riječi kako bi razvio grafomotoriku	Učenik uz pomoć i više vremena uglavnom tačno i uredno preslikava riječi.	Učenik uz čestu pomoć i više vremena uglavnom tačno i uredno preslikava riječi.	Učenik uz povremenu pomoć uglavnom tačno i uredno preslikava riječi.	Učenik samostalno tačno i uredno preslikava riječi.
---	--	---	---	--	---

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA**LEKSIČKE STRUKTURE:**

Biraju se primjerno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

KLJUČNE GRAMATIČKE STRUKTURE: Present simple (1. l. jd. učestalih glagola, potvrđni oblik)**METODIČKE PREPORUKE:**

Podučavanje jezičnih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na govornoj komunikaciji i učenju iz situacije posredstvom mimike, gesta, pokreta, likovnog izraza, igre, pjesme i dramatizacije pomoću zornih sredstava.

Novi sadržaji se uvode na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvještavanja i upotrebe metajezika, prilagođeno razini jezičnog razvoja i iskustvu učenika.

INTERKULTURALNA KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJA					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
B.1.1. UČENIK UOČAVA INTERKULTURALNA ISKUSTVA U POZNATOM KONTEKSTU TE PREPOZNAJE OSNOVNE ČINJENICE I OBILJEŽJA KULTURA CILJNOG JEZIKA ILI DRUGIH KULTURA I UOČAVA SLIČNOSTI S VLASTITOM KULTUROM	- uočava imena i tipična prezimena vršnjaka iz zemalja ciljnog jezika - prepoznaće posebnosti porodičnih proslava i načina obilježavanja praznika - prepoznaće nazive zemalja - sluša tradicionalne pjesmice na ciljnom jeziku	Učenik uz pomoć prepoznaće interkulturalno iskustvo u neposrednom okruženju te osnovne činjenice i obilježja kultura ciljnog jezika ili drugih kultura.	Učenik uz čestu pomoć (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili ciljnom jeziku) upozorava na uočavanje interkulturalnog iskustva u poznatim situacijama te povremeno prepoznaće osnovne činjenice i obilježja kultura ciljnog jezika ili drugih kultura.	Učenik uz povremenu pomoć uočava i prepoznaće primjere interkulturalnog iskustva, neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili ciljnom jeziku reagira prema predlošku te često prepoznaće osnovne činjenice i obilježja kultura ciljnog jezika ili drugih kultura i uočava sličnosti s vlastitom kulturom.	Učenik samostalno (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili ciljnom jeziku) reagira na primjere i elemente interkulturalnih iskustava u školskom i izvanškolskom kontekstu te prepoznaće osnovne činjenice i obilježja kultura ciljnog jezika ili drugih kultura i uočava sličnosti s vlastitom kulturom.
B.1.2. UČENIK PREPOZNAJE I OPONAŠA OSNOVNE OBRASCE ULJUDNOG OPHOĐENJA U SIMULIRANIM I/ILI STVARnim INTERKULTURALnim SUSRETIMA	- pravilno reagira u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na engleskom jeziku - ponavlja izraze za pozdravljanje i oslovljavanje osoba u	Učenik uz pomoć reagira (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem jeziku) na izraze za pozdravljanje i oslovljavanje osoba u poznatom kontekstu na neformalnoj razini.	Učenik uz čestu pomoć reagira (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili ciljnom jeziku) u nekim slučajevima.	Učenik uz povremenu pomoć ponavlja izraze za pozdravljanje i oslovljavanje osoba te reagira (neverbalno i/ili verbalno, na	Učenik samostalno (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem jeziku ili ciljnom jeziku) reagira u različitim neformalnim kontekstima

	<p>poznatom kontekstu na neformalnoj razini</p> <ul style="list-style-type: none"> - izražava zahvalu i molbu - oponaša neverbalne znakove 			<p>maternjem jeziku ili cilnjom jeziku) u većini slučajeva.</p>	<p>simuliranih i/ili stvarnih interkulturalnih susreta.</p>
B.1.3. UČENIK POKAZUJE ZANIMANJE ZA UČENJE O KULTURI CILJNOG JEZIKA	<ul style="list-style-type: none"> - pozitivno reagira na prigodne sadržaje i aktivnosti u bliskom kontekstu - postavlja pitanja o bliskim sadržajima i običajima tipičnim za kulturu ciljnog jezika 	<p>Učenik prati tok časa i primjerno neverbalno reagira te slijedi upute za aktivnosti na času.</p>	<p>Učenik uz čestu pomoć (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili cilnjom jeziku) reagira na prigodne sadržaje i aktivnosti i zadane upute te povremeno postavlja pitanja o bliskim sadržajima i običajima tipičnim za kulturu ciljnog jezika.</p>	<p>Učenik često (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili cilnjom jeziku) reagira na prigodne sadržaje i aktivnosti te često postavlja pitanja o bliskim sadržajima i običajima tipičnim za kulturu ciljnog jezika.</p>	<p>Učenik samoinicijativno iskazuje interes za sadržaje i aktivnosti tipične za kulturu ciljnog jezika.</p>
B.1.4. UČENIK PREPOZNAJE I REAGIRA NA PRIMJERE PRIHVAĆANJA I/ILI ISKLJUČIVANJA DRUGIH I DRUGAČIJIH U POZNATIM KONTEKSTIMA	<ul style="list-style-type: none"> - uočava primjere uključivanja i/ili izoliranja drugih i drugačijih u situacijama iz svakodnevnog života u fizičkom i digitalnom okruženju 	<p>Učenik uz pomoć uočava primjere prihvaćanja i/ili isključivanja drugih i drugačijih u poznatim situacijama.</p>	<p>Učenik uz čestu pomoć (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili cilnjom jeziku) upozorava na uočavanje primjera prihvaćanja i/ili isključivanja drugih i drugačijih u poznatim situacijama.</p>	<p>Učenik uz povremenu pomoć prepoznaće primjere prihvaćanja i/ili isključivanja drugih i drugačijih u poznatim situacijama i (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili cilnjom jeziku) reagira na njih.</p>	<p>Učenik samostalno razlikuje te (neverbalno i/ili verbalno, na maternjem ili cilnjom jeziku) reagira na primjere prihvaćanja i/ili isključivanja drugih i drugačijih u poznatim situacijama.</p>

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u ovoj domeni ostvaruju se, na temelju istih jezičnih sadržaja, uporedno s ostvarivanjem odgojno-obrazovnih ishoda u domeni *Komunikacijska jezična kompetencija*.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	SAMOSTALNOST U OVLADAVANJU JEZIKOM			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
C.1.1. UČENIK UOČAVA I KORISTI SE NAJOSNOVNIJIM KOGNITIVnim STRATEGIJAMA UČENJA JEZIKA	- gleda i pažljivo sluša nastavnika, druge učenike i audio-vizualne zapise - ponavlja i uvježbava vrlo kratke i učestale riječi i izraze i razmjenjuje ih s drugima - oponaša zvukove i intonaciju	Učenik uz pomoć uočava i koristi se najosnovnijim kognitivnim strategijama učenja jezika.	Učenik uz povremenu pomoć uočava i koristi se dijelom najosnovnijih kognitivnih strategija učenja jezika.	Učenik uočava i koristi više najosnovnijih kognitivnih strategija učenja jezika.	Učenik samostalno uočava i koristi se većinom najosnovnijih kognitivnih strategija učenja jezika.
C.1.2. UČENIK UOČAVA I KORISTI SE NAJOSNOVNIJIM METAKOGNITIVnim STRATEGIJAMA UČENJA JEZIKA	-usmjerava pažnju na određeni zadatak i rješava ga - prikuplja svoje radove u mapu radova (portfolio) prema uputama radi praćenja napretka u učenju - razmišlja o svojim osjećajima prema učenju jezika i prikladnim znakovima/crtežima ih opisuje	Učenik uz pomoć uočava i koristi se dijelom najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika.	Učenik uz povremenu pomoć uočava i koristi se dijelom najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika.	Učenik uočava i koristi više najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika.	Učenik samostalno uočava i koristi se većinom najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika.

C.1.3. UČENIK UOČAVA I KORISTI SE NAJOSNOVNIJIM DRUŠTVENO- AFEKTIVNIM STRATEGIJAMA UČENJA JEZIKA	- razvija početni pozitivan stav i zanimanje za učenje engleskog jezika - oponaša interakciju i sarađuje s drugima u paru i/ili grupi pokazujući prema njima saosjećajnost igrom, pjesmom, pričom, dijeljenjem uloga i fizičkim kretanjem	Učenik uz pomoć uočava i koristi se dijelom najosnovnijih društveno-afektivnih strategija učenja jezika.	Učenik uz povremenu pomoć uočava i koristi se dijelom najosnovnijih društveno-afektivnih strategija učenja jezika.	Učenik uočava i koristi više najosnovnijih društveno-afektivnih strategija učenja jezika.	Učenik samostalno uočava i koristi se većinom najosnovnijih društveno-afektivnih strategija učenja jezika.
C.1.4. UČENIK UOČAVA I PRIMJENJUJE NAJOSNOVNIJE TEHNIKE KREATIVNOG IZRAŽAVANJA	- kreativno se izražava pjesmom i glumom - izrađuje slikovni rječnik - izrezuje, slaže i boji crteže/slika	Učenik uz pomoć uočava i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.	Učenik uz čestu pomoć uočava i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.	Učenik uz povremenu pomoć uočava i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.	Učenik uočava i samostalno primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.
C.1.5. UČENIK UOČAVA ČINJENICE I MIŠLJENJA U VRLO KRATKIM UČESTALIM JEDNOSTAVNIM IZRAZIMA I REČENICAMA	- reagira na različite vrste poticaja (slušajući zvučne zapise, doživljaje vršnjaka i slično) iznoseći činjenicu i/ili mišljenje	Učenik uz pomoć uočava činjenice i mišljenja.	Učenik uz čestu pomoć uočava činjenice i mišljenja.	Učenik uz povremenu pomoć uočava činjenice i mišljenja.	Učenik samostalno uočava činjenice i mišljenja.

C.1.6. UČENIK PREPOZNAJE RAZLIČITE VRSTE INFORMACIJA	- prepoznaće i razlikuje različite vrste informacija (udžbenik, radna sveska, razni audiovizualni i digitalni materijali te didaktički materijali nastavnika)	Učenik uz pomoć prepoznaće različite izvore informacija.	Učenik uz čestu pomoć prepoznaće različite izvore informacija.	Učenik uz povremenu pomoć prepoznaće različite izvore informacija.	Učenik samostalno prepoznaće različite izvore informacija.
---	---	--	--	--	--

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ISHODA

Najosnovnije strategije učenja jezika i tehnike kreativnog izražavanja primjenjuju se u učenju i podučavanju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

V POVEZANOST S ODGOJNO-OBRZOZNIM PODRUČJIMA, MEĐUPREDMETNIM TEMAMA I OSTALIM PREDMETIMA – INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJI

Zajednički cilj svih predmeta unutar jezičko-komunikacijskog područja je usklađeno podsticanje i razvijanje svjesne upotrebe jezika kao temelja za sticanje i prenos znanja, vještina, stavova i vrijednosti te razvoj vještina apstraktnog i kritičkog mišljenja koji tvore osnovu uspješnog obrazovanja. Engleski jezik je, uz ostale strane jezike, zbog svoje predmetne posebnosti, tj. činjenice da je jezik istovremeno i sadržaj i sredstvo učenja i podučavanja, ovisno o ciklusu povezan sa svim odgojno-obrazovnim područjima međupredmetnim temama te gotovo svim nastavnim predmetima.

Zbog prirode sadržaja učenja i podučavanja koji, između ostalog, uključuju jezičke sadržaje, različite aspekte ljudskoga postojanja, kulturno nasljeđe i kulturu življjenja te historiju i umjetnost, povezanost se prvenstveno ostvaruje s jezično-komunikacijskim, društveno-humanističkim i umjetničkim područjem. Povezanost se ostvaruje i s drugim odgojno-obrazovnim područjima: prirodnim, tehničkim i informatičkim, matematičkim te tjelesnim i zdravstvenim, ovisno o njihovoj zastupljenosti u pojedinome ciklusu.

Odgojno-obrazovni ishodi engleskoga jezika direktno odražavaju očekivanja definirana kurikulumima pojedinih međupredmetnih tema dok se druge međupredmetne teme realiziraju izborom sadržaja na engleskom jeziku.

Na nivou nastavnih predmeta engleski jezik je sadržajno i metodološki blisko povezan s maternjim te s drugim stranim jezicima. Integriranim učenjem jezika i sadržaja stvara se veza sa svim nastavnim predmetima, a učenju jezika dodaje element svrsishodnosti.

U kasnijim se ciklusima ovakav način rada usklađuje sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

Interkulturnalne kompetencije i komunikacija učenika - Interdisciplinarni sadržaji

Učeći engleski jezik, u najmlađem uzrastu, djeca se navikavaju na međusobnu saradnju i komunikaciju sa drugačijim, razvijaju pozitivnu neovisnost a jezik im pruža osjećaj povezanosti i omogućava interakciju sa ostalim učenicima drugih kultura.

Važnost engleskog kao jezika globalne komunikacije čini ga neizostavnim dijelom različitih projektnih zadataka, interdisciplinarnih i transdisciplinarnih programa te učenikovog samostalnog rada i cjeloživotnog učenja.

Učenici će učiti engleski jezik i oslanjajući se na znanja koja stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik (svijet priča i bajki, recitacije, brojalice)
- Likovna kultura (crtanje, bojenje i oblikovanje)
- Tjelesni i zdravstveni odgoj (igra i ples)
- Muzička kultura (slušanje, pjevanje i ples)
- Moja okolina (identificiranje predmeta iz svakodnevnog života, članovi porodice)
- Matematika (svijet brojeva i brojanje)
- Informatika (upoznavanje modernih sredstava za učenje i rad sa njima)
- Vjerouauk/a (praznici)
- Zdravi životni stilovi (ishrana)
- Društvo/Kultura/Religija (naša zemlja)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom izvanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje uslovi :

- Šetnja i obilazak škole i najbliže okoline
- Časovi u školskoj sali
- Obilježavanje rođendana i drugih praznika

VI PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika je kontinuiran i stalni proces u nastavi engleskog jezika i treba biti u funkciji motivacije i ohrabrvanja učenika na daljnji rad i razvijanje naklonosti, ljubavi i ambicije za učenje jezika. Na početnom nivou, ono treba biti provedeno veoma pažljivo i nemetljivo, konkretno i pozitivno. Učenici ne uče o jeziku već uče samo jezik. Uvježbavanje raditi kroz igru i pjesmu koje nastavniku istovremeno služi za procjenu realizacije zadanih ciljeva. Nastavnici prate učeničku aktivnost i podstiču je stalno iz časa u čas.

Usmene provjere znanja se vrše kroz izgovor jednostavnih riječi i pjevanje pjesmica, razumijevanje kratkih uputa, primjenu različitih igara odgovarajućih njihovom uzrastu.

Pisana provjera znanja se vrši kroz jedan test na kraju drugog polugodišta.

Napomena: Pripremi testa za prvi razred treba posvetiti posebnu pažnju u smislu broja zadataka, maksimalno dva zadatka kao i tipovima zadataka (npr. Look and match./ Listen and circle./ Listen and colour). Sve tipove zadataka prethodno uvježbati. Posebnu pažnju posvetiti prostornoj organizaciji testa (font slova i veličina slika).

Napredak učenika kontinuirano pratiti kroz unaprijed utvrđeni portfolio. Učenici se ocjenjuju opisno, a ne brojčano.

Na početku školske godine nastavnici u dogovoru sa učiteljem, trebaju prisustvovati roditeljskom sastanku i roditeljima dati sva potrebna uputstva.

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor

- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklусom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)**IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 1. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, PRVA GODINA UČENJA
(1 sat sedmično/tjedno – 34 sata godišnje)**

Topics	Vocabulary	Language	Receptive language	Development concepts / skills
1. Pozdravi Predstavljanje	Hello!/Hi! Goodbye! /Bye! friend	I'm... . This is my friend. What's your name?	Sit down. Stand up.	Greetings Meeting new friends
2. Boje	red, yellow, green, blue, orange, pink, purple, etc.	What colour is this? It's ...	Colour. Draw. Look and find. Listen and repeat. Listen and circle.	Identifying colours
3. Brojevi 1-10	one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten	How many?	Count. Point. Sing.	Identifying numbers Maths skills
4. Moje tijelo	body, head, hands, feet, legs right/left (hand, leg)	What is it?	Touch your ... Clap your hands. Hold up your hands. Stamp your feet. Turn around. Stick.	Identifying parts of body
5. Moja škola	school, pencil, pen, pencil case, book, bag, rubber, table, chair, computer, big, small	What's this? It's... It's big/small. Here you are. Thank you. Please.	Match. Listen and match. Circle. Find and colour.	Identifying classroom items Describing classroom items Size

6. Moja porodica	mum, dad, brother, sister, granny, granddad, baby, me, happy, sad	Who is this? This is my....,	Chant. Point and say. Listen and circle.	Identifying family members Feelings
7. Domaće životinje	horse, cow, cat, dog, sheep, chicken, duck, bird	What is it? It's a.... . What colour is it? It's.... .	Look and find. Listen and draw. How manycan you see?	Identifying farm animals Maths skills
8. Igračke	ball, car, doll, teddy bear, boat, kite, balloon, cake, present	I've got a.... . Give me your...., please. What colour is it? How many... ? Here you are. Thanks. Happy Birthday!	Listen and draw. Look and match. Find and say. Let's play a game. Let's sing and dance.	Identifying toys Sharing Birthday activities
9. Hrana i piće	chicken, cake, cheese, bread, banana, orange, apple, chips, milk, juice, water hungry, thirsty	I like.... . I don't like.... . I'm hungry. I'm thirsty.	Look and match. Listen and draw. Do you like? Yes. /No.	Identifying food Likes and dislikes

2. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, DRUGA GODINA UČENJA
(1 sat sedmično/tjedno – 35 sati godišnje)

UVOD

Uvođenje učenja engleskog jezika u I i II razred osnovne škole temelji se na rezultatima naučnih istraživanja iz oblasti *Usvajanje maternjeg jezika i Usvajanje drugog/stranog jezika* (engl. *First Language Acquisition, Second/Foreign Language Acquisition – SLA*).

Svako dijete koje je rođeno i koje odrasta u normalnim uslovima usvaja maternji jezik relativno brzo (ako uzmemu u obzir kompleksnost ljudskog jezika) i na manje-više sličan način. Razvoj jezika kod djeteta ima ustaljen redoslijed i prolazi kroz jasno definirane faze – od gugutanja i brbljanja, preko faze „jedne riječi“ u toku prve godine života, u kojoj djeca komuniciraju iskazima koji se sastoje od jedne riječi ali imaju mnogo veću komunikativnu vrijednost, preko faze „dvije riječi“ u toku druge godine života, faze telegrafskog govora između druge i treće godine (iskazi se sastoje od niza leksičkih morfema, bez upotrebe funkcionalnih riječi pa se zato ta faza naziva „telegrafski“ govor) do faze u kojoj se usložnjava sintaksička struktura upotrebom funkcionalnih riječi.

Smatra se da dijete u potpunosti usvoji sistem maternjeg jezika do pete godine života kad je najpogodnije doba da se počne učiti drugi odnosno strani jezik. Naravno, dijete nastavlja da uči maternji jezik i nakon tog perioda, ali radi se o usavršavanju već dobro usvojenog fonetsko-fonološkog, morfološkog, sintaksičkog, semantičkog i pragmatičkog sistema.

Djeca u dobi od 5 ili 6 godina naročito dobro mogu savladati fonetsko-fonološki sistem stranog jezika, čak do nivoa kompetencije izvornog govornika. To podrazumijeva da djeca u tom uzrastu prilično jednostavno ovladavaju izgovorom glasova stranog jezika, intonacijom i melodijom tog jezika. Djeca u tom uzrastu također s lakoćom usvajaju i jednostavniji vokabular stranog jezika kao i učestale fraze i jednostavnije iskaze.

Međutim, u tom uzrastu djeca nisu u stanju da razmišljaju analitički niti da prepoznaju sintaksičke strukture, tako da naglasak u ovom ranom školskom uzrastu treba da bude na slušanju i izgovaranju, ponavljanju ciljanog vokabulara i učestalih fraza. Input kojem su djeca izložena treba da bude jasan i razumljiv djeci, a usvajanje ili učenje se dešava kada se postepeno uvode novi sadržaji i strukture na one koji su već usvojeni – to se u literaturi naziva $i + 1$, odnosno input koji je već dobro poznat na koji se postepeno nadovezuje novi input.

Nastavni plan i program za predmet *Engleski jezik* temelji se na savremenim principima učenja i podučavanja stranih jezika. On je organiziran u tri domene, a temelji se na definiranju odgojno-obrazovnih ishoda usmjerenih na učenika. Na ovaj način, NPP odgovara na zahtjev savremenih odgojnih i obrazovnih nauka da učenik preuzme centralnu ulogu u procesu učenja i podučavanja.

Tri domene u okviru kojih je organiziran NPP za predmet Engleski jezik jesu sljedeće:

Komunikacijska jezična kompetencija,

Interkulturnalna jezična kompetencija i

Samostalnost u ovladavanju jezikom.

Domene su polazište odgojno-obrazovnih ishoda koji jasno iskazuju šta učenici znaju, šta mogu učiniti i koje stavove razvijaju u određenoj godini učenja, a formulirani su u skladu s učenikovim razvojnim karakteristikama. Određene su razine usvojenosti svakog ishoda kako bi nastavnik znao šta se od učenika očekuje te prilagodio podučavanje potrebama učenika.

Ishodi proizašli iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* temelje se na sticanju znanja o stranom jeziku i ovladavanju vještinama za upotrebu tog znanja u samoj komunikaciji.

Ishodi proizašli iz domene *Interkulturnalna jezična kompetencija* vode ka sposobljenosti za uočavanje i interpretaciju sličnosti i razlika među kulturama, kao i učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju s govornicima stranog jezika. Na taj način se potiče izgradnja skladnih interkulturnih odnosa i spoznaja da drugo i drugačije ne znači loše ili gore od onoga što je „naše“. Ovladavanje ovim ishodima podiže svijest učenika da razlike među kulturama postoje i da se one trebaju poštovati. Interkulturnalna jezična kompetencija omogućava uspješniju komunikaciju s ljudima uopće kao i bolje razumijevanje svijeta i konteksta u kojem živimo.

Ishodi proizašli iz domene *Samostalnost u ovladavanju jezikom* dovode do samostalne i kritičke upotrebe različitih izvora znanja i primjene učinkovitih strategija učenja jezika kao pretpostavke cjeloživotnog učenja.

Budući da se novi i revidirani NPP za predmet *Engleski jezik* temelji na odgojno-obrazovnim ishodima, nastavniku se pruža mogućnost izbora nastavnih sadržaja i načina podučavanja, kao i sloboda u organizaciji vremena posvećenog ostvarivanju pojedinog odgojno-obrazovnog ishoda. Na taj način se potiče autonomija i kreativnost nastavnika.

I OPIS PREDMETA *ENGLESKI JEZIK*

Svrha učenja i podučavanja predmeta

Učenje i podučavanje engleskog jezika potiče i osigurava razvoj komunikacijske i interkulturne kompetencije, doprinosi cijelovitom razvoju učenika te se pozitivno odražava na razvoj svih temeljnih kompetencija.

Komunikacija na stranom jeziku podrazumijeva sposobljenost za usmeno i pisano razumijevanje, tumačenje i izražavanje informacija, ideja, misli, osjećaja, stavova, vrijednosti u različitim kulturnim i društvenim situacijama. Time se učeniku pruža mogućnost interakcije s ljudima s kojima ne dijeli maternji jezik. Takva interakcija doprinosi razumijevanju i otkrivanju svijeta koji učenika okružuje, stjecanju znanja o različitim zemljama i ljudima koji govore engleski jezik. Time se doprinosi interkulturnoj osviještenosti.

Učenje stranog jezika potiče sistematski način razvijanja kreativnog i kritičkog mišljenja te jača intelektualni kapacitet pojedinca. Ovladavanje engleskim jezikom povoljno utiče na učenikovu sliku o sebi, utiče na donošenje odgovornih i neovisnih odluka te stvara preduvjet za nastavak obrazovanja i profesionalno usmjerjenje. Mogućnost veće lične mobilnosti u svijetu izravno i pozitivno potiče razvitak budućeg aktivnog člana demokratskog i pluralističkog društva.

Interkulturna osviještenost ima primjetan učinak na odgovorno ponašanje.

Principi učenja i podučavanja engleskog jezika

Osnovni principi podučavanja su izbor sadržaja i primjena metoda učenja i podučavanja primjerenih razvojnoj dobi učenika uz uvažavanje individualnih razlika u predznanju, sposobnostima, motivaciji, stilu i strategijama učenja, zatim princip poticanja odgovornosti za vlastito učenje te princip propagiranja višejezičnosti i sposobljavanja za suživot u evropskom kontekstu i šire.

Pristup je komunikacijski, učenik je u centru nastavnog procesa, naglašena je učenikova uključenost u nastavni proces. Učenje se prevashodno odvija pomoću interakcije s drugima te se potiču metode saradničkog učenja u fizičkom i digitalnom okruženju.

Potiče se ovladavanje engleskim jezikom i izvan škole i primjena naučenog u stvarnim životnim situacijama, čime se u učenju i podučavanju otvaraju mogućnosti za autentičnu komunikaciju na engleskom jeziku.

U nastavi engleskog jezika posebno je važno poticanje saradnje i kreativnosti, kao i uvažavanje kulturnih različitosti.

II ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA *ENGLESKI JEZIK*

Učenje i podučavanje engleskog jezika usmjereni su na razvijanje interesa i motiviranje učenika za ovladavanje engleskim jezikom. Učenici postižu razinu jezične kompetencije koja im omogućava samostalnu komunikaciju na engleskom jeziku u različitim situacijama i usvajaju vještine potrebne za samostalno učenje kao temelj za cjeloživotno obrazovanje.

Osnovni ciljevi učenja i podučavanja engleskog jezika jesu sposobiti učenika za:

6. samostalnu i tačnu upotrebu jezika u govoru i pisanju u različitim kontekstima školske, lokalne i šire zajednice, uključujući i digitalno okruženje;
7. razumijevanje i uvažavanje drugih kultura i društvenih normi te sagledavanje vlastite kulture u širem kontekstu;
8. samostalnu i kritičku upotrebu različitih izvora znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja jezika;
9. prihvatanje odgovornosti za lični razvoj, vlastite postupke i njihove rezultate;
10. cjeloživotno učenje i rad u globaliziranom društvu.

Polazeći od spoznaje da je jezik sredstvo za komunikaciju, učenici razvijaju sposobnost razumijevanja, izražavanja i upotrebe strategija za usvajanje znanja o jeziku i razvijaju okvirnu predstavu o jeziku kao sistemu.

Također, ovladavaju jezičnim vještinama potrebnim u komunikaciji s izvornim i neizvornim govornicima. Komunicirajući, uče prepoznavati i uvažavati jedinstvenost drugih kultura, razvijaju kulturnu svjesnost, interkulturnu kompetenciju i višekulturalnost te izgrađuju vlastite pozicije i uloge u različitim komunikacijskim odnosima.

Time se razvijaju kompetencije potrebne za cjeloživotno učenje i razvoj.

III DOMENE U ORGANIZACIJI PREDMETA *ENGLESKI JEZIK*

Kao što je već rečeno u Uvodu, tri su domene NPP-a predmeta *Engleski jezik: Komunikacijska jezična kompetencija, Interkulturnalna jezična kompetencija i Samostalnost u ovladavanju jezikom*.

Navedene domene proizlaze iz temeljnih kompetencija, konceptualizacije jezično-komunikacijskog područja i svrhe predmeta. Njihova neodvojivost proizlazi iz međuovisnosti engleskog jezika i anglofonih kultura te samostalnosti u učenju kao predušlova cjeloživotnom razvoju komunikacijske i interkulturnalne kompetencije.

Sve tri domene predstavljaju polazište odgojno-obrazovnih ishoda za sve odgojno-obrazovne cikluse unutar predmeta.

Komunikacijska jezična kompetencija

Komunikacijska jezična kompetencija podrazumijeva učinkovito služenje vlastitim jezičnim repertoarom u skladu s kontekstom i svrhom komunikacijske situacije. Preduslov takve komunikacije jeste sposobnost razumijevanja te usmenog i pisanog izražavanja informacija, ideja, misli, stavova i vrijednosti u skladu s različitim kulturnim i društvenim kontekstima.

Odgojno-obrazovni ishodi proizašli iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* temelje se na:

- stjecanju znanja o engleskom jeziku (vokabular, gramatika, izgovor i pravopis; stilovi i registri govornog i pisanog engleskog jezika; obilježja verbalne i neverbalne komunikacije);
- ovladavanju vještinama za upotrebu jezičnog znanja u komunikacijskom činu (vještina slušanja i razumijevanja poruka u govornom jeziku; vještina govorenja; vještina čitanja, razumijevanja i pisanja tekstova; vještina posredovanja).

Razvojem komunikacijske kompetencije potiče se socijalizacija i cjelokupan razvoj svestrane ličnosti učenika. Sticanjem navedene kompetencije kod učenika se potiče razvoj metajezičnih i metakognitivnih sposobnosti, intelektualna znatiželja, kreativnost i interes učenika za učenjem jezika.

Interkulturnalna jezična kompetencija

Život u višejezičnom i višekulturalnom svijetu obavezuje obrazovne ustanove na uključivanje razvoja interkulturnalnosti u program učenja i podučavanja engleskog jezika na svim razinama i vrstama obrazovanja kako bi se naglasila važnost razvoja učenikove svijesti o sebi kao pojedincu i društvenom biću zainteresiranom za upoznavanje različitosti i učenje o njima.

Interkulturnost podrazumijeva razumijevanje i komuniciranje među govornicima engleskog jezika različitog kulturološkog porijekla.

Ostvarivanjem odgojno-obrazovnih ishoda unutar ove domene učenik postaje interkulturno kompetentan, što znači da je:

- sposoban uočiti i interpretirati sličnosti i razlike među kulturama;
- empatičan, prilagodljiv i otvoren za razumijevanje, prihvatanje i uvažavanje govornika engleskog jezika i njihovih kultura;
- sposoban učinkovito i kontekstu primjereno komunicirati s izvornim i neizvornim govornicima engleskog jezika što dovodi do izgrađivanja skladnih interkulturnih odnosa.

Razvoj interkulturnosti pomaže učeniku da odbaci predrasude i daje mu sposobnost da sprečava diskriminaciju i da rješava sukobe na nenasilan način, te doprinosi razumijevanju, proširivanju i produbljivanju učenikovog pogleda na svijet što mu omogućava uspješno sudjelovanje u užoj i široj zajednici, u fizičkom i digitalnom okruženju, te povećava mogućnosti za mobilnost i zapošljivost.

Samostalnost u ovladavanju jezikom

Učenikovo preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje ključ je uspješnog ovladavanja komunikacijskom kompetencijom u engleskom jeziku i preduslov njegovog cjeloživotnog razvoja.

Odgojno-obrazovnim ishodima proizašlim iz domene *Samostalnost u ovladavanju jezikom* se naglašava:

- učenikov afektivni i kognitivni razvoj;
- razvoj kritičkog mišljenja, kreativnog izražavanja i metakognitivnih sposobnosti;
- razvoj medijske pismenosti.

Samostalan učenik planira, organizira, prati i vrednuje svoje učenje, razvija motivaciju i ustrajan je i pozitivan u učenju i radu što mu omogućava uspješno ostvarivanje ciljeva. On ujedno pronalazi, izabire, vrednuje i učinkovito se koristi informacijama iz različitih izvora i medija te stalno unapređuje svoje komunikacijske i prezentacijske vještine. Preuzimanjem aktivne uloge u procesu učenja, učenik razvija samopouzdanje i samopoštovanje te stvara temelje za cjeloživotno učenje.

IV ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI, RAZRADA ISHODA I RAZINE USVOJENOSTI PO DOMENAMA

Domene *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Interkulturnalna jezična kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom* sastavni su dijelovi NPP-a za predmet *Engleski jezik* i čine jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu čiji se odgojno-obrazovni ishodi međusobno prožimaju i dopunjaju.

U svakoj se domeni uz odgojno-obrazovne ishode navodi i razrada ishoda. Ishodi se kumulativno razvijaju po razredima i ciklusima: viši razredi uključuju i ishode iz prethodnih razreda. Nastavnik dopunjava razradu ishoda u skladu sa sposobnostima, potrebama i interesima svojih učenika. U svim domenama, razredima i ciklusima razrada ishoda je primjerena dobi učenika.

U okviru domene *Komunikacijska jezična kompetencija* razvija se recepcija, produkcija i interakcija pomoću vještina slušanja, čitanja, govorenja, pisanja i jezičnog posredovanja na engleskom jeziku. Tekst podrazumijeva sve proizvode jezične upotrebe – govorni, pisani, vizualni i multimodalni. Multimodalni tekstovi kombiniraju jezik s drugim sistemima komuniciranja kao što su printani ili digitalni tekst, vizualna pomagala te zvučna ili govorna riječ.

Ovisno o godini učenja i podučavanja ishoda, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definira dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim vještinama.

U vještinama slušanja i čitanja (receptivne vještine) vrlo kratak tekst ima do 100 riječi, kratak tekst između 100 i 300 riječi, srednje dug tekst ima između 300 i 600 riječi, dok dug tekst ima više od 600 riječi.

U vještinama govorenja i pisanja (produktivne vještine) vrlo kratak tekst ima do 40 riječi, kratak između 40 i 80 riječi, srednje dug tekst ima između 80 i 200 riječi, a dug tekst više od 200 riječi.

Složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i o učenikovom poznavanju teme teksta.

Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput dužine, učestalosti i složenosti konstrukcije, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost iznesenih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i prezentiran.

Budući da su učenikova predznanja o temi treći faktor o kojem ovisi složenost teksta, procjena složenosti u konačnici ovisi o ličnoj procjeni nastavnika.

Uz odgojno-obrazovne ishode navedene su i preporuke za ostvarivanje ishoda koje obuhvaćaju leksičke strukture, ključne gramatičke strukture i metodičke preporuke za svaku godinu učenja i podučavanja.

Pod ključnim gramatičkim strukturama naveden je samo dio struktura te se ne radi o iscrpnom popisu gramatičkih sadržaja. Strukture su navedene u onom razredu u kojem se očekuje ovladavanje na razini upotrebe, što ne znači da se one neće pojaviti ranije na razini prepoznavanja ili da se kasnije neće proširivati njihova funkcija. Naprotiv, gramatičke strukture bi se trebale reciklirati tokom godina učenja.

U okviru domene *Interkulturalna jezična kompetencija* potiče se interkulturalna znatiželja i susreti u kojima se stiču znanja i razvijaju vještine interkulturalnog ophođenja te svijest i stavovi o različitostima unutar vlastite i drugih kultura čime se potiče uvažavanje drugih i drugaćijih.

U okviru domene *Samostalnost u ovladavanju jezikom* razvija se interes, pozitivan stav i samopouzdanje učenika u učenju engleskog jezika, njihovo kreativno izražavanje, kritičko mišljenje i medijska pismenost. Učenici postepeno upoznaju i primjenjuju različite strategije za samoregulaciju učenja jezika. Navode se i opisuju kognitivne strategije koje služe usvajanju jezičnog sadržaja. U ove strategije uključene su i strategije memorisanja, posebno u ranijim ciklusima učenja, te kompenzacijске strategije koje pomažu učeniku održati komunikaciju kada ona zastaje.

Također, navode se i indirektne strategije učenja jezika koje uključuju metakognitivne i društveno-afektivne strategije. Pomoću metakognitivnih strategija učenik prepoznaje vlastite potrebe i stilove učenja, prati i vrednuje vlastiti napredak. Pomoću društveno-afektivnih strategija učenik prepoznaje svoja raspoloženja i osjećaje te u učenju sarađuje s drugima.

Kombiniranje i primjenu različitih strategija potiče nastavnik koji odabire odnosno nadopunjuje razradu ishoda primjerenog potrebama svojih učenika.

II RAZRED

KOMUNIKACIJSKA JEZIČNA KOMPETENCIJA					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
A.2.1. UČENIK NEVERBALNO I VERBALNO REAGIRA NA IZGOVORENE RIJEČI I KRATKE I JEDNOSTAVNE UPUTE	- povezuje izgovorene riječi ili zvučni zapis riječi sa slikovnim prikazima i predmetima - povezuje izgovorene upute ili zvučni zapis uputa s radnjama - imenuje nazive na temelju uputa ili pitanja	Učenik češće reagira neverbalno nego verbalno; uz pomoć reagira na učestale riječi i upute.	Učenik češće reagira neverbalno nego verbalno; uz čestu pomoć reagira na učestale riječi i upute.	Učenik neverbalno i verbalno reagira na više poznatih riječi i na različite upute uz povremenu pomoć.	Učenik samostalno neverbalno i verbalno reagira na većinu poznatih riječi i uputa.
A.2.2. UČENIK POVEZUJE IZGOVORENI I PISANI OBLIK SLOVA	- pokazuje i zapisuje slovo nakon slušanja izgovora tog slova	Učenik uz pomoć pokazuje i zapisuje slova jasnije veze između izgovora na engleskom i bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku.	Učenik uz čestu pomoć pokazuje i zapisuje slova jasnije veze između izgovora na engleskom i bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i neka slova s manje jasnom vezom.	Učenik uz povremenu pomoć pokazuje i zapisuje većinu slova.	Učenik samostalno pokazuje i zapisuje sva slova.
A.2.3. UČENIK POVEZUJE IZGOVORENI I PISANI OBLIK JEDOSTAVNIH	- prepoznaže zapisanu ključnu riječ na temelju izgovorene	Učenik uz pomoć prepoznaže pisani oblik učestalih ključnih riječi.	Učenik uz čestu pomoć prepoznaže pisani oblik dijela učestalih ključnih riječi.	Učenik uz povremenu pomoć prepoznaže pisani oblik više	Učenik samostalno prepoznaže pisani oblik većine učestalih

UČESTALIH RIJEČI KOJE SU SLIČNE U IZGOVORU I PISMU				učestalih ključnih riječi.	ključnih riječi.
A.2.4. UČENIK PONAVLJA RIJEČI I KRATKE I JEDNOSTAVNE REČENICE OPONAŠAJUĆI ENGLESKI GLASOVNI SISTEM	- ponavlja izgovor riječi u nizu prema slušnom modelu	Učenik uz pomoć ponavlja izgovor manje zahtjevnih glasova u učestalim riječima i rečenicama.	Učenik uz čestu pomoć ponavlja izgovor manje zahtjevnih glasova u učestalim riječima i rečenicama.	Učenik uz povremenu pomoć ponavlja izgovor većine glasova u više riječi i rečenica.	Učenik samostalno ponavlja izgovor većine glasova u većini riječi i rečenica.
A.2.5. UČENIK UPOTREBLJAV A UČESTALE RIJEČI I VRLO KRATKE REČENICE OPONAŠAJUĆI ENGLESKI GLASOVNI SISTEM	- izgovara učestale riječi (imenuje, odgovara) i niže riječi u rečenici na temelju slikovnog, slušnog i pisanog poticaja	Učenik uz pomoć izgovara učestale riječi i pravilno izgovara manje zahtjevne glasove; niže riječi u vrlo kratke rečenice uz pomoć.	Učenik uz čestu pomoć izgovara učestale riječi i pravilno izgovara manje zahtjevne glasove; niže riječi u vrlo kratke rečenice uz čestu pomoć.	Učenik uz povremenu pomoć izgovara više učestalih riječi i pravilno izgovara većinu glasova; niže riječi u vrlo kratke rečenice uz povremenu pomoć.	Učenik samostalno izgovara većinu učestalih riječi i pravilno izgovara većinu glasova; niže riječi samostalno u vrlo kratke rečenice.
A.2.6. UČENIK RAZGOVARA S DRUGOM OSOBOM TE S NJOM RAZMJENJUJE	- koristi se osnovnim komunikacijskim obrascima - predstavlja drugog, pita,	Učenik se uz pomoć koristi dijelom osnovnih komunikacijskih obrazaca.	Učenik se uz čestu pomoć koristi dijelom osnovnih komunikacijskih obrazaca.	Učenik se uz povremenu pomoć koristi većinom osnovnih komunikacijskih	Učenik se samostalno koristi osnovnim komunikacijskim obrascima.

NAUČENE VRLO KRATKE I JEDNOSTAVNE REČENICE	odgovara, daje upute			obrazaca.	
A.2.7. UČENIK POVEZUJE PISANI I IZGOVORENI OBЛИK SLOVA	- slovka na razini izoliranih zapisanih slova	Učenik uz pomoć pravilno izgovara jednostavnija slova engleske abecede.	Učenik uz čestu pomoć pravilno izgovara jednostavnija slova engleske abecede i dio složenijih slova.	Učenik uz povremenu pomoć pravilno izgovara više slova engleske abecede.	Učenik samostalno pravilno izgovara sva slova engleske abecede.
A.2.8. UČENIK PREPISUJE JEDNOSTAVNE UČESTALE RIJEČI TE KRATKE I JEDNOSTAVNE REČENICE	- prepisuje ključne riječi i rečenice	Učenik uz pomoć i više vremena uglavnom tačno i uredno prepisuje riječi i rečenice.	Učenik uz čestu pomoć uglavnom tačno i uredno i uz više vremena prepisuje riječi i rečenice.	Učenik uz povremenu pomoć uglavnom tačno i uredno prepisuje riječi i rečenice.	Učenik samostalno tačno i uredno prepisuje riječi i rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ISHODA

LEKSIČKE STRUKTURE:

Biraju se primjerno razvojnoj dobi učenika vodeći računa o korelaciji s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Ciklički se ponavljaju i proširuju u odnosu na prethodni razred.

KLJUČNE GRAMATIČKE STRUKTURE: Present simple (1. lice jednine učestalih glagola, odrični oblik)

METODIČKE PREPORUKE:

Podučavanje jezičnih sadržaja temelji se na govornoj komunikaciji i učenju iz situacije posredstvom mimike, gesta, pokreta, likovnog izraza, igre, pjesme i dramatizacije pomoću zornih sredstava. Novi sadržaji uvode se na temelju poznatih jezičnih sadržaja koji se posreduju globalno, bez osvještavanja i upotrebe metajezika prilagođeno razini jezičnog razvoja i iskustvu učenika.

INTERKULTURALNA KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJA					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA
B.2.1. UČENIK UOČAVA POVEZANOST JEZIKA I KULTURE U POZNATOM KONTEKSTU TE NAVODI ČINJENICE I OBILJEŽJA ZEMALJA CILJNOG JEZIKA	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaće i imenuje osnovne kulturno specifične elemente - navodi primjere riječi iz maternjeg i ciljnog jezika koje su kulturno uvjetovane - prepoznaće najpoznatija obilježja zemalja ciljnog jezika i nacionalne simbole - ponavlja prigodne sadržaje i aktivnosti u poznatom kontekstu u okviru tematskih sadržaja - prepoznaće sličnosti i razlike u običajima i tradiciji te u 	Učenik uz pomoć prepoznaće kulturno specifične elemente i najpoznatija obilježja zemalja ciljnog jezika te neverbalno ili verbalno reagira na prigodne sadržaje i uz pomoć sudjeluje u aktivnostima.	Učenik uz čestu pomoć i u nekim slučajevima imenuje i nabraja osnovne kulturno specifične elemente i najpoznatija obilježja zemalja ciljnog jezika te uz pomoć ponavlja prigodne sadržaje i aktivnosti prema predlošku.	Učenik uz povremenu pomoć imenuje i nabraja osnovne kulturno specifične elemente i najpoznatija obilježja zemalja ciljnog jezika te ponavlja prigodne sadržaje i aktivnosti prema predlošku.	Učenik samostalno i uglavnom tačno imenuje i nabraja osnovne kulturno specifične elemente i najpoznatija obilježja zemalja ciljnog jezika te navodi prigodne sadržaje i aktivnosti prema predlošku.

	svojoj svakodnevici i svakodnevici vršnjaka u zemljama ciljnog jezika i drugih kultura				
B.2.2. UČENIK USPOSTAVLJA KONTAKT KORISTEĆI SE OSNOVNIM OBRASCIMA ULJUDNOG OPHOĐENJA U SIMULIRANIM I/ILI STVARNIM INTERKULTURALNIM SUSRETIMA TE REAGIRA NA PRIMJERIMA INTERKULTURALNOG ISKUSTVA U FIZIČKOM I DIGITALNOM OKRUŽENJU	- prepoznaće prikladne oblike oslovljavanja u komunikaciji na stranom i maternjem jeziku - koristi se odgovarajućim izrazima za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatom kontekstu na formalnoj razini te uz pomoć prepoznaće doživljeno interkulturalno iskustvo u neposrednom okruženju. - izražava ispriku - navodi i imenuje učesnike interkulturalnog susreta - uz primjenu odgovarajućih izraza neverbalno reagira u situacijama	Učenik neverbalno ili verbalno na maternjem jeziku reagira na izraze za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatom kontekstu na formalnoj razini te uz pomoć prepoznaće doživljeno interkulturalno iskustvo u neposrednom okruženju.	Učenik uz čestu pomoć (neverbalno i/ili verbalno na maternjem ili cilnjom jeziku) reagira na izraze za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatom kontekstu na formalnoj razini te imenuje učesnike i navodi kontekst doživljenog interkulturalnog iskustva u fizičkom ili digitalnom okruženju.	Učenik se uz povremenu pomoć koristi izrazima za pozdravljanje, oslovljavanje i predstavljanje osoba u poznatom kontekstu na formalnoj razini, imenuje i navodi učesnike interkulturalnog iskustva te uz pomoć reagira u skladu s kontekstom interkulturalnog iskustva u fizičkom ili digitalnom okruženju.	Učenik samostalno verbalno reagira i uspostavlja kontakt u poznatom formalnom kontekstu simuliranih i/ili stvarnih interkulturalnih susreta, navodi i imenuje učesnike te neverbalno i verbalno reagira u situacijama interkulturalnog iskustva u skladu s kontekstom fizičkog ili digitalnog okruženja.

	interkulturnog iskustva u fizičkom i digitalnom okruženju				
B.2.3. UČENIK OTVORENO I RADOZNALO REAGIRA NA STRANE I NERAZUMLJIVE SADRŽAJE	- u kontaktu s vrlo jednostavnim izvornim sadržajima na stranom jeziku pokazuje zanimanje i otvorenost - postavlja pitanja o bliskim sadržajima i običajima na stranom jeziku te o nekim nepoznatim sadržajima - zanima se za svakodnevicu vršnjaka u zemljama ciljnog jezika	Učenik uz pomoć reagira na lingvističke i kulturne sadržaje i na poticaje na cilnjom jeziku.	Učenik uz čestu pomoć reagira na lingvističke i kulturne sadržaje i na poticaje na cilnjom jeziku.	Učenik uz povremenu pomoć reagira na lingvističke i kulturne sadržaje i na poticaje na cilnjom jeziku.	Učenik samoinicijativno iskazuje interes za strane i nerazumljive sadržaje.
B.2.4. UČENIK UOČAVA KONKRETNE PRIMJERE POZITIVNIH NAČINA OPHOĐENJA PREMA PRIPADNICIMA DRUGIH KULTURA U	- izdvaja primjere uključivanja pripadnika drugih kultura i/ili drugih i drugačijih u stvarnim situacijama u neposrednom okruženju.	Učenik uz pomoć uočava primjere uključivanja pripadnika drugih kultura i/ili drugih i drugačijih u stvarnim situacijama u neposrednom okruženju.	Učenik uz čestu pomoć prepoznaje primjere uključivanja pripadnika drugih kultura i/ili drugih	Učenik uz povremenu pomoć razlikuje primjere uključivanja pripadnika drugih kultura i/ili drugih	Učenik samostalno izdvaja primjere uključivanja pripadnika drugih kultura i/ili drugih i drugačijih u

RAZLIČITIM KONTEKSTIMA	imaginarnim situacijama u stvarnom i digitalnom okruženju - prepoznaće potrebu za prihvaćanjem različitosti između sebe i drugih		i drugačijih u stvarnim i imaginarnim situacijama.	i drugačijih od negativnih načina ophođenja.	različitim kontekstima.
-------------------------------	---	--	--	--	-------------------------

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u ovoj domeni ostvaruju se, na temelju istih jezičnih sadržaja, uporedno s ostvarivanjem odgojno-obrazovnih ishoda u domeni *Komunikacijska jezična kompetencija*.

SAMOSTALNOST U OVLADAVANJU JEZIKOM					
ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHOD	RAZRADA ISHODA	RAZINA ISVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	ODLIČNA

C.2.1. UČENIK POVEZUJE I KORISTI SE NAJOSNOVNIJIM KOGNITIVnim STRATEGIJAMA UČENJA JEZIKA	- grupira slike i riječi, povezujući sadržaj vrlo kratkih učestalih rečenica s pokretom - uvježbava jednostavne učestale rečenice i uspoređuje ih s maternjim jezikom	Učenik uz pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim kognitivnim strategijama učenja jezika.	Učenik uz čestu pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim kognitivnim strategijama učenja jezika.	Učenik uz povremenu pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim kognitivnim strategijama učenja jezika.	Učenik samostalno i učinkovito povezuje i koristi se najosnovnjim kognitivnim strategijama učenja jezika.
C.2.2. UČENIK POVEZUJE I KORISTI SE NAJOSNOVNIJIM METAKOGNITIVnim STRATEGIJAMA UČENJA JEZIKA	- slijedi uputu zadatka, povezuje ga s prethodnim zadacima i rješava ga - prikuplja svoje radove i prati napredak u učenju vrlo kratkim jednostavnim rečenicama	Učenik uz pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	Učenik uz čestu pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	Učenik uz povremenu pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim metakognitivnim strategijama učenja jezika.	Učenik samostalno i učinkovito povezuje i koristi se većinom najosnovnijih metakognitivnih strategija učenja jezika.
C.2.3. UČENIK POVEZUJE I KORISTI SE NAJOSNOVNIJIM DRUŠTVENO- AFEKTIVnim STRATEGIJAMA UČENJA JEZIKA	- traži pomoć nastavnika i izgovoru i intonaciji - sarađuje sa svojim vršnjacima u rješavanju problema - prihvaća da je prirodno praviti greške pri učenju - izabire aktivnosti koje povećavaju zadovoljstvo učenja	Učenik uz pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	Učenik uz čestu pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	Učenik uz povremenu pomoć povezuje i koristi se najosnovnjim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.	Učenik samostalno i učinkovito povezuje i koristi se najosnovnjim društveno-afektivnim strategijama učenja jezika.
C.2.4. UČENIK IZABIRE	- učestvuje u vrlo	Učenik uz pomoć izabire	Učenik uz čestu	Učenik uz	Učenik

I PRIMJENJUJE NAJOSNOVNIJE TEHNIKE KREATIVNOG IZRAŽAVANJA	kratkim predstavama - prepoznaže značenje vrlo kratkih učestalih rečenica te crta i boji	i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.	pomoć izabire i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.	povremenu pomoć izabire i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.	samostalno izabire i primjenjuje najosnovnije tehnike kreativnog izražavanja.
C.2.5. UČENIK IZRAŽAVA SVOJE MIŠLJENJE U JEDNOSTAVNIM SVAKODNEVNIM KOMUNIKACIJSKIM SITUACIJAMA TE PREPOZNAJE MIŠLJENJE DRUGIH	- uočava i razlikuje različita mišljenja - izražava vlastito mišljenje	Učenik uz pomoć izražava svoje mišljenje te prepoznaže mišljenja drugih.	Učenik uz čestu pomoć izražava svoje mišljenje te prepoznaže mišljenja drugih.	Učenik uz povremenu pomoć izražava svoje mišljenje te prepoznaže mišljenja drugih.	Učenik samostalno izražava svoje mišljenje te prepoznaže mišljenja drugih.
C.2.6. UČENIK SE KORISTI RAZLIČITIM OSNOVNIM IZVORIMA INFORMACIJA PREMA UPUTAMA	- koristi se osnovnim izvorima informacija (slikovni rječnik i slično) prepoznajući njihovu svrhu	Učenik se uz pomoć koristi osnovnim izvorima informacija.	Učenik se uz čestu pomoć koristi osnovnim izvorima informacija.	Učenik se uz povremenu pomoć koristi osnovnim izvorima informacija.	Učenik se samostalno koristi osnovnim izvorima informacija.

PREPORUKE ZA OSTVARIVANJE ISHODA

Najosnovnije strategije učenja jezika i tehnike kreativnog izražavanja primjenjuju se u učenju i podučavanju istih jezičnih sadržaja pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

V POVEZANOST S ODGOJNO-OBRZOVNIM PODRUČJIMA, MEĐUPREDMETNIM TEMAMA I OSTALIM PREDMETIMA – INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJI

Zajednički cilj svih predmeta unutar jezičko-komunikacijskog područja je usklađeno podsticanje i razvijanje svjesne upotrebe jezika kao temelja za sticanje i prenos znanja, vještina, stavova i vrijednosti te razvoj vještina apstraktnog i kritičkog mišljenja koji tvore osnovu uspješnog obrazovanja.

Engleski jezik je, uz ostale strane jezike, zbog svoje predmetne posebnosti, tj. činjenice da je jezik istovremeno i sadržaj i sredstvo učenja i podučavanja, ovisno o ciklusu povezan sa svim odgojno-obrazovnim područjima međupredmetnim temama te gotovo svim nastavnim predmetima.

Zbog prirode sadržaja učenja i podučavanja koji, između ostalog, uključuju jezičke sadržaje, različite aspekte ljudskoga postojanja, kulturno nasljeđe i kulturu življjenja te historiju i umjetnost, povezanost se prvenstveno ostvaruje s jezično-komunikacijskim, društveno-humanističkim i umjetničkim područjem. Povezanost se ostvaruje i s drugim odgojno-obrazovnim područjima: prirodnim, tehničkim i informatičkim, matematičkim te tjelesnim i zdravstvenim, ovisno o njihovoj zastupljenosti u pojedinome ciklusu.

Odgojno-obrazovni ishodi engleskoga jezika direktno odražavaju očekivanja definirana kurikulumima pojedinih međupredmetnih tema dok se druge međupredmetne teme realiziraju izborom sadržaja na engleskom jeziku.

Na nivou nastavnih predmeta engleski jezik je sadržajno i metodološki blisko povezan s maternjim te s drugim stranim jezicima. Integriranim učenjem jezika i sadržaja stvara se veza sa svim nastavnim predmetima, a učenju jezika dodaje element svrshodnosti.

U kasnijim se ciklusima ovakav način rada usklađuje sa željama i potrebama učenika ovisno o njihovim obrazovnim aspiracijama i/ili profesionalnim putovima.

Interkulturnalne kompetencije i komunikacija učenika

Učeći engleski jezik, u najmlađem uzrastu, djeca se navikavaju na međusobnu saradnju i komunikaciju sa drugačijim, razvijaju pozitivnu neovisnost a jezik im pruža osjećaj povezanosti i omogućava interakciju sa ostalim učenicima drugih kultura.

Važnost engleskog kao jezika globalne komunikacije čini ga neizostavnim dijelom različitih projektnih zadataka, interdisciplinarnih i transdisciplinarnih programa te učenikovog samostalnog rada i cjeloživotnog učenja.

Učenici će učiti engleski jezik i oslanjajući se na znanja koja stišu u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik	(svijet priča i bajki, recitacije, brojalice)
- Likovna kultura	(crtanje, bojenje i oblikovanje)
- Tjelesni zdravstveni odgoj	(igra i ples)
- Muzička kultura	(slušanje, pjevanje i ples)
- Moja okolina	(identificiranje predmeta iz svakodnevnog života, članovi porodice)
- Matematika	(svijet brojeva i brojanje)
- Informatika	(upoznavanje modernih sredstava za učenje i rad sa njima)
- Vjerouauk/a	(praznici)
- Zdravi životni stilovi	(zdrava ishrana)
- Društvo/Kultura/Religija	(naša zemlja i kultura)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom izvanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje uslovi :

- Šetnja i obilazak škole i najbliže okoline
- Časovi u školskoj sali
- Obilježavanje rođendana i drugih praznika
- Odlazak u zoološki vrt
- Odlasci u kino i pozorište

VI PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika je kontinuiran i stalni proces u nastavi engleskog jezika i treba biti u funkciji motivacije i ohrabrvanja učenika na daljnji rad i razvijanje naklonosti, ljubavi i ambicije za učenje jezika. Na početnom nivou, ono treba biti provedeno veoma pažljivo i nemetljivo, konkretno i pozitivno. Učenici ne uče o jeziku već uče samo jezik. Uvježbavanje raditi kroz igru i pjesmu koje nastavniku istovremeno služi za procjenu realizacije zadanih ciljeva. Nastavnici prate učeničku aktivnost i podstiču je stalno iz časa u čas.

Usmene provjere znanja se vrše kroz izgovor jednostavnih riječi i pjevanje pjesmica, razumijevanje kratkih uputa, primjenu različitih igara odgovarajućih njihovom uzrastu.

Pisana provjera znanja se vrši kroz dva testa, po jedan na kraju prvog i drugog polugodišta.

Napomena:

Prepremi testa za drugi razred treba posvetiti posebnu pažnju u smislu broja zadataka, maksimalno dva zadatka kao i tipovima zadataka (npr. Look and match./ Listen and circle./ Listen/Read and colour./ Look and match./ Look and write.). Sve tipove zadataka prethodno uvježbati. Posebnu pažnju posvetiti prostornoj organizaciji testa (font slova i veličina slika).

Napredak učenika kontinuirano pratiti kroz unaprijed utvrđeni portfolio. Učenici se ocjenjuju opisno, a ne brojčano.

Na početku školske godine nastavnici u dogovoru sa učiteljem, trebaju prisustvovati roditeljskom sastanku i roditeljima dati sva potrebna uputstva.

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor

- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklusom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)

IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 2. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, DRUGA GODINA UČENJA
(1 sat sedmično/tjedno – 35 sati godišnje)

Tema	Vocabulary	Language	Receptive language	Development concepts /skills
1. Pozdravi Predstavljanje	Good morning!, Good afternoon!, Good evening! Good night! friend	Hello! My name is.... . This is.... . What is your name? How are you? I'm fine, thank you.	Who's this? How are you?	Greetings Meeting new friends Hospitality and welcoming visitors
2. Boje i oblici	black, white, grey, dark blue/light blue circle, square, triangle, rectangle	This is a.... . It's black/white, etc. It's big/small. My favourite colour is.... .	What's your favourite colour? Listen, draw and colour. Listen and circle.	Identifying colours Describing things using colours and shapes Size
3. Brojevi 1-20	eleven, twelve, thirteen, etc. lucky, balloon	How many... ? My lucky number is.... . I can.... . Can you ... ?	What's your lucky number? Count and match. Listen and draw. Jump. Run. Dance. Hide. Draw. Colour.	Identifying numbers Following instructions
4. Moje lice	face, eyes, ears, nose, teeth, mouth happy, sad	This is my face. I'm happy.	Look at.... . Is he/she happy? Show. Sing. Dance.	Identifying parts of face Following instructions

			Jump.	
5. Moja škola	table, chair, board, chalk, desk, computer, keyboard, mouse, screen	This is Ben's book. Here you are. Thanks. You're welcome. Sorry.	What can you see? Find and say. Repeat.	Possession Polite phrases
6. Moj dom	window, door home, living room, bedroom, bathroom, kitchen, garden	It's in/on/ under.... . I love my home.	Where's the... ? Open. Close.	Rooms in a house Furniture
7. Divlje životinje	lion, tiger, monkey, elephant, giraffe, zebra, bear, etc.	It is a/an.... . They are.... . It's big/small. They are big/small. My favourite animal is.... .	What are they called? What's your favourite animal? Is it a lion/tiger?	Identifying wild animals Favourite animal
8. Igračke	train, plane, rabbit, video game, kite, yo-yo, car, doll, robot, balloon, cake, present	I've got.... . He's got.... . She's got.... . Happy birthday!	Look at my present. Let's play! Let's sing and dance.	Identifying toys Birthday activities
9. Hrana i piće	apple, pear, salad, fish, egg, cheese, orange, lemon, sandwich, pizza, ice-cream, milk, water, juice, hungry, thirsty	Do you like...? Yes. /No. My favourite food is.... . I'm hungry and thirsty.	What's your favourite food? It's healthy food. Can I have a glass of water, please? Can I have a sandwich, please?	Identifying food Favourite food Healthy food Polite phrases
10. Odjeća	dress, skirt, shoes, T-shirt, trousers, jeans, hat, trainers, etc.	I'm wearing.... . He's/ She's wearing.... .	What are you wearing? What's he/she wearing? Put on your.... . Take off your ...	Identifying clothes

**3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, TREĆA GODINA UČENJA
(2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)**

I CILJEVI I REZULTATI ODGOJNO-OBJAZOVNOG RADA

CILJEVI POČETNE NASTAVE ENGLESKOG JEZIKA	OČEKIVANI ISHODI UČENJA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učiti jezik, a ne o jeziku ➤ Dalje njegovati razvijanje pozitivnog, razigranog stava prema učenju jezika ➤ Podsticati motiviranje odgovornog i aktivnog stava ➤ Podsticati radoznalost i kreativnost ➤ Dalje njegovati razumijevanje i logičko pamćenje ➤ Podsticati temeljitet, predanost i preciznost u učenju jezika ➤ Njegovati samostalnost u govoru i vlastitom produciranju naučenog, primjereno dobi ➤ Kroz igru, pjesmu i ples učiniti da učenje engleskog jezika bude zabava i zadovoljstvo ➤ Postupno i odmjereno prelaziti ka čitanju i pisanju najjednostavnijih riječi i rečenica 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Njegovanje i dalje podsticanje želje i ljubavi prema učenju engleskog jezika ➤ Razumijevanje primjerenih sadržaja na engleskom jeziku ➤ Prihvatanje logičkog pristupa u upotrebi naučenog ➤ Izražavanje slobode i samostalnosti u govoru i izravnom reagiranju ➤ Čitanje riječi pojedinačno i povezano s konkretnim pojmovima ➤ Čitanje jednostavnih rečenica ➤ Prepisivanje, kratki pismeni odgovori, popuna slova i riječi ➤ Pozdravljanje, oslovljavanje, lično predstavljanje kroz učitve fraze ➤ Imenovanje uže i šire porodice i opisivanje mesta stanovanja i bliže okoline ➤ Podsticanje pozitivnog stava prema igri, druženju, bližoj i široj okolini ➤ Imenovanje hrane i obroka ➤ Njegovanje i podsticanje ljubavi prema domovini i gradu u kojem živimo ➤ Imenovanje i opisivanje životinja i kućnih ljubimaca ➤ Izricanje hronološkog vremena (punih sati) i imenovanje dana u sedmici ➤ Imenovanje i podsticanje brige o dijelovima tijela i vlastitom zdravlju kroz svakodnevne aktivnosti

II INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Upoznavanje kulture engleskog govornog područja, poređenje s vlastitom kulturom i tradicijom, razvijanje pozitivnog, tolerantnog stava prema različitostima.

III INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJI

Učenici će učiti engleski jezik i oslanjajući se na znanja koja stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik	(svijet priča i bajki, recitacije, brojalice, dramatizacija)
- Likovna kultura	(crtanje, bojenje, oblikovanje i ilustracije)
- Tjelesni zdravstveni odgoj	(igra i ples, gestikulacija i mimika)
- Muvička kultura	(slušanje, pjevanje i ples)
- Moja okolina	(lociranje ljudi , životinja i predmeta; identificiranje prevoznih sredstava itd.)
- Matematika	(svijet brojeva i brojanje ,iskazivanje sati i godina starosti)
- Informatika	(upoznavanje modernih sredstava za učenje i rad sa njima)
- Vjerouauk/a	(praznici)
- Zdravi životni stilovi	(higijena i zdrava ishrana)
- Društvo/Kultura/Religija	(naša zemlja-različitosti)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom vanučioničke nastave, a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje uslovi:

- Šetnja i obilazak škole i najbliže okoline
- Časovi u školskoj sali
- Obilježavanje rođendana i drugih praznika
- Odlazak u zoološki vrt
- Odlasci u kino i pozorište
- Odlazak u školu u prirodi

IV NASTAVNE METODE I OBLICI RADA

Koristiti što raznovrsnije nastavne metode i oblike rada. Primjenjivati frontalni i individualni pristup, kao i rad u manjim i većim grupama, i rad u parovima. *Role playing* (igranje po ulogama), *drama playing*, pjevanje (horsko i pojedinačno), pantomima, pogađanje, maskiranje, igre riječima, rješavanje jezičke zagonetke i križaljke, igre pogađanja su neki oblici koji su se pokazali efikasnim i koje treba primjenjivati.

V PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika je kontinuiran i stalan proces u nastavi engleskog jezika i treba biti u funkciji motivacije i ohrabrvanja učenika na daljnji rad i razvijanje naklonosti, ljubavi i ambicije za učenje jezika. Na početnom nivou, ono treba biti provedeno veoma pažljivo i nemetljivo, konkretno i pozitivno. Učenici ne uče o jeziku već uče samo jezik.

Nastavnici prate, vrednuju i ocjenjuju učenike putem usmenih, pisanih provjera. Usmene provjere znanja vrše se kroz čitanje i izgovor jednostavnih riječi i kraćih rečenica, pjevanje pjesmica, razumijevanje kratkih uputa, primjenu različitih igara odgovarajućih njihovom uzrastu sadržaja kroz rad u paru i kroz individualni rad učenika.

Pisana provjera znanja se vrši kroz dva testa, po jedan na kraju prvog i drugog polugodišta.

Napomena: Pisane provjere znanja se vrše kroz vježbe u kojima učenici treba da imenuju, povezuju kraći slušani sadržaj, čitaju i razumiju poznate izraze, podvlače i redaju riječi, da zamjenjuju inicijale punim riječima, itd. (*Listen and draw/Listen and circle./ Listen and colour/Look and circle/write/ match./ Read and match*). Ovaj vid provjere daje nastavniku mogućnost uvida u usvojenost prezentovanih sadržaja kod učenika.

Napredak učenika kontinuirano pratiti kroz unaprijed utvrđeni portfolio. Učenici se ocjenjuju brojčano.

Na početku školske godine nastavnici u dogovoru sa učiteljem, trebaju prisustvovati roditeljskom sastanku i roditeljima dati sva potrebna uputstva.

VI DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE

U prvim godinama učenja usmjeriti pažnju na razumijevanje, ponavljanje i usmenu komunikaciju sa zabavnim aktivnostima, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresiranost za učenje jezika.

Nastavnik treba:

- pažljivo planirati svaki nastavni čas, cilj i način rada,
- pripremati materijal i opremu, zadatke za učenike pojedinačno, za grupe i cijeli razred,
- pisati pismene pripreme za svaki nastavni čas,
- stvoriti pozitivnu i zabavnu atmosferu za učenje,
- od početka razvijati radne navike,
- razvijati komunikacijske sposobnosti,
- razviti vlastiti sistem praćenja i provjeravanja napredovanja svakog učenika,
- osposobiti učenike da samostalno rade tokom časa i kod kuće,
- njegovati poštivanje drugoga u toku zajedničkog rada i natjecanja,
- slobodno oblikovati svoje nastavne časove, proširivati materijal prema datoј situaciji, sarađivati sa kolegama i stručnim savjetnikom,
- držati se principa jednostavnosti, primjerenosti i postupnosti, idući od jednostavnih ka složenijim jezičnim ciljevima,
- procijeniti kojim fondom riječi učenici trebaju ovladati u datoј grupi i datim uslovima,
- primjenjivati direktni, frontalni, grupni i individualni pristup i rad u parovima
- praktikovati prvo usvajanje pravilnog izgovora auditivnim putem, a potom usmenu upotrebu bilo izolirano ili u govornoj interakciji,
- ne prihvpati kruto upute date u programu, udžbenicima i priručnicima, nego kreativno i fleksibilno kreirati svoj rad u okvirima zacrtanog, ali primjereno uslovima u kojima radi.

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor

- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklusom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)

IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 3. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, TREĆA GODINA UČENJA
(2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)

PROGRAMSKI SADRŽAJI				
Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
*Lično predstavljanje i starosna dob	Učenici će znati: pozdravljanje,	RECEPCIJA a) SLUŠANJE I REAGOVANJE Učenici će slušati izgovoreni tekst i reagovati:	Učenici će <u>koristiti</u> (a ne učiti o tome): Imenice: *Jedina i množina, pravilna (<i>a leg – legs</i>) i Nepravilna (<i>a tooth - teeth, a foot - feet</i>)	*Pozdravi, oslovljavanje i učtive fraze <i>Hello!/Hi!/Bye!</i> <i>Good morning!/Good afternoon!/Good evening!</i> <i>Mr./Mrs./Miss/Ms.</i> <i>How are you?</i> <i>Fine, thanks!</i> <i>Here you are!</i> <i>You're welcome, etc.</i>
*Pozdravljanje i učtive fraze	alfabet,			
*Porodica	brojati (predmete, ljude...),	1) neverbalno		
*Kuća, dom	predstaviti sebe i druge,	imitiranjem nastavnika ili neke popularne ličnosti (npr. iz crtića), gestikuliranjem, oponašanjem glasova/zvukova, glumom, izvršavanjem uputstava	*Prisvojni genitiv (<i>John's, Jane's</i>) <i>There is/are ...</i>	*Lično predstavljanje, upoznavanje i starosna dob <i>What's your name?</i> <i>I'm.../My name is.... .</i> <i>This is my friend,... .</i> <i>How old are you?</i> <i>I'm 8.</i>
*Moja bliža okolina i prevozna sredstva	identifikovati ljude, predmete i životinje,	nastavnika ili uputstava koje čuju na CD-u,	Zamjenice: *Lične *Pokazne (<i>this, that</i>) *Upitne (<i>who, what, where</i>)	
*Boje	locirati ljude, predmete i životinje,	pokazivanjem određenih ilustracija koje se odnose na riječi koje im se usmeno upućuju,	Pridjevi	*Porodica (članovi uže i šire porodice) <i>Who is this?</i> <i>This is my mum/dad.</i> <i>This is my uncle/aunt, etc.</i>
*Škola	opisati ljude, predmete i životinje,	crtanjem i bojenjem navedenih predmeta/lica navedenim bojama,	Determinatori:	
*Igračke	iskazivati vrijeme (puni sati),			
*Moje tijelo i svakodnevne aktivnosti	iskazati sposobnost,		*Članovi (<i>a/an, the</i>)	

*Hrana	iskazati ideju posjedovanja,	podvlačenjem ili bojenjem riječi koje im se usmeno upućuju, lijepljenjem slika, redanjem slika itd.	*Prisvojni pridjevi (<i>my, your, his, her</i>)	*Boje (imenovanje boja i opisivanje predmeta) <i>What colour is it?</i> <i>It's blue/white.</i> <i>It's long/short.</i>
*Životinje i kućni ljubimci	iskazati osnovne podatke o svojoj zemlji,		*Upitni pridjevi (<i>what color</i>)	
*Odjeća *Sat (puni)	izraziti dopadanje i nedopadanje	b) ČITANJE I REAGOVANJE Učenici će prepoznati jednu ili više napisanih riječi ili uputstava i reagovati: 1) neverbalno	*Opisni pridjevi (<i>big, small, long, short</i>) Brojevi: Glavni: 1-100 (desetice)	*Kuća, dom (različite vrste stanovanja, prostorije, namještaj) (<i>house, flat kitchen, bedroom, bathroom, living room, dining room, hall chair, table, bed, etc.</i>)
*Sportske aktivnosti		gestikuliranjem i oponašanjem glasova/zvukova (npr. imitiranjem zvuka voza, životinjskih glasova itd), glumom (npr. tužan, sretan), pokazivanjem, biranjem ili povezivanjem pisanih riječi i odgovarajućih ilustracija, crtanjem, pravljenjem i/ili oblikovanjem stvari (npr. rezanjem zahtjevnih oblika/likova iz papira), pravljenjem (raznih oblika od plastelina itd),	Glagoli: *Present simple (<i>I like/I don't like... . Do you like... ?</i>) *Present continuous (<i>He/She is wearing... . Is he/she wearing... . Yes./No. What is he/she wearing? What are you wearing?</i>) *Modalni glagol <i>can</i> (ability - potvrđni, odrični i upitni oblik)	*Škola (školski pribor, odnosi u prostoru) (<i>pencil, book, notebook, rubber, etc.</i>) <i>My pencil is on the desk.</i>
*Zanimanja			*Glagoli <i>be, have got</i> (prezent) *Imperativ (2. lice jednine i	*Igračke (opisivanje, upotreba množine i iskazivanje posjedovanja) (<i>doll, car, ball, teddy, etc.</i>) <i>I have got a teddy.</i> <i>She has got three balls.</i> <i>It's big/small.</i>
*Moja domovina				*Moje tijelo i svakodnevne aktivnosti (dijelovi glave i tijela)

	<p>bojenjem ili podvlačenjem samo određenih riječi (npr. onih koje označavaju neku aktivnost, raspoloženje, brojeve itd), raspoređivanjem ilustracija po određenom redu prema pisanim uputstvima, itd.</p> <p>2) verbalno</p> <p>davanjem kratkih pisanih ili usmenih odgovora na pitanja, zamjenjivanjem ilustracija u tekstu ponuđenim riječima, povezivanjem riječi u stupcu A sa odgovarajućim ilustracijama u stupcu B, zamjenjivanjem inicijala punim riječima ili popunjavanjem praznina odgovarajućim riječima.</p> <p style="text-align: center;">PRODUKCIJA</p> <p>a) GOVOR</p> <p>Učenici će:</p> <p>ponavljati riječi nastavnika ili</p>	<p>množine)</p> <p>Prilozi: *Mjesto (<i>here, there</i>)</p> <p>Prijedlozi: *Mjesto (<i>in, on, under</i>)</p> <p>*Način (<i>by bus</i>)</p> <p>Veznici: *And</p>	<p>(<i>face, head, hair, hands, arms, legs, teeth, feet, etc.</i>)</p> <p><i>I have got black hair.</i> <i>He/She has got brown eyes.</i> <i>I brush my teeth.</i> <i>I comb my hair.</i> <i>I wash my face and hands.</i></p> <p>*Hrana (imenovanje obroka, najčešćih jela i pića, voće i povrće) (<i>breakfast, lunch, dinner, supper vegetables, fruit, cereals, etc.</i>) <i>I have breakfast at 10 o'clock.</i> <i>I like/don't like eggs/milk/pie, etc.</i> <i>My favourite food is... .</i> *Odjeća (imenovanje i opisivanje odjeće i obuće, sviđanje, nesviđanje) <i>I'm wearing a dress/T-shirt, etc.</i> <i>He/She is wearing blue trainers.</i> <i>My sweater is green.</i> <i>I don't like hats.</i></p> <p>*Moja bliža okolina i prevozna sredstva (<i>school, street, park, garden, bus stop car, bus, bike</i>) <i>I'm in the park.</i> <i>I go to school by bus.</i></p>
--	---	--	---

	<p>riječi izgovorene na CD-u, učestvovati u razgovoru (pitanja/odgovor) s drugim učenicima ili nastavnikom, igrati uloge, recitovati, pjevati i igrati jezične igre, davati uputstva i naredbe.</p> <p>b) PISANJE</p> <p>Budući da učenje pisanja na ovom nivou nije prioritet, učenici će:</p> <p>povremeno prepisivati izolirane riječi i kratke rečenice</p> <p>učiti pisati pomoću igara na CD- u, pomoću društvene igre pod nazivom <i>Scrabble</i> (u kojoj se sastavljaju riječi od slova na kockama), društvene igre pod nazivom <i>Upwords</i> (u kojoj se slažu pločice sa slovima jedna na drugu),</p> <p>zamjenjivati inicijale punim riječima,</p> <p>ubacivati,</p>	<p>*Zanimanja (bliža) <i>(teacher, pupil, doctor, vet, policeman, fire fighter, nurse)</i> <i>I am a pupil.</i> <i>He /She is a teacher.</i></p> <p>*Životinje i kućni ljubimci (imenovanje i opisivanje poznatih životinja) <i>(dog, cat, hamster, monkey, lion, etc.)</i> <i>Monkey can jump.</i> <i>Lion is big.</i></p> <p>*Sportske aktivnosti (imenovanje sportova i aktivnosti vezanih za slobodno vrijeme) <i>(football, basketball, tennis, etc.)</i> <i>I am playing football.</i> <i>He/She is playing tennis.</i></p> <p>*Sat (izricanje hronološkog vremena (puni sat) i dani u sedmici) <i>What time is it?</i> <i>It's one o'clock.</i> <i>Today is Thursday.</i></p> <p>*Moja domovina (naziv, glavni grad, zastava)</p>
--	--	---

	<p>podvlačiti, redati riječi po određenom redoslijedu, pjesmice i igre (izbor primjeren dobi i broju učenika u grupi i okruženju).</p>		<p><i>My country is Bosnia and Herzegovina. The capital is Sarajevo. The flag is blue and yellow with white stars.</i></p>
--	---	--	--

**4. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, ČETVRTA GODINA UČENJA
(2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)**

I CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

CILJEVI NASTAVE ENGLESKOG JEZIKA	OČEKIVANI REZULTATI/ISHODI UČENJA
<p>Nastaviti rad na naglašavanju ciljeva promoviranih u prvoj godini učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ učeti jezik, a ne o jeziku ➤ dalje njegovati razvijanje pozitivnog, razigranog stava prema učenju jezika ➤ poticati motiviranje odgovornog i aktivnog stava ➤ poticati radoznalost i kreativnost ➤ dalje njegovati razumijevanje i logičko pamćenje ➤ poticati temeljtitost, predanost i preciznost u učenju jezika ➤ njegovati samostalnost u govoru i vlastitoj produkciji naučenog, primjерено uzrastu ➤ kroz igru, pjesmu i ples učiniti da učenje engleskog jezika bude zabava i zadovoljstvo ➤ postupni i odmjereni prelaz ka čitanju i pisanju najjednostavnijih riječi i rečenica. 	<p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ razviti želju i ljubav prema učenju engleskog jezika ➤ razumijeti primjerene sadržaje na engleskom jeziku ➤ razviti ljubav i poštovanje prema domovini i gradu u kojem žive ➤ poštivati i uvažavati druge i drugačije ➤ prihvativi logički pristup u upotrebi naučenog ➤ izražavati slobodu i samostalnost u govoru i direktnom reagiranju ➤ znati čitati riječi pojedinačno i povezano sa konkretnim pojmovima ➤ znati čitati jednostavne rečenice ➤ znati prepisivati, davati kratke pismene odgovore, popunjavati slova i riječi ➤ znati opisati date predmete, osobe i životinje i razumijeti kratke opise ➤ znati pozdraviti, predstaviti se, brojati ➤ znati identifikovati ljude, predmete i životinje ➤ znati iskazati hronološko i atmosfersko vrijeme ➤ znati izražavati sposobnosti, dopadanje i nedopadanje, posjedovanje, molbu, prihvatanje i odbijanje ➤ razviti samopouzdanje u izražavanju primjерeno uzrastu ➤ osjetiti zadovoljstvo i prepoznati korist pri proširivanju znanja stranog jezika.

II INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Upoznavanje kulture engleskog govornog područja, poređenje s vlastitom kulturom i tradicijom, razvijanje pozitivnog, tolerantnog stava prema različitostima.

III INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJI

Učenici će učiti engleski jezik i oslanjajući se na znanja koja su stekla ili stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik	(svijet priča i bajki, recitacije, brojalice, dramatizacija, antonimi, prilozi mesta itd.)
- Likovna kultura	(crtanje, bojenje, oblikovanje i ilustracije)
- Tjelesni zdravstveni odgoj	(igra i ples, gestikulacija i mimika)
- Muzička kultura	(slušanje, pjevanje i ples)
- Moja okolina	(zapažanje pojedinosti oko sebe: lociranje ljudi , životinja i predmeta; vremenske prilike, zanimanja, moje tijelo, odjeća, slobodno vrijeme i svakodnevne aktivnosti, škola i školski raspored, kuća/dom, grad/selo, obilježavanje Dana škole, Dana djeteta, Dana naše planete)
- Matematika	(svijet brojeva od 1-100 , brojanje ,iskazivanje sati i starosne dobi, računske operacije- sabiranje i oduzimanje)
- Informatika	(upoznavanje modernih sredstava za učenje i rad sa njima)
- Vjerouauk/a	(praznici)
- Zdravi životni stilovi	(higijena i zdrava ishrana)
- Društvo/Kultura/Religija	(naša zemlja i svijet)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom vanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje uslovi:

- Šetnja i obilazak škole i najbliže okoline
- Časovi u školskoj sali
- Obilježavanje rođendana i drugih praznika
- Odlazak u zoološki vrt
- Odlasci u kino i pozorište
- Odlazak u školu u prirodi

IV NASTAVNE METODE I OBLICI RADA

Koristiti što raznovrsnije nastavne metode i oblike rada. Primjenjivati frontalni i individualni pristup, kao i rad u manjim i većim grupama i rad u parovima. *Role playing* (igranje po ulogama), *drama playing*, pjevanje (horsko i pojedinačno), pantomima, pogađanje, maskiranje, *pretending*, igre riječima, rješavanje jezičke zagonetke i križaljke, igre pogadanja su neki oblici koji su se pokazali efikasnim i koje treba primjenjivati.

V DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE

U prvim godinama učenja usmjeriti pažnju na razumijevanje, ponavljanje i usmenu komunikaciju sa zabavnim aktivnostima, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresiranost za učenje jezika.

Nastavnik treba:

- pažljivo planirati svaki nastavni čas, cilj i način rada,
- pripremati materijal i opremu, zadatke za učenike pojedinačno, za grupe i cijeli razred,
- pisati pisane pripreme za svaki nastavni čas,
- stvoriti pozitivnu i zabavnu atmosferu za učenje,
- od početka razvijati radne navike,
- razvijati komunikacijske sposobnosti,
- razviti vlastiti sistem praćenja i provjeravanja napredovanja svakog učenika,
- osposobiti učenike da samostalno rade tokom časa i kod kuće,
- njegovati poštivanje drugoga u toku zajedničkog rada i natjecanja,
- slobodno oblikovati svoje nastavne časove, proširivati materijal prema datoј situaciji, sarađivati sa kolegama i stručnim savjetnikom,
- držati se principa jednostavnosti, primjerenosti i postupnosti, idući od jednostavnih ka složenijim jezičnim ciljevima,
- procijeniti kojim fondom riječi učenici trebaju ovladati u datoј grupi i datim uslovima,
- primjenjivati direktni, frontalni, rad u parovima, grupni i individualni pristup,
- praktikovati prvo usvajanje pravilnog izgovora auditivnim putem, a potom usmenu upotrebu bilo izolirano ili u govornoj interakciji,
- ne prihvpati kruto upute date u programu, udžbenicima i priručnicima, nego kreativno i fleksibilno kreirati svoj rad u okvirima zacrtanog, ali primjereno uslovima u kojima radi.

VI PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika je kontinuiran i stalan proces u nastavi engleskog jezika. Ono treba biti provedeno veoma pažljivo i nemetljivo, konkretno i pozitivno. Treba da je u funkciji motivacije učenika na daljnji rad i razvijanje naklonosti i ambicije za učenje jezika.

Nastavnici prate, vrednuju i ocjenjuju učenike putem usmenih i pisanih provjera znanja. Usmene provjere se vrše na svim časovima kroz realizaciju nastavnih sadržaja kroz rad u paru i kroz individualni rad učenika.

Pisane provjere znanja se realizuju kroz testove i diktat (različiti zadaci objektivnog tipa itd.), po dva u svakom polugodištu i diktat u drugom polugodištu.

Napredak učenika kontinuirano pratiti kroz unaprijed utvrđeni portfolio.

Učenici se ocjenjuju brojčano.

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor

- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklusom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)**IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 4. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, ČETVRTA GODINA UČENJA
(2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)**

PROGRAMSKI SADRŽAJI				
Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
*Lično predstavljanje, upoznavanje i starosna dob	Učenici će znati: pozdravljanje, predstaviti sebe i druge, brojati,	RECEPCIJA a) SLUŠANJE I REAGOVANJE 1) neverbalno imitiranje, gestikuliranje, gluma, crtanje, bojenje, povezivanje ilustracija sa tekstrom,	Ponavljanje, proširivanje, korištenje sljedećeg gramatičkog gradiva: Imenice: *Vlastite *Opće *Pravilna i nepravilna množina (<i>a tooth – teeth, a foot – feet, a child – children</i>) *Prisvojni genitiv (<i>John's, Mary's</i>) * <i>There is/are...</i> Zamjenice: *Lične *Pokazne (<i>this, that</i>) *Upitne (<i>who, what, where, when</i>) Pridjevi Determinatori: *Članovi (<i>a/an, the</i>) *Prisvojni pridjevi (<i>my, your, his, her, its, our, their</i>) *Upitni pridjevi (<i>what color</i>) *Opisni pridjevi (<i>sad, happy, nice</i> ,	*Pozdravi, oslovljavanje i učtive fraze <i>Hello/Hi/Bye!</i> <i>Good morning!/Good afternoon!/Good night!, etc.</i> <i>Mr./Mrs./Miss/Ms.</i> <i>How are you?</i> <i>Fine, thanks!</i> <i>How do you do?</i> <i>Excuse me,...</i> <i>Sorry!</i> *Lično predstavljanje, upoznavanje i starosna dob <i>What's your name?</i> <i>I'm.... .</i> <i>He is.... .</i> <i>How old are you?</i> <i>I'm 9.</i> <i>I like/don't like... .</i> <i>I am tall/short.</i> *Porodica (uža i šira porodica) <i>This is my mum, dad, uncle, aunt, cousin, grandma, grandpa.</i>
*Pozdravi, oslovljavanje i učtive fraze	identifikovati ljude, predmete i životinje,	izvršavanje uputa i naređenja, označavanje tačnih/netačnih (<i>T/F</i>) tvrdnji,		
*Porodica	locirati ljude, predmete i životinje,	podvlačenje, redanje , itd.		
*Kuća, dom	opisivati ljude, predmete i životinje,	2) verbalno		
*Škola (raspored časova i nastavni predmeti)	opisivati raspoloženja i stanja (ograničeno), trenutne i svakodnevne aktivnosti i radnje,	ponavljanje za izgovorenim, davanje kratkih odgovora na		
*Svakodnevni život	iskazati vrijeme, dane u sedmici, mjesecu u godini i godišnja doba,			
*Slobodno vrijeme, sport				
*Životinje				

(domaće, divlje)	izražavati sposobnosti, izražavati dopadanja i nedopadanja, izražavati posjedovanja,	nastavnikova pitanja, dopunjavanje i ispunjavanje tabela, itd.	<i>bad, good, fine, tired, scared, clean, hungry, thirsty, angry, beautiful)</i> *Pokazni pridjevi (<i>this, that</i>)	* Kuća, dom (prostorije i namještaj) (<i>basement, attic, garage, downstairs, upstairs, etc. windows, curtains, coffee table, etc.</i>)
*Moje tijelo			Brojevi: Glavni: 1-100	
* Hrana			Glagoli:	
*Sat (pola sata, četvrt sata)	izražavati molbe i ponude, njihovo prihvatanje i odbijanje,	čitanje i reagovanje Čitanje kratkih tekstova tiho ili naglas i reagovati: 1) neverbalno crtanjem, redanjem ilustracija, povezivanjem ilustracija sa odgovarajućim tekstom, izvršavanjem uputa i naređenja, označavanjem tačnih/netačnih tvrdnji	*Glagoli <i>be, do, have got</i> (prezent) *Present simple (potvrđni, odrični, upitni oblik) (bez gramatičkih uputa)	* Škola (raspored časova, školski pribor, školski nastavni predmeti) (<i>blackboard, chalk, sponge, pen, timetable, etc.</i>) <i>Bosnian, English, maths, etc.)</i> <i>I like/don't like maths.</i>
*Zanimanja i mesta u gradu	govoriti o svojoj domovini	 2) verbalno davanjem kratkih odgovora na pitanja, povezivanjem riječi u stupcima A i B, ispunjavanjem tabela, dovršavanjem rečenica, redanjem teksta prema smislu,	*Present continuous (potvrđni, odrični, upitni oblik) (bez gramatičkih uputa) *Modalni glagol <i>can</i> (potvrđni, odrični, upitni oblik)	* Sat (chronološko izricanje vremena, puni sat, pola i četvrt sata, dani i mjeseci u godini) <i>What time is it?</i> <i>It's two o'clock/half past three/quarter to five.</i> <i>Today is Monday.</i> <i>It's May/February/March.</i> <i>Christmas is in December.</i>
*Moja domovina			Prilozi: *Mjesto (<i>here, there</i>) *Vrijeme (<i>today, now, every day</i>)	* Moje tijelo (dijelovi glave i tijela) <i>hands, legs, arms, tummy, fingers, toes, mouth, nose, lips, etc.</i>
*Vremenske prilike i odjeća			Prijedlozi: *Mjesto (<i>in, on, under, in front of, behind, next to, between,</i>	* Hrana (imenovanje obroka,

	<p>ispunjavanjem križaljki.</p> <p>PRODUKCIJA</p> <p>a) GOVOR</p> <p>Učenici će:</p> <p>ponavljati riječi koje su izgovorene,</p> <p>postavljati zahtjeve i molbe,</p> <p>davati upute i naredbe,</p> <p>učestvovati u razgovoru sa drugim učenicima i nastavnikom,</p> <p>igrati uloge,</p> <p>recitovati,</p> <p>pjevati i</p> <p>igrati jezičke igre.</p> <p>b) PISANJE</p> <p>Učenici će:</p> <p>prepisivati kratke tekstove,</p> <p>pisati pojedine riječi po diktatu,</p> <p>odgovoriti na pitanja,</p> <p>ubacivati,</p> <p>podvlačiti i redati riječi u</p>	<p><i>opposite)</i></p> <p>*Vrijeme (<i>at, on, in, after, before</i>)</p> <p>Veznici: *<i>And, but, or</i></p> <p>Rečenice:</p> <p>*Osnovni red riječi u potvrđnoj, odričnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici</p>	<p>hrane i pića) <i>breakfast, lunch, dinner, supper, snack meals, meat, cereals, etc.</i></p> <p><i>strawberry, watermelon, nut, etc.</i></p> <p><i>carrot, onion, tomato, etc.</i></p> <p>*Svakodnevni život (izražavanje rutine) <i>I get up at seven o'clock.</i> <i>I brush my teeth and wash my face.</i> <i>I have/take a shower/a bath.</i> <i>I get dressed.</i> <i>I brush my hair.</i> <i>I have breakfast/lunch/supper.</i> <i>I watch TV.</i> <i>I go to bed.</i></p> <p>*Vremenske prilike (godишња doba, mjeseci, izricanje atmosferskog vremena) <i>It's summer, autumn/fall, winter, spring.</i> <i>It's sunny, hot, rainy, snowy, etc.</i> <i>night, evening, week, month, etc.</i></p> <p>*Odjeća (imenovanje i opisivanje odjeće, izražavanje ukusa) <i>My shoes are new.</i></p>
--	--	---	--

	<p>smisaone rečenice, ispunjavati tabele i križaljke, dovršavati rečenice.</p>		<p><i>His raincoat is brown. I don't like old shoes. What's he/she wearing? He's/She's wearing jeans.</i></p> <p>*Životinje (imenovanje i opisivanje domaćih i divljih životinja, dijelovi tijela kod životinja) (<i>rabbit, pig, horse, cow, tiger, elephant, giraffe, etc.</i>) <i>Pig has got a short tail. Giraffes have got long necks. Rabbits can jump.</i> <i>Cows eat grass.</i></p> <p>*Slobodno vrijeme, sport (izražavanje sposobnosti kroz sportove i aktivnosti) <i>I can run/swim.</i> <i>I play volleyball on Tuesdays.</i></p> <p>*Zanimanja i mjesta u gradu (ponavljanje i proširivanje) (<i>policeman, fireman, baker, dentist, singer, dancer, nurse, driver, model, etc. museum, hospital, theatre, cinema, shop, school, post office, police station, church, mosque, cathedral, etc.</i>) <i>He is a policeman. He works in</i></p>
--	--	--	--

				<p><i>a police station.</i> <i>She is a good doctor. She works in hospital.</i> <i>We like films. We go to the cinema every weekend.</i></p> <p>*Moja domovina (prirodna bogatstva, praznici) <i>There are many mountains and clean rivers.</i> <i>(hills, rivers, lakes, flowers, trees...),</i> Osim stalne nadogradnje svog rječnika, učenici će naučiti koristiti:</p> <p>*Afikse u vezi sa datim temama i gramatikom (-s, -ing)</p> <p>*Antonime u vezi sa datim temama i gramatikom (<i>big - small, give - take, push - pull</i>)</p> <p>*Kolokacije u vezi sa datim temama (<i>have breakfast / lunch / supper, watch TV, look at this, turn on/off, have/take a shower/a bath</i>)</p>
--	--	--	--	---

5. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, PETA GODINA UČENJA

(2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)

I CILJEVI I REZULTATI ODGOJNO -OBRAZOVNOG RADA

CILJEVI NASTAVE ENGLESKOG JEZIKA	OČEKIVANI REZULTATI/ISHODI UČENJA
<p>Nastaviti na naglašavanju ciljeva promoviranih u prethodnim godinama učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ učiti jezik, a ne o jeziku ➤ dalje njegovati razvijanje pozitivnog, razigranog stava prema učenju jezika ➤ poticati motiviranje odgovornog i aktivnog stava ➤ poticati radoznalost i kreativnost ➤ dalje njegovati razumijevanje i logičko pamćenje ➤ poticati temeljtitost, predanost i preciznost u učenju jezika ➤ njegovati samostalnost u govoru i vlastitoj produkciji naučenog, primjereno uzrastu ➤ kroz igru, pjesmu i ples učiniti da učenje engleskog jezika bude zabava i zadovoljstvo ➤ postupni i odmjereni prelaz ka čitanju i pisanju jednostavnih riječi i rečenica. 	<p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ razviti želju i ljubav prema učenju engleskog jezika ➤ razumijeti primjerene sadržaje na engleskom jeziku ➤ prihvati logički pristup u upotrebi naučenog ➤ izražavati slobodu i samostalnost u govoru i direktnom reagiranju ➤ znati čitati riječi pojedinačno i povezano sa konkretnim pojmovima ➤ znati čitati jednostavne rečenice ➤ znati prepisivati, davati kratke pismene odgovore popunjavati slova i riječi ➤ znati pozdravljati, predstaviti se, identifikovati ljude, predmete i životinje ➤ znati locirati i opisivati ljude, predmete i životinje ➤ znati postavljati pitanja i davati odgovore na njih ➤ znati izraziti se na vrlo jednostavan način kroz najosnovniji vokabular ➤ znati izvinuti se, prihvati i odbiti ponudu i molbu ➤ znati govoriti o i predstaviti svoju domovinu i grad ➤ poštivati i uvažavati druge i drugačije ➤ razviti samopouzdanje u izražavanju primjereno uzrastu ➤ prepoznati zadovoljstvo i korist pri proširivanju znanja str. jezika.

II INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Učenici će:

- upoznavati kulturu svoje zemlje i učiti da je bolje poštuju i cijene,
- upoznavati neke osnovne razlike između njihove kulture i kulture naroda sa engleskog govornog područja (npr. razlike u upotrebi nekih pozdrava u engleskom i u maternjem jeziku učenika: *dobar dan* i *good morning/afternoon* ili *dobar dan* i *good day*),
- učiti komunicirati i ponašati se u svakodnevnim situacijama na način koji je prirođen za kulturu zemlje čiji jezik uče. Ovo može podrazumijevati:
 - govor tijelom, koji se razlikuje od kulture do kulture, kao što je počinjanje nabranjana od malog prsta, pokret glavom kad se želi reći da/ne, itd,
 - uzvike (npr. *Oops!* kada neko padne, ispusti nešto ili pogriješi ili *Ouch!* kojim se izražava iznenadna bol) i sl.

III INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJI

Učenici će učiti engleski jezik i oslanjajući se na znanja koja su stekla ili stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik	(svijet priča i bajki, pisanje i čitanje, recitacije, brojalice, gluma, itd.)
- Likovna kultura	(crtanje i bojenje)
- Tjelesni zdravstveni odgoj	(igra i ples, gestikulacija i mimika)
- Muzička kultura	(slušanje, pjevanje i ples)
- Priroda	(životinjski i biljni svijet)
- Društvo	(zemlje engleskog govornog područja, zanimanja, moja domovina, praznici obilježavanje Dana škole, Dana djeteta, Dana naše planete i Evropski dan jezika)
- Kultura življena	(svakodnevne aktivnosti i slobodno vrijeme, hrana i piće, odjeća, itd.)
- Informatika	(o računaru- softver i hardver)
- Osnovi tehnike	(crtanje različitih oblika predmeta)
- Vjerouauk/a	(praznici)
- Zdravi životni stilovi	(higijena i zdrava ishrana)
- Matematika	(računske operacije – sabiranje i oduzimanje)
- Društvo/Kultura/Religija	(naša zemlja i svijet)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom vanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje uslovi:

- Šetnja i obilazak škole i najbliže okoline
- Časovi u školskoj sali
- Obilježavanje rođendana i drugih praznika
- Odlasci u kino i pozorište

IV NASTAVNE METODE I OBLICI RADA

Koristiti što raznovrsnije nastavne metode i oblike rada. Primjenjivati frontalni i individualni pristup, kao i rad u parovima. *Role playing* (igranje po ulogama), *drama playing*, pjevanje (horsko i pojedinačno), pantomima, pogodađanje, maskiranje, *pretending*, igre riječima, rješavanje jezičke zagonetke i križaljke, igre pogodađanja su neki oblici koji su se pokazali efikasnim i koje treba primjenjivati.

Napomena

- ✓ Uvijek imati dovoljno tolerancije i fleksibilnosti prema učenicima u samostalnom sastavljanju i izgovoru rečenica.

V PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika je kontinuiran i stalan proces u nastavi engleskog jezika. Ono treba biti provedeno veoma pažljivo i nemetljivo, konkretno i pozitivno. Treba da je u funkciji motivacije učenika na daljnji rad i razvijanje naklonosti i ambicije za učenje jezika.

Nastavnici prate, vrednuju i ocjenjuju učenike putem usmenih i pisanih provjera znanja. Usmene provjere se vrše na svim časovima kroz realizaciju nastavnih sadržaja kroz rad u paru, u grupi i kroz individualni rad učenika. Pisane provjere se realizuju kroz testove, kontrolne radove, diktate (do pet kratkih rečenica) i različite zadatke objektivnog tipa.

Pisana provjera znanja se vrši kroz četiri testa, po dva u svakom polugodištu i dva diktata.

Napredak učenika kontinuirano pratiti kroz unaprijed utvrđeni portfolio.

Učenici se ocjenjuju brojčano.

VI DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE

Učeničku pažnju usmjeriti na razumijevanje, ponavljanje i na usmenu komunikaciju kroz zanimljive i različite aktivnosti, koje imaju za cilj da prošire vokabular učenika i razviju potrebu, želju i ljubav prema stranom jeziku.

Nastavnik treba da:

- pažljivo planira svaki čas, cilj i način rada,
- priprema materijal i opremu, zadatke za učenike pojedinačno, za grupe i cijeli razred,
- piše pismenu pripremu za svaki čas,
- stvori pozitivnu i zabavnu atmosferu za učenje,
- razvija od početka radne navike,
- razvija komunikacijske sposobnosti,
- razvije vlastiti sistem praćenja i provjeravanja napredovanja svakog učenika,
- osposobi učenike da samostalno rade tokom časa i kod kuće,
- njeguje poštivanje drugog u toku zajedničkog rada i natjecanja,
- slobodno oblikuje svoje časove, proširuje materijal prema datoј situaciji, sarađuje sa kolegama i stručnim savjetnikom,
- se drži principa jednostavnosti, primjerenosti i postupnosti, idući od jednostavnih ka složenijim jezičkim ciljevima,
- procijeni kojim fondom riječi trebaju ovladati učenici u datoј grupi i datim uslovima,
- primjenjuje direktni, frontalni, grupni i individualni pristup i rad u parovima
- praktikuje prvo usvajanje pravilnog izgovora auditivnim putem, a potom usmenu upotrebu bilo izolovano ili u govornoj interakciji,
- ne prihvata kruto uputstva data u programu, udžbenicima i priručnicima, već da kreativno i fleksibilno kreira svoj rad primjereni uslovima u kojima radi.

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor

- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklusom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)

IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 5. RAZRED, PETA GODINA UČENJA (2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)

PROGRAMSKI SADRŽAJI				
Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
*Porodica	Učenici će znati:	RECEPCIJA	Učenici će ponavljati ili učiti:	* Porodica (uža i šira porodica, prijatelji, porodično stablo, tjelesne i karakterne osobine) <i>daughter, son, granddaughter, grandson, nephew, niece, twins, etc..</i> <i>I've got a small/big family.</i> <i>I live with... .</i>
*Kuća, dom	pozdravljanje, predstaviti sebe i druge,	a) SLUŠANJE I REAGOVANJE Učenici će slušati izgovoreni tekst i reagovati	Imenice: *Vrste imenica *Pravilna i nepravilna množina imenica (<i>men, women, children, teeth, feet, mice, geese</i>) *Brojive i nebrojive imenice sa pridjevima za neodređenu količinu ili broj (<i>some, any, how much/many</i>) i <i>There is /are</i> (sva tri oblika)	<i>I've got many friends.</i> <i>My grandpa isn't tall.</i> <i>He is short.</i> <i>He's got short brown hair. My mother's friend is a teacher.</i> <i>He / She likes... .</i>
*Moje okruženje (grad i selo)	identifikovati ljude, predmete i životinje,	1) neverbalno pokazivanjem/doticanjem predmeta ili dijela tijela koji se spominje, izvršavanjem uputa i naređenja, zaokruživanjem tačnog odgovora/opcije, ispunjavanjem tabele označavajući na odgovarajući način potvrđne ili tačne odgovore, odnosno negativne ili netačne odgovore,	Zamjenice: *Složenice u množini (<i>grandmothers, grandfathers...</i>) *Prisvojni genitiv (<i>John's, Mary's</i>)	*Kuća, dom (opisivanje doma, prostorija, namještaja) <i>Chairs are under the table.</i> <i>There is/are...(furniture).</i> <i>The park is small.</i> <i>There is a table in the living room.</i>
*Škola	locirati ljude, predmete i životinje,	2) verbalno pokazivanjem/doticanjem predmeta ili dijela tijela koji se spominje, izvršavanjem uputa i naređenja, zaokruživanjem tačnog odgovora/opcije, ispunjavanjem tabele označavajući na odgovarajući način potvrđne ili tačne odgovore, odnosno negativne ili netačne odgovore,	Zamjenice: *Lične (padež subjekta i objekta)	*Škola (ponavljanje školskih
*Svakodnevni život	opisivati ljude, predmete i životinje,			
*Slobodno vrijeme, sport	opisivati neka raspoloženja, stanja i trenutne aktivnosti,			
*Životinjski i biljni svijet	postavljati uobičajena pitanja i odgovarati na njih,			
*Ishrana	tražiti i nuditi pomoć,			
*Zemlje engleskog govornog	tražiti i davati informacije,			

područja	slušati očekujući da čuju određenu informaciju, izraziti na vrlo jednostavan način, koristeći najosnovniji vokabular: slaganje i neslaganje, Zanimanja *Vremenske prilike i odjeća	tekstom, označavanjem tačnih/netačnih (T/F) tvrdnji itd.	*Pokazne (<i>this, that, these, those</i>) *Upitne (<i>who, which, what, whose, where, when, why</i>) 2) verbalno ponavljanjem riječi, izraza ili čitavih rečenica koje je izgovorio nastavnik ili koje su čuli na CD-u, davanjem kratkih odgovora na pitanja koja je postavio nastavnik ili koja su čuli na CD-u, popunjavanjem tabela, bilješki ili rečenica itd.	nastavnih predmeta, rasporeda časova i dana u sedmici, pribor uz pojedine predmete, oblici predmeta, muzički instrumenti, školske prostorije) <i>We have English on Fridays.</i> <i>Open the windows, close the door, listen, draw, circle, point, etc.</i> <i>We use paintbrushes and paints in art classes.</i> <i>guitar, piano, trumpet, violin, clarinet, drums, etc.</i> <i>school gym, playground, music classroom, etc.</i>
	izviniti se i prihvati izvinjenje, suggerisati neku akciju, prihvati i odbiti ponudu ili molbu, govoriti na jednostavan način o svakodnevnim aktivnostima i radnjama, govoriti o svom gradu i domovini	b) ČITANJE I REAGOVANJE Učenici će čitati kratke tekstove tih ili naglas i reagovati 1) neverbalno traženjem određenih informacija, izvršavanjem uputa i naređenja, povezivanjem određenih ilustracija sa odgovarajućim tekstom, povezivanjem nabrojanih riječi sa odgovarajućim brojevima ili	Pridjevi Determinatori: *Članovi (<i>a/an, the, zero</i>) *Prisvojni pridjevi (<i>my, your, his, her, its, our, their</i>) *Upitni pridjevi (<i>what, which, whose</i>) *Opisni pridjevi uz date teme (<i>tall, short, healthy, unhealthy, interesting, dangerous, sunny, clean...</i>) *Pokazni pridjevi (<i>this (bag), that (ball), these (bags), those (balls)</i>) *Pridjevi neodređene količine i broja (<i>some, any, much, many</i>) Brojevi: Glavni: 1-100 Glagoli: *Glagoli <i>be, do, have got</i> (prezent) *Present simple (potvrđni),	*Moje okruženje (grad i selo, proširivanje vokabulara za mjesta u gradu, transport, opisivanje) <i>theatre, hospital, bakery, museum, library, hotel, shopping centre/mall, etc. You can watch films in a cinema.</i> <i>There are three theatres in my town.</i> <i>bus, tram, train, car, bike, van, plane, trolley bus, etc.</i> <i>My aunt has got a lovely garden with many flowers.</i> *Svakodnevni život (rutinske

	<p>simbolima, označavanjem tačnih/netačnih (T/F) tvrdnji itd.</p> <p>2) verbalno</p> <p>postavljanjem pitanja i davanjem odgovora, biranjem tačnog odgovora, ispunjavanjem tabela i križaljki, dovršavanjem rečenica, popunjavanjem praznina zadatim riječima, povezivanjem riječi u stupcima A i B, sklapanjem ispreturanog teksta u smisaonu cjelinu itd.</p> <p>PRODUKCIJA</p> <p>a) GOVOR</p> <p>Učenici će:</p> <p>učestvovati u razgovoru sa drugim učenikom/učenicima ili nastavnikom, davati upute i naređenja, igrati uloge,</p>	<p>odrični, upitni oblik) (bez gramatičkih uputa)</p> <p>*Present continuous (potvrdni, odrični, upitni oblik)</p> <p>(bez gramatičkih uputa)</p> <p>*Modalni glagoli <i>can</i> (potvrdni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Imperativ (sva lica jednine i množine)</p> <p>Prilozi:</p> <p>*Mjesto (<i>here, there</i>)</p> <p>*Vrijeme (<i>today, now, every day/week/month, always</i>)</p> <p>*Smjer (<i>left, right, east, west, north, south</i>)</p> <p>Prijedlozi:</p> <p>*Mjesto (<i>in, on, under, in front of, behind, next to, between, opposite, across, past, over</i>)</p> <p>*Vrijeme (<i>at, on, in, after, before</i>)</p> <p>Veznici:</p> <p>*And, but, or...</p> <p>Rečenice:</p>	<p>aktivnosti)</p> <p><i>I visit my grandparents every Sunday.</i></p> <p><i>We have lunch at my uncle's house.</i></p> <p><i>I play with my cousins at weekends.</i></p> <p>*Zanimanja (proširivanje, opisivanje)</p> <p><i>bus/taxi driver, butcher, salesman, etc.</i></p> <p><i>A salesman works in a shop. He sells food.</i></p> <p><i>A mechanic mends cars. She uses a spanner.</i></p> <p>*Slobodno vrijeme, sport (hobi, proširivanje sportskog vokabulara)</p> <p><i>handball, judo, karate, waterpolo, swimming, running, etc.</i></p> <p><i>I have karate classes on Thursdays.</i></p> <p><i>I collect old cards.</i></p> <p><i>I go skating or skiing in winter.</i></p> <p><i>I enjoy riding a bike/a motorbike/a horse.</i></p> <p>*Vremenske prilike i odjeća (ponavljanje godišnjih doba uz</p>
--	---	--	---

	<p>recitovati, pjevati i igrati jezične igre itd.</p> <p>b) PISANJE</p> <p>Učenici će:</p> <p>prepisivati kratke tekstove, pisati po diktatu, ispunjavati tabele/križaljke, ubacivati/podvlačiti/redati riječi u smisaone rečenice, pisati rečenice koristeći tačnu formu ponuđenog glagola, dovršavati rečenice, pisati kratke sastave na poznate teme itd.</p>	<p>*Osnovni red riječi u potvrđnoj, odričnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici</p>	<p>odgovarajuću odjeću, mjeseci u godini, proširivanje vokabulara o vremenskim prilikama) <i>sunny, cloudy, hot, rainy, snowy, cold; It's raining/snowing/cold. It's warm in the morning but it's cold at night.</i> <i>boots, tights, scarf, gloves, swimsuit, trunks, etc.</i> <i>I wear a coat when it is cold.</i></p> <p>*Ishrana (hrana, zdrav način života, pribor za jelo, higijena, posjete doktoru) <i>healthy and unhealthy food</i> <i>I have fresh orange juice for breakfast.</i> <i>Wash your hands before every meal!</i> <i>brunch, snack, fast food, junk food, etc.</i> <i>fork, spoon, knife, plate, glass, cup, napkin, tablecloth</i></p> <p>*Životinjski i biljni svijet (proširivanje, ptice, insekti, vodene životinje, odnos između dva svijeta) <i>swift, sparrow, pigeon, bee, bumblebee, octopus, etc.</i> <i>Bears eat acorns.</i> <i>Bees make honey from flowers.</i></p>
--	--	--	---

				<p>*Sat (dijelovi dana, izricanje vremena) <i>night, midnight, evening, week, month, year, etc. p.m. vs. a.m.</i></p> <p>*Zemlje engleskog govornog područja - <i>the UK, the USA</i> (upoznavanje sa zemljama, nazivi, geografski položaj, simboli, osnovni podaci) <i>The capital of the USA is Washington D.C.</i> <i>There are four countries in the UK.</i></p> <p>*Moja zemlja (vjerski praznici, poređenje sa proslavama na engleskom govornom području, zanimljivi običaji, pisanje čestitki)</p> <p><i>Christmas, New Year, Eid, Ramadan, Hanukkah, Easter</i></p> <p>*Afiksi u vezi sa datim temama i gramatikom (-s, -ing)</p> <p>*Antonimi u vezi sa datim temama (<i>fast – slow, up – down, hot – cold</i>)</p> <p>*Kolokacije u vezi sa datim temama (<i>outdoor sports, to do homework, make a phone call</i>)</p>
--	--	--	--	--

**6. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, ŠESTA GODINA UČENJA
(3 sata sedmično/tjedno – 105 sati godišnje)**

I CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

U nastavi engleskog kao prvog stranog jezika u šestom razredu osnovne škole treba težiti **potpunom dostizanju nivoa A1.2** Zajedničkog evropskog okvira za jezike – CEFR.

Znanje o jeziku: Učenici prepoznaju i upotrebljavaju jezik. Počinju sticati znanja o jeziku.

CILJANI NIVO ZNANJA

6. razred	Slušanje i razumijevanje	Govor	Čitanje i razumijevanje	Pisanje
Nivo	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2

JEZIČNE VJEŠTINE	OČEKIVANI REZULTATI/ISHODI UČENJA
Slušanje i razumijevanje	<p>Učenici razumiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razgovor na poznate teme • jednostavna pitanja, upute, saopćenja nastavnika i drugih učenika, snimljeni materijal i reaguju na njih • kraće tekstove sastavljene od poznatih informacija • suštinu teksta koji sadrži neke nepoznate informacije
Čitanje i razumijevanje	<p>Učenici čitaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upute, kratke poruke i natpise • kraće tekstove, pjesme i priče koje ne prelaze ili neznatno prelaze njihov leksički fond
Govor	<p>Učenici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učestvuju u razgovoru s nastavnikom i drugim učenicima, postavljaju i odgovaraju na jednostavna pitanja • koriste izraze i rečenice u vezi sa svakodnevnim aktivnostima, recitiraju i pjevaju poznate pjesme

Pisanje	Učenici pišu: <ul style="list-style-type: none">• jednostavne tekstove poštujući pravopis• lične poruke i kraće dijaloge• tekst na poznatu temu, uz pomoć nastavnika• dopunjaju obrasce i rečenice i izrađuju jednostavne projekte• kraće diktate
----------------	--

II INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Učenici će:

- upoznavati kulturu svoje zemlje i učiti da je bolje poštju i cijene,
- upoznavati neke osnovne razlike između svoje kulture i kulture naroda sa engleskog govornog područja,
- učiti da komuniciraju i da se ponašaju u svakodnevnim situacijama na način koji je prirođan za kulturu zemlje čiji jezik uče.

III INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJI

Učenici će učiti engleski jezik oslanjajući se na znanja koja su stekla ili stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik	(svijet priča i bajki i legendi, usmeno i pisano izražavanje, gramatički pojmovi koji se spominju u ovom razredu, itd.)
- Matematika brojevi	(glavni i redni brojevi)
- Drugi strani jezik	(zemlje i narodi, običaji i tradicija)
- Likovna kultura	(moda i modni stilovi)
- Tjelesni i zdravstveni odgoj	(sportske aktivnosti, igra i ples, itd.)
- Muzička kultura	(slušanje, pjevanje i ples)
- Biologija	(životinjski i biljni svijet, bolesti, zdravlje, zdrava ishrana)
- Geografija	(zemlje engleskog govornog područja, običaji i tradicija, moja zemlja/grad, vremenske prilike i klima)
- Historija	(prošlost i historijski događaji)
- Tehnička kultura	(oblikovanje i izrada pojedinih predmeta i maketa)

- Vjerouauk/a	(praznici)
- Zdravi životni stilovi	(higijena i zdrava ishrana)
- Matematika	(matematičke operacije, razlomci, geometrijska tijela i figure)
- Informatika	(programske sadržaje)
- Društvo/Kultura/Religija	(naša zemlja)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom vanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje mogućnosti:

- Šetnja i odlasci u muzeje
- Časovi u školskoj sali
- Izleti i boravak u prirodi
- Sportska i druga takmičenja
- Obilježavanje mnogih praznika
- Odlasci u kino i pozorište

IV UČENJE KAKO TREBA UČITI

Učenici će učiti da:

- ocjenjuju svoje aktivnosti i aktivnosti svojih drugova iz razreda, kao i nivo svog i njihovog znanja u odnosu na postavljene ciljeve,
- razvijaju pozitivan stav prema učenju jezika,
- budu odgovorni i aktivni u situacijama kada se uči jezik,
- koriste ključne metode iz prakse pri radu u parovima ili malim grupama.

V PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika vrši se kontinuiranim praćenjem aktivnosti na svim časovima.

Cilj provjeravanja znanja je da učenik dobije povratnu informaciju o svom radu, ali i da nastavnik sagleda uspješnost metoda svog rada. Nastavnici prate, vrednuju i ocjenjuju učenike putem usmenih i pisanih provjera znanja. Usmene provjere se vrše na samim časovima kroz realizaciju nastavnih sadržaja kroz rad u paru, u grupi i kroz individualni rad učenika.

Pisana provjera znanja se vrši kroz četiri testa, po dva u svakom polugodištu, dvije pismene zadaće i dva diktata.

Provjeravanje znanja se provodi prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Na početku školske godine, nastavnici trebaju upoznati učenike sa sistemom rada i ocjenjivanja. Učenici se ocjenjuju brojčano. Zaključna ocjena ne može biti manja od aritmetičke sredine.

VI DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE

Učeničku pažnju usmjeriti na razumijevanje, ponavljanje i na usmenu komunikaciju kroz zanimljive i različite aktivnosti, koje imaju za cilj da prošire vokabular učenika i razviju potrebu, želju i ljubav prema stranom jeziku.

Nastavnik treba da:

- pažljivo planira svaki čas, cilj i način rada,
- priprema materijal i opremu, zadatke za učenike pojedinačno, za grupe i cijeli razred,
- piše pismenu pripremu za svaki čas,
- stvori pozitivnu i zabavnu atmosferu za učenje,
- razvija od početka radne navike,
- razvija komunikacijske sposobnosti,
- razvije vlastiti sistem praćenja i provjeravanja napredovanja svakog učenika,
- osposobi učenike da samostalno rade tokom časa i kod kuće,
- njeguje poštivanje drugog u toku zajedničkog rada i natjecanja,
- slobodno oblikuje svoje časove, proširuje materijal prema datoј situaciji, sarađuje sa kolegama i stručnim savjetnikom,

- se drži principa jednostavnosti, primjerenosti i postupnosti, idući od jednostavnih ka složenijim jezičkim ciljevima,
- procijeni kojim fondom riječi trebaju ovladati učenici u datoj grupi i datim uslovima,
- primjenjuje direktni, frontalni, grupni i individualni pristup i rad u parovima
- praktikuje prvo usvajanje pravilnog izgovora auditivnim putem, a potom usmenu upotrebu bilo izolovano ili u govornoj interakciji,
- ne prihvata kruto uputstva data u programu, udžbenicima i priručnicima, već da kreativno i fleksibilno kreira svoj rad primjerenog uslovima u kojima radi.

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor
- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklusom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)

IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 6. RAZRED, ŠESTA GODINA UČENJA
(3 sata sedmično/tjedno – 105 sati godišnje)

PROGRAMSKI SADRŽAJI				
Teme	Funkcije i sposobnosti	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
*Porodica	Učenici će znati:	RECEPCIJA	Učenici će učiti ili ponavljati:	*Svakodnevni život i zdrava hrana (ponavljanje i proširivanje vokabulara) <i>It's healthy to eat fruit and vegetables every day.</i>
*Priroda	postavljati i odgovarati na poznata pitanja,	a) SLUŠANJE I REAGOVANJE Učenici će slušati izgovoreni tekst i reagovati	Imenice: *Pravilna i nepravilna množina (<i>sheep, fish deer...</i>) *Brojive i nebrojive sa pridjevima za neodređenu količinu ili broj (<i>some, any, how much/many</i>) i <i>There is /are</i> (sva tri oblika)	
*Škola	identifikovati ljude, predmete i životinje,	1) neverbalno spajanjem slika i tekstova, označavanjem tačnih i netačnih izraza, prezentovanjem određenih dijelova odslušanog teksta mimikom itd.	*Rod, broj i padež (bliži i dalji objekat) *Prisvojni genitiv (<i>John's, Mary's, Adam and Sue's mum</i>) *Prisvojni genitiv – of konstrukcija (<i>the door of the house</i>)	*Škola (ponavljanje i proširivanje vokabulara, novi školski nastavni predmeti, odnosi u prostoru i vremenu, računske operacije) (<i>German, French, history, biology, IT, etc.</i>) <i>computer room, lab, assembly hall, etc.)</i> <i>We have our Bosnian classes in the Bosnian classroom.</i>
*Svakodnevni život i zdrava hrana	uporediti ljude, predmete i životinje,	2) verbalno odgovaranjem na pitanja, prepoznavanjem netačnih/tačnih tvrdnji, dopunjavanjem nedovršenih rečenica itd.	*Složenice u množini (<i>grandmothers, grandfathers...</i>)	<i>We have English classes on Mondays and Wednesdays at quarter to ten.</i> <i>Our music classroom is next to our IT classroom.</i>
*Slobodno vrijeme	locirati ljude, predmete i životinje,		Zamjenice: *Lične (padež subjekta i objekta)	
*Zabava i proslave	tražiti i davati osnovne informacije,			
*Zemlje i narodi	pratiti jednostavne upute,			
*Običaji drugih naroda	koristiti brojeve,			
*Običaji i tradicija naroda BiH	opisivati ljude (njihov izgled i raspoloženja)			
*Vremenske	izražavati na jednostavan način slaganje i neslaganje,			

prilike	znanje i neznanje, obaveze i potrebe, sposobnosti i dopuštenja,	b) ČITANJE I REAGOVANJE Učenici će čitati kratke tekstove tiho ili naglas i reagovati	*Pokazne (<i>this, that, these, those</i>) *Upitne (<i>who, which, what, whose, why, where, when</i>) *Neodređene (<i>some/any/every/no</i> zamjenice za osobe, predmete i mjesta)	vokabulara) <i>He is tall, slim and young.</i> <i>She has got long, curly brown hair and big, blue eyes.</i> <i>Her face is square.</i> <i>She likes to wear baggy shorts.</i> <i>He is taller than me.</i> <i>Her eyes are as blue as the sky.</i> <i>He is very friendly.</i> <i>My best friend is talkative.</i> <i>I'm nervous when I'm hungry.</i>
*Fizički izgled i odjeća	izraziti količinu, cijene, vrijeme, vremenske prilike, različite osjećaje kao što su zadovoljstvo, nezadovoljstvo, iznenadenje, razočarenje i sl.,	1) neverbalno traženjem određenih informacija, spajanjem slika i tekstova, traženjem pogrešaka i njihovim ispravljanjem u tekstu, označavanjem tačnih i netačnih tvrdnjki, prezentovanjem određenih dijelova teksta mimikom	Pridjevi Determinatori: *Članovi (<i>a/an, the, zero</i>) *Prisvojni pridjevi *Upitni pridjevi (<i>what, which, whose</i>) *Opisni pridjevi uz date teme (<i>exciting, helpful, modern, horrible...</i>) *Pokazni pridjevi <i>this (pupil), that (game), these (pupils), those (games)</i> *Pridjevi neodređene količine i broja (<i>some, any, much, many, a lot of/lots of</i>) *Pravilna komparacija jednosložnih i višesložnih pridjeva *Nepravilna komparacija	 *Svakodnevni život (rutinske aktivnosti, okoliš, ekologija) (<i>go shopping, have/take a shower/a bath, ride a bike, etc.</i>) <i>My family recycles glass and paper.</i> <i>When you turn off the taps while brushing your teeth, you save water.</i>
*Sunčev sistem	govoriti o svojim svakodnevnim aktivnostima kao i onima svojih vršnjaka, govoriti o običajima i praznicima svoje zemlje a i drugih naroda	2) verbalno postavljanjem pitanja i odgovaranjem na pitanja, prepričavanjem dijelova ili cijelih kratkih tekstova jednostavnim rečenicama i upotrebom novog vokabulara u konkretnim primjerima/rečenicama,		*Priroda (proširivanje vokabulara – životinjski i biljni svijet, boravak u prirodi, geografski pojmovi, transport) (<i>wild animals, picnic, etc.</i>) <i>Every summer holiday, we go to the seaside.</i> <i>We go by bus.</i> <i>I spend my winter holiday in the mountains.</i>

	<p>prepoznavanjem netačnih tvrdnji,</p> <p>dopunjavanjem nedovršenih rečenica itd.</p> <p>PRODUKCIJA</p> <p>a) GOVOR Učenici će:</p> <p>praviti kratke, jednostavne dijaloge koji se temelje na temama o kojima se raspravljalo,</p> <p>prepričavati kratke priče i šale,</p> <p>sudjelovati u razgovoru o zadanim temama,</p> <p>pjevati dječije pjesmice,</p> <p>igrati igrice po ulogama i jezične igre,</p> <p>recitovati,</p> <p>dramatizovati itd.</p> <p>b) PISANJE Učenici će:</p> <p>pisati diktate,</p> <p>prepričavati/prepisivati</p>	<p>pridjeva <i>good</i> i <i>bad</i></p> <p>Brojevi: Glavni: 1-1000 Redni: 1-100</p> <p>Glagoli: *Glagoli <i>be, do, have/ have got</i> (prezent) *Present simple (potvrđni, odrični, upitni oblik) *Present continuous (potvrđni, odrični, upitni oblik) *Future simple (potvrđni, odrični, upitni oblik) *Imperativ (sva lica jednine i množine) *Modalni glagoli (<i>can, may, have to/not have to, must/mustn't</i>) *Multi-part verbs/višečlani glagoli (<i>look for, look after, give up, turn around...</i>)</p>	<p><i>We sometimes visit my aunt and uncle.</i> <i>Then we travel by plane.</i> <i>I enjoy warm weather.</i> <i>We go on a picnic.</i></p> <p>*Vremenske prilike (proširivanje vokabulara, opisivanje odmora, putovanja) <i>It's our summer holiday. We usually go to Italy but now we are travelling to Croatia. The weather is nice and sunny. We always travel by plane when we go abroad and stay in hotels. But now, we are travelling by car.</i></p> <p>*Slobodno vrijeme (sport, hobi, doživljaji, planovi) <i>I think I will start playing basketball.</i></p> <p>*Zabava i proslave (mediji, omiljeni filmovi i muzika, posjete pojedinim ustanovama, organizacija proslava) <i>(go to the cinema, museum, theatre, etc.)</i> <i>watch films, listen to music, etc.)</i> <i>I think Batman vs. Superman is the best film.</i> <i>Taylor Swift is younger than</i></p>
--	---	---	--

	<p>kratke tekstove, pisati kratke sastave na poznate teme, dopunjavati nedovršene rečenice, tabele i križaljke, redati ispremetane riječi u smislene rečenice</p>	<p>Prilozi: *Mjesto *Vrijeme (<i>last week, last year...</i>) *Pravac/Smjer (<i>left, right, east, west, north, south</i>) *Način (<i>quickly, fast, hard</i>)</p> <p>Prijedlozi: *Proširenja upotreba prijedloga za mjesto i vrijeme uz date teme</p> <p>Veznici: *<i>And, but, or...</i></p> <p>Rečenice: *Red riječi u rečenici uz sve priloške odredbe (<i>always, never, sometimes, hard, slowly, now, last month...</i>) <i>They are playing football in the park now.</i> *Vremenske rečenice (<i>when, before</i>)</p>	<p><i>Madonna.</i> <i>pyjama/birthday/surprise parties, etc.</i></p> <p>*Zemlje i narodi (pojedine zemlje plus ostatak zemalja engleskog govornog područja) <i>The UK, the USA, Canada, Ireland, Australia, New Zealand</i></p> <p>*Običaji drugih naroda (specifičnosti) <i>St. Patrick's Day, Halloween, Thanksgiving, Valentine's Day</i></p> <p>*Običaji i tradicija naroda BiH (proširivanje znanja o već ranije pominjanim praznicima i poređenje sa engleskim govornim područjem, proslavljanje tradicionalnih i religijskih praznika i običaji) <i>New Year, Christmas, Eid, Ramadan, Easter, Hanukkah, etc.</i></p> <p>*Sunčev sistem (Sunce i planete) <i>There are eight planets in the Solar System.</i> <i>The Earth moves around the Sun.</i></p> <p>Osim stalne nadogradnje svog vokabulara, učenici će naučiti</p>
--	--	---	--

				<p>koristiti:</p> <p>*Afikse vezane za zadane teme i gramatiku (<i>expensive, dirty, etc.</i>)</p> <p>*Antonime vezane za zadane teme (<i>dirty - clean, ask - answer, cry – laugh, etc.</i>)</p> <p>*Kolokacije vezane za zadane teme (<i>discuss a subject, walk a dog, care about us, etc.</i>)</p> <p>*Ekvivalente prevoda čestih i ključnih riječi, uz selektivno poređenje sa maternjim jezikom i nekim drugim stranim jezicima</p>
--	--	--	--	---

7. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, SEDMA GODINA UČENJA
(3 sata sedmično/tjedno – 105 sati godišnje)

I CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

U nastavi engleskog kao prvog stranog jezika u sedmom razredu osnovne škole treba težiti **potpunom dostizanju nivoa A1.2 i djelimičnom dostizanju nivoa A2.1** Zajedničkog evropskog okvira za jezike – CEFR.

Znanje o jeziku: Učenici su već usvojili neka znanja/pravila o jeziku i razvili osnovne strategije učenja stranog jezika i počinju ih svjesno primjenjivati.

CILJANI NIVO ZNANJA

7. razred	Slušanje i razumijevanje	Govor	Čitanje i razumijevanje	Pisanje
Nivo	A1.2 → 2.1	A1.2	A1.2 → A2.1	A1.2

JEZIČNE VJEŠTINE	OČEKIVANI REZULTATI/ISHODI UČENJA
Slušanje i razumijevanje	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijjeti pitanja koja se odnose na lično iskustvo i svakodnevne zahtjeve i rutine • razumijjeti poruke/savjete, potvrđne i odrične zapovijesti u rutinskim dijalozima koji se odnose na neposrednu situaciju • razumijjeti opis stvari i situacija iz svakodnevnog života • razumijjeti iskaz ukoliko je jasno artikuliran standardnim jezikom i sporije od normalne brzine i ako im se obraća direktno, ali će često morati tražiti da im se određene stvari ponove
Čitanje i razumijevanje	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pročitati poznate i neke nepoznate riječi i pasuse iz kratkih tekstova koji govore o svakodnevnom životu, rutinskim događanjima i koji sadrže jednostavna uputstva • pronaći određenu informaciju u tekstovima u kojima se koristi jednostavan jezik (red vožnje, jelovnici, natpisi na javnim mjestima, vremenska prognoza)

	<ul style="list-style-type: none"> • čitati i razumijeti kraće i jednostavne tekstove na poznatu temu, koji sadrže najfrekventniji vokabular • čitati priče i tekstove prilagođene njihovom uzrastu i nivou A1.3 (e-lektira) • razumijeti glavne ideje i neke detalje u kraćim tekstovima
Govor	Učenici će moći: <ul style="list-style-type: none"> • opisati sebe, porodicu ili druge osobe i razgovarati o osnovnim svakodnevnim aktivnostima • učestvovati u jednostavnom neformalnom razgovoru • obavljati jednostavne transakcije: u kupovini, u pošti, u restoranu • izgovarati bez poteškoća poznate riječi i fraze uz okljevanje kod manje poznatih riječi • voditi računa o gramatičkoj korektnosti, pravilnom izgovoru i intonaciji
Pisanje	Učenici će moći: <ul style="list-style-type: none"> • opisivati situacije lične prirode u okviru svakodnevnih potreba i iskustva • pisati jednostavne tekstove na obradene teme • popunjavati jednostavne obrasce • vršiti prepisku s prijateljima: razglednice, kratka pisma, poruke, ali će kod slobodnog pismenog izražavanja praviti brojne greške različite prirode

II INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Učenici će se:

- upoznavati sa sličnostima i razlicitostima između svoje zemlje i zemalja engleskog govornog područja u području kulture, edukacije, slobodnog vremena učenika, načina življenja a u okviru datih tema,
- navikavati da se ophode učivo u komunikaciji sa pripadnicima kulture o kojoj uče,
- učiti da komuniciraju i da se ponašaju u svakodnevnim situacijama na način koji je prirodan za kulturu zemlje čiji jezik uče, obraćajući posebnu pažnju na odnose među ljudima pri neposrednom kontaktu, komunikaciji, na ono što učenike interesuje itd.
- naučiti da poštuju tradiciju, običaje, navike drugih ljudi itd.

III INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJ

Učenici će učiti engleski jezik oslanjajući se na znanja koja su stekla ili stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik (svijet priča i bajki i legendi, usmeno i pismeno izražavanje, gramatički pojmovi koji se spominju u ovom razredu, itd.)
- Matematika brojevi (glavni i redni brojevi)
- Drugi strani jezik (zemlje i narodi, običaji i tradicija)
- Likovna kultura (moda i modni stilovi)
- Tjelesni i zdravstveni odgoj (sportske aktivnosti, igra i ples, itd.)
- Muzička kultura (slušanje, pjevanje i ples)
- Biologija (životinjski i biljni svijet, bolesti, zdravlje, zdrava ishrana)
- Geografija (zemlje engleskog govornog područja, običaji i tradicija, moja zemlja/grad, vremenske prilike i klima, itd.)
- Historija (prošlost i historijski događaji)
- Tehnička kultura (oblikovanje i izrada pojedinih predmeta i maketa)
- Vjerouauk/a (praznici)
- Zdravi životni stilovi (higijena i zdrava ishrana)
- Matematika (matematičke operacije, razlomci, geometrijska tijela i figure)
- Informatika (programski sadržaji)
- Društvo/Kultura/Religija (naša zemlja)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom vanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje mogućnosti:

- Šetnja i odlasci u muzeje
- Časovi u školskoj sali
- Izleti i boravak u prirodi
- Sportska i druga takmičenja
- Obilježavanje mnogih praznika
- Odlasci u kino i pozorište

IV UČENJE KAKO TREBA UČITI

Učenici će učiti da:

- budu odgovorni i aktivni kada uče jezik,
- koriste različite radne metode i strategije učenja tipične za učenje jezika, kao što je razumijevanje smisla iz konteksta itd.
- nadoknađuju praznine u znanju korištenjem različitih metoda, kao što je parafraziranje,
- koriste informacione tehnologije kod učenja jezika,
- ocjenjuju svoje aktivnosti i aktivnosti svojih drugova iz razreda, kao i nivo svog i njihovog znanja u odnosu na postavljene ciljeve i, ako je potrebno, mijenjati metode rada,
- koriste samostalno udžbenike, rječnike i druge priručnike.

V PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika vrši se kontinuiranim praćenjem aktivnosti na svim časovima.

Cilj provjeravanja znanja je da učenik dobije povratnu informaciju o svom radu, ali i da nastavnik sagleda uspješnost metoda svog rada. Nastavnici prate, vrednuju i ocjenjuju učenike putem usmenih i pisanih provjera znanja. Usmene provjere se vrše na samim časovima kroz realizaciju nastavnih sadržaja kroz rad u paru, u grupi i kroz individualni rad učenika.

Pisana provjera znanja se vrši kroz četiri testa, po dva u svakom polugodištu, dvije pismene zadaće i dva diktata.

Provjeravanje znanja se provodi prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Na početku školske godine, nastavnici trebaju upoznati učenike sa sistemom rada i ocjenjivanja. Učenici se ocjenjuju brojčano. Zaključna ocjena ne može biti manja od aritmetičke sredine.

VI DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE

Savremena nastava stranog jezika treba da proizilazi iz najnovijih dostignuća nauke o jeziku, savremenih psihološko-pedagoških teorija i saznanja o procesu učenja i kao takva treba da bude usmjerena ka učeniku. Metodika nastave stranog jezika i u ovom razredu (VII razred osnovne škole) treba da omogući skladno razvijanje učenikovih sposobnosti, podstiče kreativnost, te razvija njegove kulturološke, estetske i intelektualne sposobnosti. Na ovim polazištima zasnivaju se i didaktička uputstva.

Prije svega neophodno je uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika, jer taj afektivni potencijal predstavlja preduslov za nesmetani razvoj kognitivnih sposobnosti u procesu učenja. I na ovom nivou (sedma godina učenja) treba istaći poseban značaj motivacije, kao i pažljivog izbora nastavnih sadržaja usklađenih sa spoznajnim svjetom djeteta, i njegovim doživljajima i uzrastom. Raznolike aktivnosti treba da imaju za cilj učenje stranog jezika bez pritiska i straha od neznanja, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Sredstva, načini i postupci kojima nastavnik može pomoći učenicima u svjesnom učenju jezika su raznoliki. Preporučuju se:

- dinamičnost i kreativnost
- favoriziranje interaktivnog i grupnog rada
- podsticanje inicijative učenika
- obogaćivanje nastave elementima igre, ritma i dramatizacije
- unošenje civilizacijskih i interkulturnih elemenata
- upotreba savremenih tehničkih sredstava
- stalno ohrabrvanje i podsticanje učenika na samostalno učenje
- analiziranje teškoća u procesu učenja
- podsticanje učenika na vrednovanje sopstvenih dostignuća (portfolio) kao i dostignuća drugih itd.

Treba ponoviti da u ovoj fazi učenici stječu kognitivne sposobnosti razvijanjem vještina slušanja, govora, čitanja i pisanja. Između usmenih i pismenih aktivnosti treba nastojati uspostaviti ravnotežu.

U razvijanju **vještine slušanja** postepeno se pristupa slušanju malo dužih tekstova i dijaloga. Prije slušanja nastavnik će odgovarajućim aktivnostima pripremiti učenike za uspješno razumijevanje sadržaja.

Mada komunikativni pristup u nastavi podrazumijeva usklađenost sve četiri jezičke vještine, značajnu pažnju treba posvetiti razvijanju **vještine govora**. Za uspješno razvijanje ove vještine potrebni su: pažljiva priprema, izbor i prilagođenost teme, precizna uputstva, optimalan period za razmišljanje i pripremanje, nuđenje potrebnih riječi i izraza i sl. Poželjno je da u ovim aktivnostima učestvuje što veći broj učenika. Preporučuje se rad u parovima ili u manjim grupama kako bi se svi uključili. Tokom aktivnosti usmenog izražavanja, učenike ne treba prekidati niti ispravljati, već im nakon toga, uz pohvalu za aktivno učešće, na prikladan način ukazati na greške.

Cilj **vještine čitanja** je da ospozobi učenika za samostalno čitanje tekstova odgovarajućom brzinom i razumijevanje njihove osnovne ideje, određene pojedinačne informacije, za uočavanje pojedinih detalja itd. Pri izboru tekstova treba voditi računa o tome koje tekstove odabratи za ovaj uzrast učenika, da bi im bili što atraktivniji, raznovrsniji i pristupačniji. Treba voditi računa i o korelaciji sa ostalim nastavnim predmetima, koliko je to moguće.

Cilj razvijanja **vještine pisanja** je ospozobljavanje učenika da u pisanoj formi ostvari komunikaciju i svoje misli izrazi na logičan i razumljiv način. Metodički pristup pisanju podrazumijeva da se poštuje zadata tema, da se logički slijede događaji koji se opisuju, koristi odgovarajuća leksika, poštjuju gramatička i sintaksička pravila, kao i pravila pravopisa i interpunkcije. Naravno, ulogu igra i kreativnost izražavanja. Pisanje može biti vođeno (dovršavanje teksta, pisanje prema modelu, popunjavanje formulara, jednostavan opis) ili slobodno (kreativno), kao što su pisanje pisama, oglasa, izvještaja, SMS ili e-mail poruka itd. Sve ove vještine treba da budu u skladu sa jezičkim kompetencijama učenika ovog uzrasta.

Preporuka :

Učenicima u ovom razredu uvesti lektiru koja odgovara starosnoj dobi učenika, po jedna lektira u svakom polugodištu.

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor

- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklusom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)

IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 7. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, SEDMA GODINA UČENJA

(3 sata sedmično/tjedno – 105 sati godišnje)

PROGRAMSKI SADRŽAJI				
Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
*Porodica	Učenici će znati:	RECEPCIJA	Učenici će ponavljati ili učiti: Imenice: *Pravilna i nepravilna množina *Brojive i nebrojive *Rod, broj i padež (bliži i dalji objekat) *Prisvojni genitiv (<i>John's, Mary's, Adam and Sue's mum</i>) *Prisvojni genitiv – of konstrukcija (<i>the door of the house</i>) *Složenice sa brojivim i nebrojivim imenicama (<i>sweatshirts, skyscrapers, toothpaste, breakfast, fathers-in-law, mothers-in-law...</i>)	*Porodica (porodična okupljanja) <i>birthdays, holidays, anniversaries, etc.</i>
*Hobi i interesi	reagovati na odgovarajući način na izjave drugih ljudi,	a) SLUŠANJE I REAGOVANJE Učenici će slušati izgovoren i reagovati tekst i reagovati	 1) neverbalno sastavljanjem rečenica od novonaučenih riječi, spajanjem odgovarajućih riječi ili dijelova rečenice (<i>beginning and ending</i>) stubaca A i B, rješavanjem zadataka višestrukog izbora, označavanjem određenih riječi, fraza i rečenica, tačnih/netačnih tvrdnji, popunjavanjem praznina	*Zdravlje, bolesti i tretmani (proširivanje vokabulara vezanog za određene bolesti i tretmani, posjete doktoru) <i>coughing, sneezing, sprained ankle, etc.</i>
*Vremenske nepogode	koristiti javne usluge (npr. supermarket, telefon, pošta, željeznička stanica, aerodrom),			
*Škola i ekskurzije				
*Zdravlje, bolesti i tretmani	izražavati slaganje i neslaganje vezano za zadate teme,			
*Zdrava ishrana	opisivati osobe, predmete, mjesta, svakodnevne aktivnosti, prošle i sadašnje događaje,			
*Moda i modni stilovi	usporedivati ljude i predmete,			
*Svijet životinja	govoriti o prošlim događajima i aktivnostima,			
*Prošlost i historijski				

dogadaji	izražavati svoje mišljenje o poznatim temama na jednostavan način,	prepričavanjem kratkih tekstova	<i>ours, yours, theirs, one's)</i> *Neodređene (some/any/every/no zamjenice za osobe, predmete i mjesta) *Povratne (<i>myself, themselves...</i>)	<i>Endangered species live all around the world.</i> <i>African elephants, red wolves, panda bears, etc.</i> <i>They live in forest, deserts, lakes, etc.</i>
*Zemlje engleskog govornog područja i druge zemlje	opisivati ili pisati o događajima iz prošlosti,	b) ČITANJE I REAGOVANJE Učenici će čitati kratke tekstove u sebi ili naglas i reagovati	Pridjevi Determinatori: *Članovi (<i>a/an, the, zero</i>) *Prisvojni pridjevi *Upitni pridjevi (<i>what, which, whose</i>) *Opisni pridjevi uz date teme *Pokazni pridjevi (<i>this (bus), that (tomato), these (buses), those (tomatoes)</i>) *Pridjevi neodređene količine i broja (<i>some, any, much, many, a lot of/lots of, a few, a little</i>) *Pravilna komparacija pridjeva *Nepravilna komparacija (<i>good, bad, little, far, much...</i>)	*Vremenske nepogode (klimatske promjene) <i>hurricanes, tsunamis, earthquakes, etc.</i>
*Moja zemlja, moj grad	govoriti o putovanjima i prevoznim sredstvima,	1) neverbalno rješavanjem zadataka tačno/netačno i višestrukog izbora,	Brojevi: Glavni: 1-1000 Redni: 1-100	*Hobi i interesi (slobodno vrijeme, TV programi, igrice, filmovi, muzika, književnost) <i>I played the guitar when I was ten.</i> <i>Now I prefer to listen to music especially rock and reggae music.</i> <i>My grandpa enjoys watching western films.</i> <i>My mum likes reading romance novels while my sister prefers watching horror films.</i>
*Putovanja i transport	govoriti o svojoj domovini i drugim zemljama	traženjem pogrešaka i njihovim ispravljanjem u tekstu 2) verbalno rješavanjem zadataka višestrukog izbora i tačnih/netačnih tvrdnji,	Glagoli: *Glagoli <i>be, do, have</i> (sadašnje	*Škola (školski izleti i putovanja; geometrijska tijela i figure) <i>We are going to talk about our school trip to Hungary.</i> <i>We will probably go by bus. Some of us would like to visit Spain but then we would have to travel by plane.</i> <i>Tim is afraid of flying.</i>

	<p>prepričavanjem dijelova teksta ili cijelih kratkih tekstova, prepričavanjem kraćih priča, recitovanjem recitacija i pjesama</p> <p style="text-align: center;">PRODUKCIJA</p> <p>a) GOVOR Učenici će:</p> <p>prepričati zadani tekst, sastavlјati dijaloge i priče, davati specifične obavijesti, sudjelovati u razgovorima na zadane teme, igrati po ulogama i dramatizovati</p> <p>b) PISANJE Učenici će:</p> <p>pisati diktate, pisati kratke opise ljudi, predmeta, događaja i mjesta, pisati pisma dopisnom prijatelju, redati riječi u rečenice pisati lektiru</p>	<p>i prošlo vrijeme)</p> <p>*Present simple (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Present continuous (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Present simple vs. Present continuous</p> <p>*Past simple pravilnih i nepravilnih glagola (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Past continuous (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Past simple vs. Past continuous</p> <p>*Future simple (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*<i>Going to</i> (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Modalni glagoli (<i>can, could, will, may, might, have to, had to, must/mustn't, needn't</i>), (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Imperativ (sva lica jednine imnožine)</p> <p>*Multi-part verbs/višečlani glagoli (<i>break out, take off, get up, try on, switch off...</i>)</p>	<p>*Putovanja i transport (proširivanje vokabulara, prevozna sredstva) <i>by car, by plane, on foot, etc. train station, airport, underground/tube, etc.</i></p> <p>*Moda i modni stilovi (odjeća, obuća, modni detalji, nakit, materijali, dizajn) <i>leather/denim jacket/boots, high-heeled shoes, etc. necklace, earrings, bracelet, headband, etc. striped, checked, plain, polka dots, etc.</i></p> <p>*Moja zemlja, moj grad (opisivanje i poređenje sa drugim gradovima) <i>My hometown is called Sarajevo. It's the capital city of my country. It lies on the river Miljacka. It is not as big as London but...</i></p> <p>*Zemlje engleskog govornog područja i druge zemlje (snalaženje u nepoznatoj zemlji ili nepoznatom gradu, društvene norme) <i>Excuse me, can you help me, please? I think I'm lost. Where is the nearest police station?</i></p>
--	---	--	--

		<p>Prilozi: *Mjesto *Vrijeme *Način (sa i bez nastavka -ly)</p> <p>Prijedlozi: *Proširenja upotreba prijedloga za mjesto i vrijeme uz date teme</p> <p>Veznici: *And, but, or, because, however, although, so...</p> <p>Rečenice: *If rečenice (zero, prvi tip) *Red riječi u tipičnoj rečenici *Vremenske rečenice (<i>as soon as, when, ...</i>)</p>	<p><i>You should turn left/go past/it's on the corner, etc.</i></p> <p>*Prošlost i historijski događaji <i>William Shakespeare, Christopher Columbus, Marie Curie, etc.</i></p> <p>Osim stalne nadogradnje svog rječnika, učenici će naučiti koristiti:</p> <p>*Afikse vezane za zadane teme i gramatiku (<i>expensive, dirty</i>)</p> <p>*Antonime vezane za zadane teme (<i>dirty - clean, ask - answer, cry – laugh</i>)</p> <p>*Kolokacije vezane za zadane teme (<i>discuss a subject, walk a dog, care about us</i> itd.)</p> <p>*Prevodne ekvivalente čestih i ključnih riječi, selektivna usporedba sa maternjim jezikom učenika i nekim drugim stranim jezicima</p>
--	--	--	---

8. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, OSMA GODINA UČENJA
(2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)

I CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

U nastavi engleskog kao prvog stranog jezika u osmom razredu osnovne škole treba težiti **potpunom dostizanju nivoa A2.1 i djelimičnom dostizanju nivoa A2.2**. Zajedničkog evropskog okvira za jezike – CEFR.

Znanje o jeziku: Učenici svjesno stiču znanje o jeziku primjenjujući različite strategije učenja

CILJANI NIVO ZNANJA

8. razred	Slušanje i razumijevanje	Govor	Čitanje i razumijevanje	Pisanje
Nivo	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1

JEZIČNE VJEŠTINE	OČEKIVANI REZULTATI/ISHODI UČENJA
Slušanje i razumijevanje	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijeti jednostavan formalan i neformalan razgovor o temama koje su za njega od neposredne važnosti • razumijeti glavnu poentu u kratkim jednostavnim porukama (uputstva, objave) i pratiti promjenu teme na TV vijestima • razumijeti iskaz ukoliko je jasno artikuliran standardnim jezikom i brzinom sporijom od normalne, često mora zahtijevati da mu se nešto ponovi
Čitanje i razumijevanje	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijeti kratke jednostavne tekstove koji sadrže najfrekventniji vokabular (privatna pisma, kratke vijesti, jednostavna uputstva) • razumijeti glavne ideje i neke detalje u tekstu koji se sastoji od nekoliko pasusa • locirati, komparirati, kontrastirati jednu ili više određenih informacija u nešto širem tekstu; ponekad je u stanju da pogodi iz konteksta značenje nepoznatih jezičkih jedinica

Govor	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dati kratak jednostavan opis u okviru poznate teme za koju je lično vezan • razumijeti kratke informacije društvenog tipa, te obavljati dosta transakcija (kupiti poštanske marke u pošti, pitati za cijenu, u restoranu tražiti pomoć konobara i sl.) • nakratko povesti razgovor, ali je rijetko u stanju da ga dobrovoljno nastavi jer ne razumije dovoljno • izgovarati bez poteškoća neke poznate nizove, ali praviti mnogo veoma primjetnih pauza i grešaka kod započinjanja • izgovor učenika je općenito dovoljno jasan i razumije se, iako sagovornici mogu zahtijevati da im ponešto ponovi • vlada osnovnim vokabularom, fondom jednostavnih naučenih fraza i osnovnim gramatičkim strukturama u proširenoj usmenoj produkciji, ali još uvijek pravi osnovne greške
Pisanje	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pismeno opisati nekolicinu svakodnevnih situacija • napisati kratke jednostavne poruke (lična pisma, bilješke) u vezi sa svakodnevnim potrebama • popuniti jednostavne formulare ličnim podacima • pisati jednostavne opise i sastave na poznate teme (stvarne i izmišljene ličnosti, događaji, vlastiti planovi i planovi članova porodice) • koristiti neke izvedene oblike osnovnih riječi i osnovna glagolska vremena, prosto proširene rečenice i rečenice spojene jednostavnim veznicima (i, ali) • dosta tačno pisati najčešće riječi ali često pravi osnovne greške i daje nespretnе formulacije

II INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Učenici će se:

- upoznavati sa sličnostima i razlicitostima između Bosne i Hercegovine i zemalja engleskog govornog područja u oblasti kulture, edukacije, slobodnog vremena učenika, načina življenja u okviru datih tema,
- navikavati da se ophode učivo u komunikaciji sa pripadnicima kulture o kojoj uče,
- učiti da komuniciraju i da se ponašaju u svakodnevnim situacijama na način koji je prirodan za kulturu zemlje čiji jezik uče, obraćajući posebnu pažnju na odnose među ljudima pri neposrednom kontaktu, komunikaciji itd.,
- naučiti da poštuju tradiciju, običaje, navike drugih ljudi itd.

III INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJI

Učenici će učiti engleski jezik oslanjajući se na znanja koja su stekla ili stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik	(svijet priča, basni i legendi, usmeno i pismeno izražavanje, gramatički pojmovi koji se spominju u ovom razredu, dramatizacija.)
- Drugi strani jezik	(zemlje i narodi, običaji i tradicija)
- Likovna kultura	(umjetnosti, kultura i tradicija naše zemlje)
- Tjelesni i zdravstveni odgoj	(sportske aktivnosti, igra i ples, itd.)
- Muzička kultura	(slušanje, pjevanje i ples)
- Biologija	(zdravlje, zdrava ishrana)
- Geografija	(BiH /kultura i tradicija, tradicije EU zemalja)
- Historija	(historija BiH)
- Tehnička kultura	(makete, saobraćajna kultura)
- Vjerouauk/a	(praznici)
- Matematika	(matematičke operacije, razlomci, geometrijska tijela i figure)
- Informatika	(programske sadržaji)

- Zdravi životni stilovi	(zdravlje, higijenske navike, zdrava ishrana)
- Društvo/Kultura/Religija	(svjetska baština)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom vanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje uslovi:

- Šetnja i odlasci u muzeje
- Časovi u školskoj sali
- Izleti i boravak u prirodi
- Sportska i druga takmičenja
- Obilježavanje praznika
- Odlasci u kino i pozorište

IV UČENJE KAKO TREBA UČITI:

Učenici će učiti da:

- budu odgovorni i aktivni kada uče jezik,
- koriste različite radne metode i strategije učenja tipične za učenje jezika, kao što je razumijevanje smisla iz konteksta itd.,
- nadoknađuju praznine u znanju korištenjem različitih metoda, kao što je parafraziranje,
- koriste informacionu tehnologiju kod učenja jezika,
- ocjenjuju svoje aktivnosti i aktivnosti svojih drugova iz razreda, kao i nivo svog i njihovog znanja u odnosu na postavljene ciljeve i, ako je potrebno, mijenjaju metode rada,
- koriste samostalno udžbenike, rječnike i druge priručnike.

V PROVJERA VANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika vrši se kontinuiranim praćenjem aktivnosti na svim časovima.

Cilj provjeravanja znanja je da učenik dobije povratnu informaciju o svom radu, ali i da nastavnik sagleda uspješnost metoda svog rada. Nastavnici prate, vrednuju i ocjenjuju učenike putem usmenih i pisanih provjera znanja. Usmene provjere se vrše na samim časovima kroz realizaciju nastavnih sadržaja kroz rad u paru, u grupi i kroz individualni rad učenika.

Pisana provjera znanja se vrši kroz četiri testa, po dva u svakom polugodištu, dvije pismene zadaće i dva diktata.

Provjeravanje znanja se provodi prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Na početku školske godine, nastavnici trebaju upoznati učenike sa sistemom rada i ocjenjivanja. Učenici se ocjenjuju brojčano. Zaključna ocjena ne može biti manja od aritmetičke sredine.

VI DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE

Savremena nastava stranog jezika treba da proizilazi iz najnovijih dostignuća nauke o jeziku, savremenih psihološko-pedagoških teorija i saznanja o procesu učenja i kao takva treba da bude usmjerena ka učeniku. Metodika nastave stranog jezika i u ovom razredu (VII razred osnovne škole) treba da omogući skladno razvijanje učenikovih sposobnosti, podstiče kreativnost, te razvija njegove kulturološke, estetske i intelektualne sposobnosti. Na ovim polazištima zasnivaju se i didaktička uputstva.

Prije svega neophodno je uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika, jer taj afektivni potencijal predstavlja preduslov za nesmetani razvoj kognitivnih sposobnosti u procesu učenja. I na ovom nivou (sedma godina učenja) treba istaći poseban značaj motivacije, kao i pažljivog izbora nastavnih sadržaja usklađenih sa spoznajnim svjetom djeteta, i njegovim doživljajima i uzrastom. Raznolike aktivnosti treba da imaju za cilj učenje stranog jezika bez pritiska i straha od neznanja, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Sredstva, načini i postupci kojima nastavnik može pomoći učenicima u svjesnom učenju jezika su raznoliki. Preporučuju se:

- dinamičnost i kreativnost
- favoriziranje interaktivnog i grupnog rada
- podsticanje inicijative učenika
- obogaćivanje nastave elementima igre, ritma i dramatizacije
- unošenje civilizacijskih i interkulturnih elemenata
- upotreba savremenih tehničkih sredstava

- stalno ohrabriranje i podsticanje učenika na samostalno učenje
- analiziranje teškoća u procesu učenja
- podsticanje učenika na vrednovanje sopstvenih dostignuća (portfolio) kao i dostignuća drugih itd.

Treba ponoviti da u ovoj fazi učenici stječu kognitivne sposobnosti razvijanjem vještina slušanja, govora, čitanja i pisanja. Između usmenih i pismenih aktivnosti treba nastojati uspostaviti ravnotežu.

U razvijanju **vještine slušanja** postepeno se pristupa slušanju malo dužih tekstova i dijaloga. Prije slušanja nastavnik će odgovarajućim aktivnostima pripremiti učenike za uspješno razumijevanje sadržaja.

Mada komunikativni pristup u nastavi podrazumijeva usklađenost sve četiri jezičke vještine, značajnu pažnju treba posvetiti razvijanju **vještine govora**. Za uspješno razvijanje ove vještine potrebni su: pažljiva priprema, izbor i prilagođenost teme, precizna uputstva, optimalan period za razmišljanje i pripremanje, nuđenje potrebnih riječi i izraza i sl. Poželjno je da u ovim aktivnostima učestvuje što veći broj učenika. Preporučuje se rad u parovima ili u manjim grupama kako bi se svi uključili. Tokom aktivnosti usmenog izražavanja, učenike ne treba prekidati niti ispravljati, već im nakon toga, uz pohvalu za aktivno učešće, na prikladan način ukazati na greške.

Cilj **vještine čitanja** je da osposobi učenika za samostalno čitanje tekstova odgovarajućom brzinom i razumijevanje njihove osnovne ideje, određene pojedinačne informacije, za uočavanje pojedinih detalja itd. Pri izboru tekstova treba voditi računa o tome koje tekstove odabratи za ovaj uzrast učenika, da bi im bili što atraktivniji, raznovrsniji i pristupačniji. Treba voditi računa i o korelaciji sa ostalim nastavnim predmetima, koliko je to moguće.

Cilj razvijanja **vještine pisanja** je osposobljavanje učenika da u pisanoj formi ostvari komunikaciju i svoje misli izrazi na logičan i razumljiv način. Metodički pristup pisanju podrazumijeva da se poštuje zadata tema, da se logički slijede događaji koji se opisuju, koristi odgovarajuća leksika, poštuju gramatička i sintaksička pravila, kao i pravila pravopisa i interpunkcije. Naravno, ulogu igra i kreativnost izražavanja. Pisanje može biti vođeno (dovršavanje teksta, pisanje prema modelu, popunjavanje formulara, jednostavan opis) ili slobodno (kreativno), kao što su pisanje pisama, oglasa, izvještaja, SMS ili e-mail poruka itd. Sve ove vještine treba da budu u skladu sa jezičkim kompetencijama učenika ovog uzrasta.

Preporuka :

- **Učenicima u ovom razredu uvesti lektiru koja odgovara starosnoj dobi učenika, po jedna lektira u svakom polugodištu.**
- **Učenicima u ovom razredu omogućiti čas dodatne nastave.**

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor

- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklusom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka.

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)

IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 8. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, OSMA GODINA UČENJA
(2 sata sedmično/tjedno – 70 sati godišnje)

PROGRAMSKI SADRŽAJI				
Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
*Porodica	Učenici će znati:	RECEPCIJA	Učenici će obnavljati i učiti: Imenice: *Pravilna i nepravilna množina *Brojive i nebrojive *Rod, broj i padež (bliži i dalji objekat) *Složenice u množini (<i>snowballs, paintbrushes, grandparents, fathers-in-law...</i>)	*Porodica (odnosi unutar porodice, problemi mladih, prihvatljivo i neprihvatljivo ponašanje, nasilje) <i>You should talk to your parents about your problem.</i> <i>They are not allowed to stay late.</i> <i>His dad doesn't trust him because he hasn't told him the whole truth before.</i> <i>Bullying is a big problem in our society.</i> <i>Children ought to respect their elders.</i>
*Prijateljstvo	opisati nešto opširnije osobe, predmete, mjesta, događaje u prošlosti, neki izum, proces i osjećanja,	a) SLUŠANJE I REAGOVANJE Učenici će slušati izgovoreni tekst i reagovati 1) neverbalno:		
* Škola		uočavanjem opšte i posebne informacije, spajanjem pitanja i odgovarajućih odgovora, te spajanjem stubaca,		
*Zdravlje i sportske aktivnosti	postavljati i dati odgovore na lična pitanja kao i pitanja u vezi sa mišljenjima drugih,	predviđanjem osnovnog sadržaja teksta,	Zamjenice: *Lične *Pokazne *Upitne *Prisvojne *Neodredene *Povratne	
*Umjetnost		popunjavanjem praznina i tabela,		
*Nauka i tehnologija	tražiti, davati i slijediti uputstva (npr. kako da koriste neku napravu),	bilježenjem ključnih riječi i izraza,		
*Okoliš i zaštita okoliša	izraziti u usmenom ili pisanim obliku svoje stavove u vezi sa datim temama, pri čemu će iznositi razloge za i protiv,			
* Praznici i tradicija drugih naroda				

*BiH, kultura i tradicija	koristiti javne usluge (npr. banka, željeznička/autobuska stanica, aerodrom, telefon)	rješavanjem zadataka tačno/netačno i višestrukog izbora	<i>where)</i>	generalno i učenja stranih jezika) <i>My best friend has a big problem.</i> <i>Our classmate makes him do homework for him.</i> <i>I'm going to be a pilot and I have to learn at least two foreign languages.</i>
	porediti ljude i predmete,	2) verbalno	Pridjevi Determinatori:	
	govoriti i pisati o dobrim i lošim stranama na datu temu,	davanjem kratkih i nešto dužih odgovora, postavljanjem pitanja	*Članovi (<i>a/an, the, zero</i>) *Prisvojni pridjevi *Upitni pridjevi (<i>what, which, whose</i>) *Opisni pridjevi uz date teme *Pokazni pridjevi *Pridjevi neodređene količine i broja (<i>some, any, much, many, a lot of/lots of, (a) few, (a) little, too, not enough</i>) *Pravilna i nepravilna komparacija *Pridjevi na <i>-ed</i> i <i>-ing</i>	
	izlagati u obliku	b) ČITANJE I REAGOVANJE Učenici će čitati kratke tekstove tiho ili naglas i reagovati	Brojevi: Glavni: preko 1000 Redni: 1-100	*Zdravlje i sportske aktivnosti (proširivanje vokabulara vezanog za bolesti, razgovor o zaštiti zdravlja i mjerama) <i>AIDS, cancer, TB, polio, etc.</i> <i>smoking, drinking, fast food, obesity, etc.</i> <i>yoga, fitness, running, swimming, zumba, etc.</i>
	usmene prezentacije (npr. uticaj nauke i tehnologije na svakodnevni život),	1) neverbalno: uočavanjem opšte ili posebne informacije, predviđanjem sadržaja ili suštine teksta,	Glagoli: *Glagoli <i>be, do, have</i> (sadašnje i prošlo vrijeme)	*Umjetnost (likovna, filmska, muzika, književnost... razgovori o djelima, opisivanje, mišljenja, slaganje, neslaganje) <i>Guernica was painted by Picasso.</i> <i>Steven Spielberg directed Jurassic Park.</i> <i>I have read the Harry Potter books and I think they are great.</i> <i>I don't.</i> <i>Me neither.</i>
	intervjujsati osobe (svoje kolege, poznanike, poznate ličnosti itd),	rješavanjem zadataka tačno/netačno i višestrukog izbora	*Present simple (potvrđni, odrični, upitni oblik)	
	raditi zajednički na rješavanju nekog problema iz različitih oblasti (okolina, nauka, zdravstvo, itd),	2) verbalno:	*Present continuous	*Nauka i tehnologija (razvoj nauke i tehnologije, medicina,
	govoriti i pisati o praznicima i tradiciji BiH i drugih zemalja	postavljanjem pitanja i odgovaranjem na pitanja,		

	<p>dopunjavanjem nedovršenih rečenica, dovršavanjem priča, prepričavanjem dijelova teksta</p> <p style="text-align: center;">PRODUKCIJA</p> <p>a) GOVOR Učenici će:</p> <p>učestvovati u jednostavnim razgovorima i diskusijama iz svakodnevnog života (npr. izražavajući slaganje i neslaganje uz obrazloženje), učestvovati u aktivnostima u kojima se igra po ulogama, raditi zajednički na projektu, rješavajući problem kako bi podnijeli izvještaj o rezultatima, izraziti mišljenje u vezi sa datom temom pri čemu će navesti prednosti i loše strane onoga što obrazlažu, prepričavati priču, događaj ili davati uzroke/posljedice, opravljati usmenu</p>	<p>(potvrđni, odrični, upitni oblik) *Present simple vs. Present continuous *Past simple pravilnih i nepravilnih glagola (potvrđni, odrični, upitni oblik) *Past continuous (potvrđni, odrični, upitni oblik) *Past continuous vs. Past simple * Present perfect (uz <i>ever, never, for, since, just</i>) – potvrđni, odrični, upitni oblik) * Present perfect vs. Past simple *Modalni glagoli (<i>can, could, may, might, have to, had to, must, will, would, should, needn't, ought to</i>) (potvrđni, odrični, upitni oblik) *Imperativ(sva lica jednine imnožine) *Pasiv (present, past, future) *Question tags *Multi-part verbs/višečlani</p>	<p>kompjuteri, Internet, mobiteli, društvene mreže) <i>home appliances, iPhone, iPad, etc.</i> <i>I hope the cure for AIDS and cancer will be discovered in 5 years from now.</i> <i>Penicillin was discovered by Fleming. (Facebook, Twitter, Instagram, etc.)</i></p> <p>*Okoliš i zaštita okoliša (problemi u svijetu, glad, siromaštvo, ratovi, ekološki problemi, ugrožene i izumrle vrste) <i>Many people die of starvation in the Third World countries.</i> <i>If we buy the UNICEF cards, children in less developed countries will be vaccinated. (dinosaurs, the dodo, etc.)</i></p> <p>*Moja zemlja (kultura, civilizacija, legende) <i>SFF, MESS, Sarajevo Winter, Kids Festival, Bascarsija Nights, Jazz Fest, etc.</i> <i>Drekavac, Kozja čuprija, etc.</i></p> <p>*Zemlje engleskog govornog područja (kultura, civilizacija, legende) <i>Notting Hill Carnival, BAFTA,</i></p>
--	--	--	--

	<p>prezentaciju koja se zasniva na prethodnom čitanju, slušanju, sprovedenom istraživanju ili intervjuiraju nekolicine ljudi (<i>integrated skills</i>)</p> <p>b) PISANJE Učenici će:</p> <p>pisati kratke poruke, diktate, kraće priče, rade u kojima se iznosi mišljenje, različite opise, lična pisma, razglednice (aktivnosti koje vodi nastavnik ili koje se zasnivaju na prethodnom čitanju, slušanju ili korištenju bilješki), ključne riječi i izraze, svoje bilješke,</p> <p>ispravljati greške,</p> <p>popunjavati i pisati upitnike,</p> <p>praviti postere, raspored časova,</p> <p>pisati lektiru.</p>	<p>glagoli (<i>get on with, drop out of, get away with...</i>)</p> <p>Prilozi: *Svi prilozi (raznih oblika i značenja, uz date teme)</p> <p>Prijedlozi: *U konstrukcijama <i>pridjev + prijedlog</i> (<i>afraid of, ready for</i>)</p> <p>Veznici: *<i>And, but, or, because, however, although, so...</i></p> <p>Rečenice: *If rečenice (zero, prvi tip) *Vremenske rečenice (sa <i>when, during, as soon as</i>) *Slaganje i neslaganje (<i>So do I. Neither did I.</i>) *Direktni i indirektni govor (izjave, molbe, zapovijesti, pitanja) sa uvodnim glagolima <i>say/tell/ask</i> (prezent)</p>	<p><i>Oscar, London Fashion Week, Shakespeare's birthday, Bonfire Night, etc.</i> <i>Loch Ness monster, King Arthur, Blarney Stone, Robin Hood, etc.</i> Pored stalnog izgrađivanja vokabulara, učenici će učiti da koriste:</p> <p>*Afikse koji se odnose na date teme i gramatiku (<i>friendship, discussion</i> itd)</p> <p>*Antonime koji se odnose na date teme (<i>popular – unpopular, obedient – disobedient, sensitive – insensitive, considerate – inconsiderate</i> itd.)</p> <p>*Homofone koji se odnose na date teme (<i>sun – son, here – hear, new – knew, no - know</i> itd.)</p> <p>*Kolokacije koje se odnose na date teme (<i>take up an activity, do a sport, go for a walk, go on a diet</i>)</p> <p>*Prevodne ekvivalente ključnih riječi i izraza, pri čemu se vrši odabrano poređenje sa maternjim jezikom učenika, kao i nekim drugim stranim jezicima</p>
--	--	--	--

9. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, DEVETA GODINA UČENJA
(2 sata sedmično/tjedno – 68 sati godišnje)

I CILJEVI I REZULTATI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

U nastavi engleskog kao prvog stranog jezika u devetom razredu osnovne škole treba težiti **potpunom dostizanju nivoa A2.2** Evropskog referentnog okvira za strane jezike - CEFR.

Znanje o jeziku: Učenici svjesno stiču znanje o jeziku primjenjujući različite strategije učenja

CILJANI NIVO ZNANJA

9. razred	Slušanje i razumijevanje	Govor	Čitanje i razumijevanje	Pisanje
Nivo	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

JEZIČNE VJEŠTINE	OČEKIVANI REZULTATI/ISHODI UČENJA
SLUŠANJE I RAZUMIJEVANJE	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijeti dovoljno da zadovolji osnovne, konkretnе potrebe; može, s izvjesnim naporom, razumijeti samo suštinu izravnog, stvarnog, usmenog diskursa u kontekstu osrednje težine • uglavnom razumijeti temu rasprave kojoj prisustvuje; može razumijeti niz svakodnevnih riječi i veoma ograničen broj idioma u logički povezanom govornom iskazu u kojem se raspravlja o poznatim temama ili općepoznatim stvarima • razumijeti iskaz ukoliko se govori sporije i koristi standardan, jasan jezik; može često zahtijevati da mu se nešto ponovi
ČITANJE I RAZUMIJEVANJE	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijeti glavne misli i neke detalje u osrednje teškim tekstovima iz svakidašnjice koji se sastoje od dva-tri pasusa (reklame, pisma, jelovnici, raspored) i u tekstovima baziranim na činjenicama (uputstva, kratke vijesti) • naći novu predvidivu informaciju u jednostavnom i jasno strukturiranom tekstu o poznatim temama;

	<p>može povremeno pogoditi značenje nepoznatih riječi prema njihovom obliku i kontekstu</p> <ul style="list-style-type: none">• koristiti rječnik
GOVOR	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none">• razmjenjivati rutinske informacije i voditi kratke razgovore o za njega važnim temama; može zahtijevati da mu se pomogne ili svjesno izbjegavati neke teme• govoriti relativno tečno, ali su još uvijek veoma primjetni različiti tipovi zastajkivanja• izgovarati razumljivo, iako je primjetan strani akcenat i pravi greške fonološke prirode• relativno dobro vladati svakodnevnim vokabularom i ograničenim brojem idioma; u stanju je koristiti razne jednostavne konstrukcije i neke složene
PISANJE	<p>Učenici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none">• opisati uobičajene svakodnevne situacije• veoma kratkim crtama opisati neki običan događaj, ranije aktivnosti i lična iskustva ili ono što se svakodnevno piše u njegovom okruženju (kratka pisma, bilješke, molbe, telefonske poruke)• koristiti svakodnevni osnovni vokabular i konstrukcije te najčešće veznike• znati napisati najčešće riječi i konstrukcije, ali pravi mnogo grešaka kod pisanja ostalih formi i konstrukcija i daje nespretnе formulacije

II INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Učenici će se:

- upoznavati sa sličnostima i različitostima između Bosne i Hercegovine i zemalja engleskog govornog područja u oblasti kulture, edukacije, slobodnog vremena učenika, načina življenja u okviru datih tema,
- navikavati da se ophode učivo u komunikaciji sa pripadnicima kulture o kojoj uče,
- učiti da komuniciraju i da se ponašaju u svakodnevnim situacijama na način koji je prirođan za kulturu zemlje čiji jezik uče, obraćajući posebnu pažnju na odnose među ljudima pri neposrednom kontaktu, komunikaciji itd.,
- naučiti da poštuju tradiciju, običaje, navike drugih ljudi itd.

III INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJ

Učenici će učiti engleski jezik oslanjajući se na znanja koja su stekla ili stiču u drugim nastavnim predmetima:

- Maternji jezik	(svijet priča, basni i legendi, usmeno i pismeno izražavanje, gramatički pojmovi koji se spominju u ovom razredu, itd.)
- Drugi strani jezik	(zemlje i narodi, običaji i tradicija)
- Likovna kultura	(umjetnosti, kultura i tradicija naše zemlje)
- Tjelesni i zdravstveni odgoj	(sportske aktivnosti, igra i ples, itd.)
- Muzička kultura	(slušanje, pjevanje i ples)
- Biologija	(ljudsko tijelo i odrastanje)
- Geografija	(BiH /kultura i tradicija, zemlje engleskog govornog područja)
- Historija	(BiH / kultura i tradicija)
- Tehnička kultura	(makete, saobraćajna kultura)
- Vjerouauk/a	(praznici)
- Matematika	(matematičke operacije, razlomci, decimalni brojevi , geometrijska tijela i figure)
- Informatika	(programski jezici)
- Zdravi životni stilovi	(zdravlje, higijenske navike, zdrava ishrana)

- Građansko obrazovanje	(ljudska/ dječja prava i dužnosti, interpersonalni odnosi)
- Društvo/Kultura/Religija	(svjetske religije)

Učenici će učiti engleski jezik i tokom izvanučioničke nastave a kroz različite aktivnosti ukoliko postoje uslovi:

- Šetnja i odlasci u muzeje
- Časovi u školskoj sali
- Izleti i boravak u prirodi
- Sportska i druga takmičenja
- Obilježavanje mnogih praznika
- Odlasci u kino i pozorište

IV UČENJE KAKO TREBA UČITI:

Učenici će učiti da:

- budu odgovorni i aktivni kada uče jezik,
- koriste različite radne metode i strategije učenja tipične za učenje jezika, kao što je razumijevanje smisla iz konteksta itd.,
- nadoknađuju praznine u znanju korištenjem različitih metoda, kao što je parafraziranje,
- koriste informacionu tehnologiju kod učenja jezika,
- ocjenjuju svoje aktivnosti i aktivnosti svojih drugova iz razreda, kao i nivo svog i njihovog znanja u odnosu na postavljene ciljeve i, ako je potrebno, mijenjaju metode rada,
- koriste samostalno udžbenike, rječnike i druge priručnike.

V PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika vrši se kontinuiranim praćenjem aktivnosti na svim časovima.

Cilj provjeravanja znanja je da učenik dobije povratnu informaciju o svom radu, ali i da nastavnik sagleda uspješnost metoda svog rada. Nastavnici prate, vrednuju i ocjenjuju učenike putem usmenih i pisanih provjera znanja. Usmene provjere se vrše na samim časovima kroz realizaciju nastavnih sadržaja kroz rad u paru, u grupi i kroz individualni rad učenika.

Pisana provjera znanja se vrši kroz četiri testa, po dva u svakom polugodištu, dvije pismene zadaće i dva diktata.

Provjeravanje znanja se provodi prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Na početku školske godine, nastavnici trebaju upoznati učenike sa sistemom rada i ocjenjivanja. Učenici se ocjenjuju brojčano. Zaključna ocjena ne može biti manja od aritmetičke sredine.

VI DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE

Savremena nastava stranog jezika treba da proizilazi iz najnovijih dostignuća nauke o jeziku, savremenih psihološko-pedagoških teorija i saznanja o procesu učenja i kao takva treba da bude usmjerena ka učeniku. Metodika nastave stranog jezika i u ovom razredu (VII razred osnovne škole) treba da omogući skladno razvijanje učenikovih sposobnosti, podstiče kreativnost, te razvija njegove kulturološke, estetske i intelektualne sposobnosti. Na ovim polazištima zasnivaju se i didaktička uputstva.

Prije svega neophodno je uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika, jer taj afektivni potencijal predstavlja preduslov za nesmetani razvoj kognitivnih sposobnosti u procesu učenja. I na ovom nivou (sedma godina učenja) treba istaći poseban značaj motivacije, kao i pažljivog izbora nastavnih sadržaja usklađenih sa spoznajnim svijetom djeteta, i njegovim doživljajima i uzrastom. Raznolike aktivnosti treba da imaju za cilj učenje stranog jezika bez pritiska i straha od neznanja, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Sredstva, načini i postupci kojima nastavnik može pomoći učenicima u svjesnom učenju jezika su raznoliki. Preporučuju se:

- dinamičnost i kreativnost
- favoriziranje interaktivnog i grupnog rada

- podsticanje inicijative učenika
- obogaćivanje nastave elementima igre, ritma i dramatizacije
- unošenje civilizacijskih i interkulturoloških elemenata
- upotreba savremenih tehničkih sredstava
- stalno ohrabrvanje i podsticanje učenika na samostalno učenje
- analiziranje teškoća u procesu učenja
- podsticanje učenika na vrednovanje sopstvenih dostignuća (portfolio) kao i dostignuća drugih itd.

Treba ponoviti da u ovoj fazi učenici stječu kognitivne sposobnosti razvijanjem vještina slušanja, govora, čitanja i pisanja. Između usmenih i pismenih aktivnosti treba nastojati uspostaviti ravnotežu.

U razvijanju **vještine slušanja** postepeno se pristupa slušanju malo dužih tekstova i dijaloga. Prije slušanja nastavnik će odgovarajućim aktivnostima pripremiti učenike za uspješno razumijevanje sadržaja.

Mada komunikativni pristup u nastavi podrazumijeva usklađenost sve četiri jezičke vještine, značajnu pažnju treba posvetiti razvijanju **vještine govora**. Za uspješno razvijanje ove vještine potrebni su: pažljiva priprema, izbor i prilagođenost teme, precizna uputstva, optimalan period za razmišljanje i pripremanje, nuđenje potrebnih riječi i izraza i sl. Poželjno je da u ovim aktivnostima učestvuјe što veći broj učenika. Preporučuje se rad u parovima ili u manjim grupama kako bi se svi uključili. Tokom aktivnosti usmenog izražavanja, učenike ne treba prekidati niti ispravljati, već im nakon toga, uz pohvalu za aktivno učešće, na prikladan način ukazati na greške.

Cilj **vještine čitanja** je da osposobi učenika za samostalno čitanje tekstova odgovarajućom brzinom i razumijevanje njihove osnovne ideje, određene pojedinačne informacije, za uočavanje pojedinih detalja itd. Pri izboru tekstova treba voditi računa o tome koje tekstove odabratи za ovaj uzrast učenika, da bi im bili što atraktivniji, raznovrsniji i pristupačniji. Treba voditi računa i o korelaciji sa ostalim nastavnim predmetima, koliko je to moguće.

Cilj razvijanja **vještine pisanja** je osposobljavanje učenika da u pisanoj formi ostvari komunikaciju i svoje misli izrazi na logičan i razumljiv način. Metodički pristup pisanju podrazumijeva da se poštuje zadata tema, da se logički slijede događaji koji se opisuju, koristi odgovarajuća leksika, poštuju gramatička i sintaksička pravila, kao i pravila pravopisa i interpunkcije. Naravno, ulogu igra i kreativnost izražavanja. Pisanje može biti vođeno (dovršavanje teksta, pisanje prema modelu, popunjavanje formulara, jednostavan opis) ili slobodno (kreativno), kao što su

pisanje pisama, oglasa, izvještaja, SMS ili e-mail poruka itd. Sve ove vještine treba da budu u skladu sa jezičkim kompetencijama učenika ovog uzrasta

Preporuka :

- Učenicima u ovom razredu uvesti lektiru koja odgovara starosnoj dobi učenika, po jedna lektira u svakom polugodištu.
- Učenicima u ovom razredu obavezno uvesti čas dodatne nastave (takmičenje).

VII RAD SA UCENICIMA SA POSEBNIM POTREBAMA

Rad sa učenicima sa posebnim potrebama treba da se odvija prema individualno prilagođenom programu.

VIII NASTAVNI PROFIL I STRUČNA SPREMA

Diplomirani profesor engleskog jezika i književnosti

- Završen I(prvi) ciklus (dodiplomski studij) u trajanju od najmanje TRI, odnosno ČETIRI studijske godine, sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Bakalaureat/Bachelor
- Završen II(DRUGI) ciklus (postdiplomski studij) sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra, odnosno završenim trećim ciklусom studija i naučnim zvanjem Doktor nauka

ENGLESKI JEZIK (I strani jezik)**IX NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA 9. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE, DEVETA GODINA UČENJA**
(2 sata sedmično/tjedno – 68 sati godišnje)

PROGRAMSKI SADRŽAJI				
Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
* Porodica	Učenici će znati:	RECEPCIJA	Učenici će ponavljati i učiti:	* Porodica (sukob generacija) <i>My daughter never talks to me. She locks herself up in her room every time I forbid her to stay late.</i>
* Ličnost, karakteristike i odrastanje	koristiti rječnik i naučiti voditi svoj vlastiti,	a) SLUŠANJE I REAGOVANJE Učenici će slušati izgovoreni tekst i reagovati	Imenice: *Pravilna i nepravilna množina *Brojive i nebrojive *Rod, broj i padež (bliži i dalji objekat - <i>He gave me a letter. He gave a letter to me.</i>) *Složenice	* Ličnost, karakteristike i odrastanje (proširivanje pridjeva za osjećanja i karakterne osobine, problemi mladih u savremenom svijetu i odrastanje) <i>anxious, depressed, excited, etc.</i> <i>My parents grew up without mobile phones and think I shouldn't have one. There is too much violence in today's films and children mustn't play those violent games.</i>
* Ljudsko tijelo i odjeća	učiti i vježbati fonetski izgovor,	1) neverbalno	Zamjenice: *Lične *Pokazne *Upitne *Prisvojne *Neodređene *Povratne *Odnosne (<i>who, which, that, when, whose, why, where</i>)	
* Festivali i sportski događaji	opisivati buduće planove,	spajanjem slika i slušanog teksta, označavanjem tačnih/netačnih tvrdnjki, pisanjem kratkih odgovora na pitanja,	Pridjevi Determinatori	
* Zabava i slobodne aktivnosti	prihvati ili odbiti ponude,	popunjavanjem praznina u tekstu /tabela, rješavanjem zadataka višestrukog izbora itd.		
* Prošlost, historijske ličnosti	izražavati zahtjeve i prijedloge,			
* Obrazovni sistemi u BiH i	tražiti i davati savjete,			
	opisivati ljude i predmete, neka raspoloženja i stanja, trenutnu aktivnost, prošle radnje, dopadanja i nedopadanja,			

drugim zemljama *Legende iz naše zemlje	postavljati pitanja i odgovarati na njih, tražiti i davati informacije o različitim temama iz oblasti zabave, filma, medicine i dr., slušati očekujući da čuju određenu informaciju, slušati razne pjesme i prepoznavati stihove, raditi na unapređenju spellinga, pisati kratke poruke i opise, govoriti i pisati o historijskim ličnostima iz prošlosti, legendama iz BiH i drugih zemalja	2) verbalno postavljanjem jednostavnih pitanja, davanjem informacija, učešćem u dijalozima, igranjem uloga itd. b) ČITANJE I REAGOVANJE Učenik će čitati kratke tekstove, tiho ili naglas, i reagovati	*Članovi (a/an, the, zero) *Prisvojni pridjevi *Upitni pridjevi (<i>what, which, whose</i>) *Opisni pridjevi uz date teme *Pokazni pridjevi *Pridjevi neodređene količine i broja (<i>some, any, much, many, all, a lot of/lots of, (a) few, (a) little, too, not enough</i>) *Pravilna i nepravilna komparacija *Pridjevi na <i>-ed</i> i <i>-ing</i> * Pridjevi i prilozi (<i>good – well, friendly – in a friendly way/manner</i>)	*Zabava i slobodne aktivnosti (virtualni svijet, reality programi, kompjuteri, igrice, bavljenje sportom) <i>My older brother plays games too much.</i> <i>He has got few real friends but a few “virtual” ones.</i> <i>They ought to ban reality programmes like Big Brother from TV.</i>
--	---	--	--	---

	<p>2) verbalno</p> <p>postavljanjem pitanja i odgovaranjem na pitanja, prepričavanjem dijelova ili cijelih kratkih tekstova proširenim rečenicama, upotreboru novog vokabulara u konkretnim primjerima/rečenicama, reagovanjem na tvrdnje itd.</p> <p>PRODUKCIJA</p> <p>a) GOVOR Učenici će:</p> <p>učestvovati u kratkim jednostavnim dijalozima, pripremati dijaloge prema zadatim elementima, davati važne informacije o sebi i svom okruženju, prepričavati kratke sadržaje,</p>	<p>*Present simple vs. Present continuous *Past simple pravilnih i nepravilnih glagola (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Present simple vs. Past simple *Past continuous (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Past simple vs. Past continuous *Future tenses (<i>will, be going to</i> – sva tri oblika)</p> <p>*Present perfect (potvrđni, odrični, upitni oblik) (ever, never, already, just, since, for, recently, yet)</p> <p>*Present perfect vs. Past simple *Modalni glagoli (<i>can, could, may, might, have to, had to, must, will, would, should, needn't, ought to, used to</i>) (potvrđni, odrični, upitni oblik)</p> <p>*Vezni glagoli koji zahtijevaju dopunu pridjevom (<i>appear upset, seem right,</i></p>	<p><i>My family prefers doing sports to watching TV or gaming.</i></p> <p>*Festivali i sportski događaji (zdrav način života, historijski značaj sportskih događaja, sportske legende) (<i>the Olympics, World Cup, etc.</i>) <i>If he continues to practice like this, he will be the new Ronaldo.</i></p> <p>*Obrazovni sistemi u BiH i drugim zemljama (tipovi, razlike, sličnosti) <i>the importance of education, self-assessment, life-long learning, primary, secondary, university education, college, etc.</i></p> <p>*Historijske ličnosti iz BiH i svijeta <i>Martin Luther King, Mother Theresa, Mahatma Gandhi, etc.</i> Pored toga što će neprestano dograđivati vokabular, učenici će učiti da koriste:</p> <p>*Afikse koji se odnose na date teme i gramatiku (<i>scholarship, apprenticeship, irregular, indefinite, unpopular, unfair</i> itd.)</p> <p>*Antonime koji se odnose na date</p>
--	--	--	--

	<p>govoriti kratke iskaze, sudjelovati u razgovoru o zadanim temama, pjevati pjesme, igrati uloge, jezične igre, recitovati, dramatizirati.</p> <p>b) PISANJE Učenici će:</p> <p>pisati kratke diktate,</p> <p>prepisivati rečenice i kraće tekstove uz zadate riječi,</p> <p>pisati kratke sastave prema datom modelu – vođeno pisanje,</p> <p>dopunjavati nedovršene rečenice, tabele i križaljke,</p> <p>pjesme,</p> <p>konstruisati rečenice od niza zadatih riječi,</p> <p>pisati lektiru</p>	<p><i>look nice, smell/taste/sound nice)</i></p> <p>*Glagoli iza kojih slijedi gerund i/ili infinitiv (<i>begin reading/to read, enjoy walking, want to walk</i>)</p> <p>*Question tags</p> <p>*Pasiv (present, past, future)</p> <p>*Multi-part verbs/višečlani glagoli (<i>speak up against...</i>)</p> <p>Prilozi:</p> <p>*Svi prilozi (raznih oblika i značenja, uz date teme)</p> <p>Prijedlozi</p> <p>*Proširenja upotreba prijedloga za mjesto i vrijeme uz date teme</p> <p>Veznici:</p> <p>*<i>And, but, or, because, however, although, so...</i></p> <p>Rečenice:</p> <p>*If rečenice (zero, prvi tip)</p> <p>*Vremenske rečenice (sa <i>when, during, , as soon as</i>)</p> <p>*Slaganje i neslaganje (<i>So do I. Neither did I.</i>)</p> <p>Direktni i indirektni govor</p> <p>(izjave, molbe, zapovijesti, pitanja) sa uvodnim glagolima <i>say/tell/ask</i> (prezent)</p>	<p>teme (<i>reliable – unreliable, possible – impossible, moral – immoral</i> itd.)</p> <p>*Homografe koji se odnose na date teme (<i>use</i> (noun) i <i>use</i> (verb), <i>record</i> (noun) i <i>record</i> (verb) itd.)</p> <p>*Kolokacije koje se odnose na date teme (<i>do some revision, take an exam, fail/pass an exam, fill in the application form, go for a first/final interview</i>)</p> <p>*Prevodne ekvivalente ključnih riječi i izraza, uz selektivno poređenje sa maternjim jezikom učenika, kao i nekim drugim stranim jezicima.</p>
--	---	--	---

LITERATURA

- Cameron, L. (2001) *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ellis, R. (1997) *Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Mihaljević Djigunović, J. and M. Vilke (2000) Eight Years After: Wishful Thinking vs the Facts of Life. In: Moon, J. and M. Nikolov (eds) *Research into Teaching English to Young Learners: International Perspectives*. Pécs: University Press Pécs.
- Pinter, A. (2006) *Teaching Young Language Learners*. Oxford: Oxford University Press.
- Yule, G. (2010) *The Study of Language*, 4th edition. Cambridge: Cambridge University Press.

KONSULTIRANI DOKUMENTI

- Nacionalni kurikulum, Republika Hrvatska
<http://www.kurikulum.hr/wp-content/uploads/2016/03/NKOO-1.pdf>